

**AFVAL
(INZAMEL)
BELEID**

**GEMEENTE HOOGVEEEN
2025 – 2030**

Samenvatting

Voor u ligt het Afval(inzamel)beleidsplan voor huishoudelijk afval van de gemeente Hoogeveen voor de periode 2025-2030.

Dit plan beschrijft het beleid dat een bijdrage moet leveren aan de realisatie van de (circulaire) ambities van de gemeente en invulling moet geven aan de aanbevelingen uit het rapport "Schone lei". Ook wordt toegelicht hoe dit plan zich verhoudt tot Europese en Nationale wet- en regelgeving op het gebied van afvalinzameling en -verwerking. Tevens worden de rollen van de verschillende bij dit plan betrokken stakeholders toegelicht.

De gemeente Hoogeveen beschikt al geruime tijd niet meer over een samenhangende strategie voor de inzameling van grondstoffen en afval. De wereld om ons heen verandert in rap tempo, hetgeen in de nabije toekomst een duidelijke weerslag heeft op de kosten van afvalinzameling. Duurzaamheidsdoelstellingen maken eveneens maatregelen voor het terugdringen van de hoeveelheid ongesorteerd restafval noodzakelijk. Het is daarbij belangrijk dat de inwoners voldoende faciliteiten worden geboden om betere afvalscheiding mogelijk te maken.

Dit afval(inzamel)beleidsplan bevat een geïntegreerd pakket aan maatregelen dat bestaat uit een financiële prikkel, extra service, intensieve communicatie en flankerend beleid. Bovendien voorziet dit plan daar waar nodig in maatwerkoplossingen voor (groepen) inwoners van de gemeente. Als het pakket aan voorgestelde maatregelen volledig wordt geïmplementeerd is de verwachting dat de kosten voor de afvalinzameling beheersbaar blijven, het voorzieningenniveau wordt verhoogd en meer grondstoffen, die nu nog als restafval worden verbrand, opnieuw kunnen worden gebruikt c.q. gerecycled kunnen worden. Mede door de huidige stand van de egalisatievoorziening is (voorlopig) verhoging van de afvalstoffenheffing voor uitvoering van de maatregelen niet nodig, hetgeen (in verband met inflatie) een indirecte besparing voor de inwoners oplevert. Tevens krijgen inwoners door de voorgestelde (deels) variabele heffing op het aanbieden van restafval direct invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing.

Het maatregelenpakket is via een afgestemd proces met input van alle betrokkenen (inwoners, gemeenteraad, klankbordgroep etc.) tot stand gekomen en doorgerekend door uitvoeringsorganisatie NV Area Reiniging. Voor invoering van alle maatregelen inclusief een uitgebreide communicatiecampagne is een jaar voorbereidingstijd benodigd, met andere woorden de effecten van het plan worden zichtbaar vanaf 2026. In verband met de doorberekening van de CO₂-heffing in het verbrandingstarief en de verwachte (substantiële) stijging van het verwerkingstarief voor restafval vanaf 2028 (als gevolg van contractvernieuwing) is het van belang de uitvoering van het plan in 2025 ter hand te nemen.

Inhoud

Samenvatting	2
1. Context en kaders	5
1.1 Europa	5
1.2 Nederland	5
1.3 Hoogeveen.....	6
2. Noodzaak voor nieuw beleid.....	7
2.1 Milieu	7
2.2 Kosten.....	7
2.2.1 Tarieven verwerking restafval	8
2.2.2 Afvalstoffenbelasting.....	8
2.2.3. CO2-heffing	8
2.3 Doorkijk naar de toekomst	8
2.3.1 Huidige (rest)afvalprestaties Hoogeveen.....	9
3. Gemeentelijke ambitie.....	11
4. Mogelijke instrumenten	12
5. Proces nieuw Afval(inzamel)beleid.....	14
5.1 Themabijeenkomst gemeenteraad	14
5.2 Inwonersraadpleging	14
5.3 Vaststelling uitgangspuntennotitie	14
5.4 Opdracht aan Area	14
5.5 Rolverdeling	15
5.5.1 Inwoners	15
5.5.2 Area.....	15
5.5.3 Gemeente Hoogeveen	15
5.5.4 Gemeenteraad	15
5.5.5 Klankbordgroep Area.....	15
6. Zo gaan we het doen in Hoogeveen.....	17
6.1 Financiële prikkel	18
6.2 Service op grondstoffen	18
6.2.1 GFT/GFE.....	19
6.2.2 PMD.....	19
6.2.3 Oud papier en karton	20
6.2.4 Glas.....	20
6.2.5 Textiel.....	21
6.2.6 Luiers en incontinentiemateriaal	21
6.2.7 Grof huishoudelijk afval	21
6.3 Communicatie.....	22

6.3.1 Regionaal	22
6.3.2 Lokaal	22
6.4 Flankerend beleid	23
6.4.1 Coaching	23
6.4.2 Handhaving	23
6.4.3 Voorlichting	23
6.4.4 Educatie	23
7. Aanvullende maatregelen	24
7.1 Medisch afval	24
7.2 Luier-/incontinentiemateriaal	24
7.3 Sociale minima	24
7.4 Ouderen	24
7.5 Grote gezinnen	24
7.6 Migranten	25
8. Financiën	26
8.1 Kosten implementatie maatregelen	26
8.2 Financiering	27
8.3 Afvalstoffenheffing	28
10. Planning	29
11. Overig	30
11.1 Afvaldumping/bijplaatsing	30
11.2 Zwerfafval	30
11.3 Ja/Ja-sticker	30
11.4 Maatschappelijk afval	31
Bijlage 1: Vastgestelde uitgangspuntennotitie; Kaderstelling nieuw afval(inzamel)beleid	32
Bijlage 2: Rapportage enquête - Afvalbeleid gemeente Hoogeveen	39
Bijlage 3: Grondstoffenmonitor MarkeRein 2023	63

1. Context en kaders

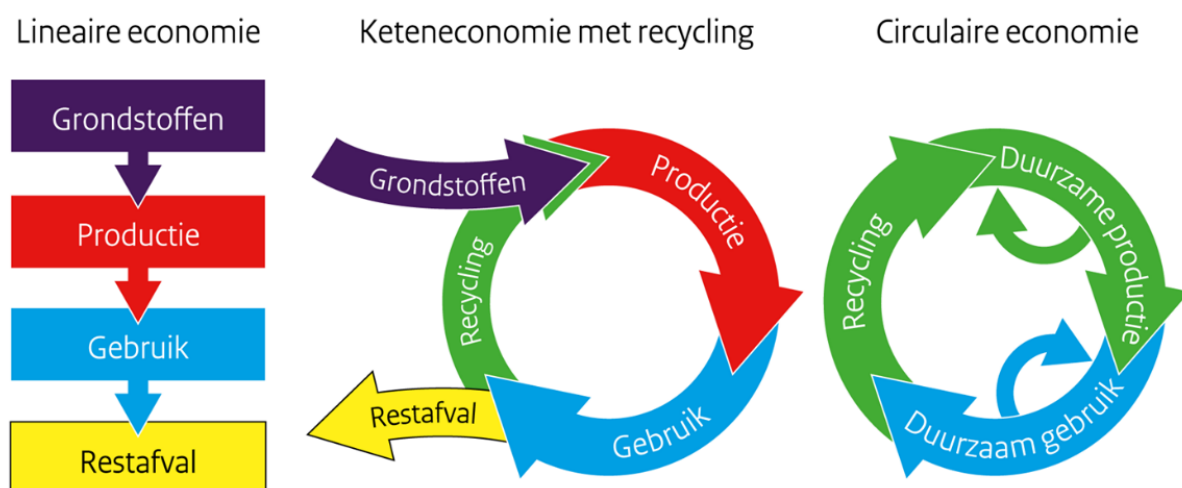
Het Afval(inzamel)beleidsplan is met name geschreven omdat uitgewerkt actueel afval(inzamel)beleid momenteel ontbreekt. De gemeente heeft zich voor de uitvoering van haar afvaltaak weliswaar geconformeerd aan de landelijke VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof), maar een integrale strategie ontbreekt. Met het huidige uitgewerkte Afval(inzamel)beleidsplan leggen we vast hoe we deze doelstellingen willen gaan bereiken. Dit voorkomt ad hoc beleidskeuzes waarbij de samenhang tussen de beïnvloedbare onderdelen van de afvaldriehoek (milieu/service/kosten) ontbreekt. Een toelichting op de verschillende onderdelen van de afvaldriehoek is te vinden in hoofdstuk 4. Ook beschrijft dit beleidsplan de Europese en landelijke doelstellingen op het gebied van afval, grondstoffen en circulariteit.

1.1 Europa

Voor de formulering van nieuw beleid moet de gemeente rekening houden met hetgeen hierover is vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving. De Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen legt de lidstaten algemene verplichtingen op met betrekking tot het beheer, de preventie, nuttige toepassing en verwerking van afvalstoffen. Deze wet- en regelgeving heeft invloed op nationale wet- en regelgeving en werkt ook door richting gemeenten.

1.2 Nederland

Op grond van de Wet Milieubeheer vormt het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3) het kader waarbinnen gemeenten hun afvalbeleid moeten vormgeven. De opvolger van het LAP3 is het Circulair Materialenplan (CMP), dat momenteel wordt geschreven. Vanaf 2025 moet het ondersteuning bieden in de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie. Het CMP zal meer nadruk op de hele materiaalketen leggen, van ontwerp tot hergebruik, in plaats van alleen op afval zoals bij het huidige LAP3, wat uiteindelijk de circulaire economie bevordert. Bevoegde instanties worden verplicht om het ministerie te informeren als ze afwijken van het CMP, wat meer inzicht en betere beleidssturing mogelijk maakt. Daarnaast introduceert het CMP een minimumstandaard voor afvalverwerking om hoogwaardige recycling te stimuleren en bedrijven te ondersteunen bij de ontwikkeling van innovatieve verwerkingsmethoden.

Figuur 1: Transitie naar een circulaire economie

Daarnaast werkt de Rijksoverheid, via het Rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050', samen met het bedrijfsleven, kennisinstututen, natuur- en milieuorganisaties, vakbonden, financiële instellingen en andere maatschappelijke organisaties om zuiniger en slimmer met producten en grondstoffen om te gaan met als richtinggevend doel 50% minder gebruik van grondstoffen in 2030. Onderdeel van dit Rijksbrede programma, is het VANG-programma. Voor het uitvoeringsprogramma VANG-huishoudelijk afval zijn nieuwe doelstellingen ontwikkeld. Waar voorheen de focus lag op het reduceren van de gemiddelde hoeveelheid restafval tot onder de 100 kg. per inwoner per jaar, vindt een verschuiving plaats naar aandacht voor meer en schonere grondstoffen zodat de Europese doelstelling van 65% recycling in 2035 haalbaar is.

Ten slotte moet hier de toename van het aantal UPV's (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid) worden genoemd waarmee wordt geregeld dat producenten (c.q. importeurs) ook financieel (mede-)verantwoordelijk zijn voor de door hen op de markt gebrachte producten wanneer deze de afvalfase hebben bereikt.

1.3 Hoogeveen

Naast bovenstaande kaders moet het beleidsplan passen binnen de gemeentelijke context. Daarbij valt te denken aan de inhoud van het Coalitieakkoord Samen: verbinden & verbeteren, het uitvoeringsplan Duurzamer Hoogeveen en de initiatieven in het kader van Groenemorgen Hoogeveen. Eveneens ligt het voor de hand dat het beleidsplan voortbordurt op het vorige Kaderplan afvalstoffen 2010-2015. Met het oog op optimalisatie van de bedrijfsvoering van uitvoeringsorganisatie Area en de synergievoordelen van beleidsharmonisatie is het eveneens wenselijk dat het plan niet (ingrijpend) afwijkt van het beleid in de gemeenten Coevorden en Emmen. Door de drie Area-gemeenten het beleid op elkaar te laten aansluiten, is meer service mogelijk voor dezelfde kosten.

Evenals het vorige beleidsplan heeft ook dit plan een geldigheidstermijn van 6 jaar. Deze termijn is bewust gekozen teneinde de effecten van het samenhangende maatregelenpakket volledig in kaart te kunnen brengen. Enerzijds is namelijk sprake van vernieuwing van de overeenkomst voor de verwerking van restafval met ingang van 1 januari 2028, hetgeen een substantiële impact op de hoogte van het verwerkingstarief kan hebben. Anderzijds komt de doorberekening van de CO₂-heffing naar verwachting gedeeltelijk vanaf 2026 in de verbrandingstarieven tot uiting en neemt deze, door het afbouwen van dispensatierechten en een extra Rijksdoelstelling v.w.b. de reductie van de hoeveelheid CO₂, geleidelijk toe tot 2030.

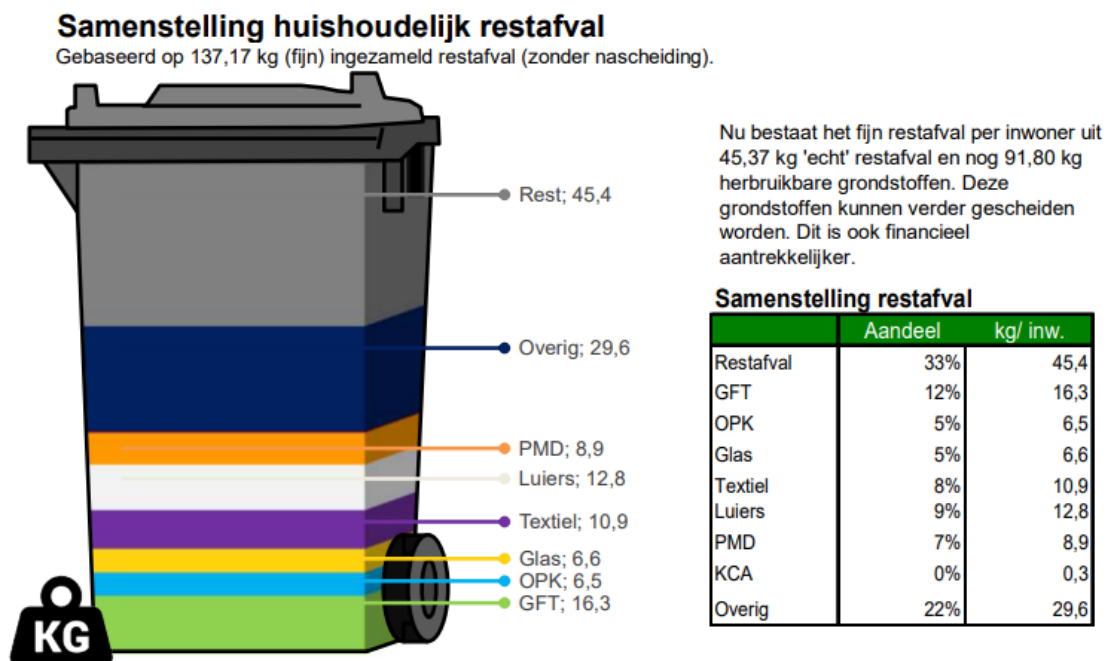
2. Noodzaak voor nieuw beleid

Het huidige afval(inzamel)beleidsplan had betrekking op de periode 2010-2015. De hierop gebaseerde afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit zijn een afgeleide van dit plan en sluiten niet meer (volledig) aan bij de werkelijke situatie. Dit kan risico's opleveren omdat niet in alle gevallen duidelijk is hoe eenduidig te handelen. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat er in de uitvoering (onbedoeld) sprake is van willekeur en/of ad hoc (beleids)keuzes. Verder maakt actueel beleid informatievoorziening naar interne en externe stakeholders eenvoudiger. Daarnaast is in hoofdstuk 1 beschreven dat de wereld om ons heen niet stil staat als het gaat om wet- en regelgeving c.q. ambities en doelstellingen, zowel nationaal als Europees. Zowel vanuit de invalshoek 'milieu' alsook vanuit 'kosten'-perspectief is nieuw afval(inzamel)beleid daarom noodzakelijk.

2.1 Milieu

De analyse van data uit de Grondstoffenmonitor van Markereen, de positie van de gemeente Hoogeveen in de BenchMark Huishoudelijk Afval, gegevens van het CBS en de uitkomsten van uitgevoerde sorteeranalyses geven ruimte voor verbetering te zien.

In figuur 2, afkomstig uit de Grondstoffenmonitor 2023 (volledige weergave in bijlage 3), is visueel weergegeven wat de samenstelling is van het ingezamelde huishoudelijk restafval in de gemeente Hoogeveen. Het valt op dat slechts 33% van al het afval dat via de restafvalcontainers wordt ingezameld, ook echt restafval is. De overige 67% bestaat uit verschillende grondstofstromen die, doordat ze in deze container terechtkomen, ook worden verwerkt als restafval en dus verbrand worden. Zo gaan dus enerzijds waardevolle grondstoffen verloren en anderzijds worden afvalstoffen niet op de meest milieuvriendelijke manier verwerkt.

Figuur 2: Samenstelling huishoudelijk restafval Hoogeveen 2023

2.2 Kosten

Op het gebied van kosten zijn er ontwikkelingen die maken dat een strategie, in de vorm van een beleidsplan, gewenst is. In deze paragraaf staan drie van deze ontwikkelingen centraal: verwerkingstarieven van restafval, de afvalstoffenbelasting en de CO₂-heffing.

2.2.1 Tarieven verwerking restafval

Het huidige tarief voor de verwerking van restafval is € 40,43/ton. Dit is inclusief de korting van 10% in verband met de onmogelijkheid bij Attero het huishoudelijke restafval aanvullend na te scheiden, maar exclusief de verbrandingsbelasting die momenteel € 39,23/ton bedraagt. De huidige overeenkomst met de verwerker van restafval, Attero, heeft een zeer gunstig verwerkingstarief, maar deze eindigt in 2027 en kan niet meer worden verlengd. De verwachting is dat het verwerkingstarief daarna substantieel zal stijgen, waarbij een toename met 50% (of meer) te verwachten is. Het is dan ook zaak nu maatregelen te nemen om de hoeveelheid restafval sterk te reduceren om zo deze kostenstijging, die wordt doorberekend in de afvalstoffenheffing, enigszins beheersbaar te houden.

Bovendien blijkt uit figuur 2 dat het aangeboden fijn huishoudelijk restafval nog voor 67% uit recyclebare grondstoffen bestaat. In de huidige situatie worden deze verbrand. Naast de extra kosten leidt dit tot nadelige milieueffecten.

2.2.2 Afvalstoffenbelasting

De afvalstoffenbelasting is een heffing op het storten en verbranden van (rest)afval in Nederland. Dit belastinginstrument is bedoeld om de hoeveelheid afval die niet gerecycled wordt te verminderen, milieuvriendelijke verwerkingsmethodes te stimuleren en hergebruik en recycling te bevorderen.

Wanneer (rest)afval wordt verbrand, moeten afvalverwerkers een afvalstoffenbelasting betalen per ton verbrand afval. Afvalverwerkers rekenen deze afvalstoffenbelasting door aan hun klanten, waaronder ook gemeenten en/of gemeentelijke inzameldiensten. De hoogte van deze belasting wordt jaarlijks vastgesteld door de Rijksoverheid. Deze belasting vormt een financiële prikkel om minder restafval te verbranden en meer aandacht te geven aan scheiding en recycling van afvalstromen.

De afvalstoffenbelasting is in de afgelopen 10 jaar verdrievoudigd. De Rijksoverheid past de belastingtarieven aan om de overgang naar een circulaire economie te versnellen, waarbij steeds minder afval wordt gestort of verbrand en meer materialen worden hergebruikt of gerecycled.

2.2.3. CO2-heffing

Vanaf 2026 zijn de dispensatierechten (uitstootrechten waarover geen CO2-heffing betaald hoeft te worden) lager dan de werkelijke uitstoot. Dit houdt in dat vanaf dan ook een CO2-heffing wordt doorberekend in de verwerkingstarieven van afvalstoffen die worden verbrand. Hoewel de exacte hoogte van deze heffing nog niet bekend is, wordt aangenomen dat deze een aanzienlijke invloed zal hebben op de totale afvalbeheerskosten. In de Miljoenennota is aangekondigd dat de CO2-heffing per ton gemengd gemeentelijk restafval in 2030 € 45,-/ton zullen bedragen (prijspeil 2024 excl. indexering). De heffing is bedoeld om verbranding nog minder aantrekkelijk te maken en zo afval verwerkende en afval aanleverende/producerende partijen, zoals gemeenten, te stimuleren in te zetten op restafval reductie en alternatieven zoals recycling en hergebruik.

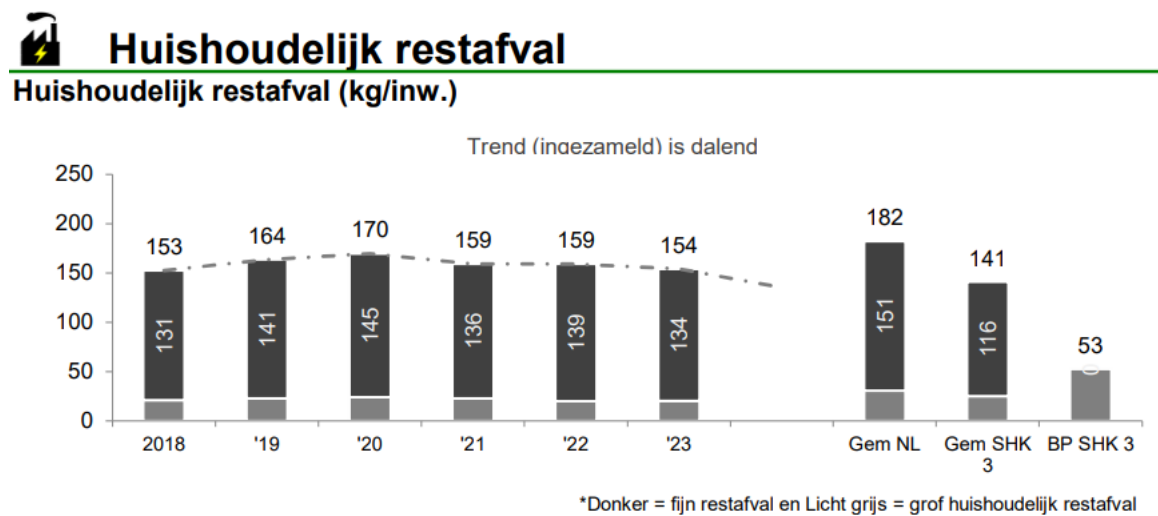
2.3 Doorkijk naar de toekomst

In deze paragraaf wordt op basis van de (financiële) ontwikkelingen uit de vorige paragraaf en de huidige afvalprestaties van gemeente Hoogeveen, een verwacht toekomstperspectief geschetst.

2.3.1 Huidige (rest)afvalprestaties Hoogeveen

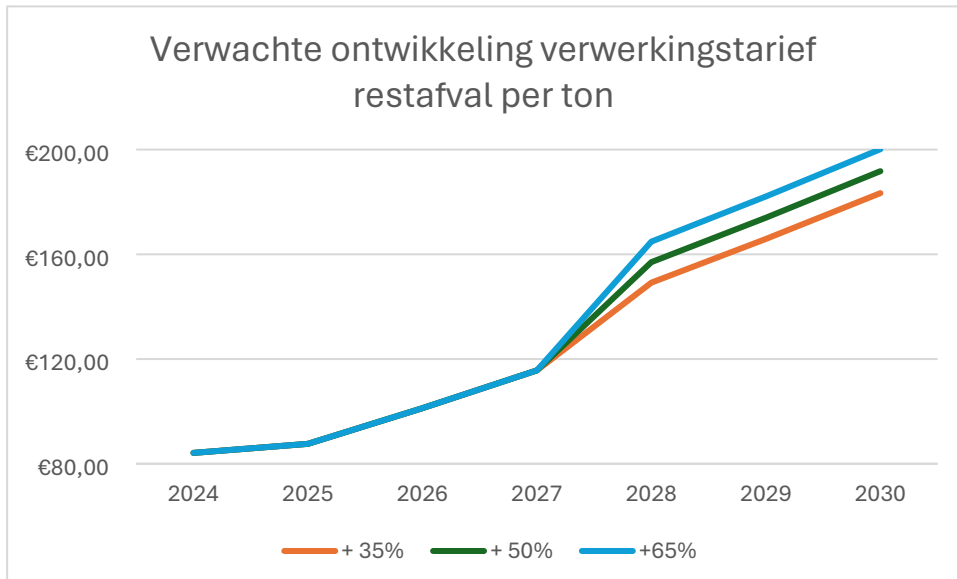
Zoals eerder gemeld neemt de gemeente Hoogeveen deel aan diverse vergelijkingsmethoden op het gebied van afvalprestaties en afvalbeheerkosten. Dit betreft de Grondstoffenmonitor van de ambtelijke Drentse werkgroep MarkeRein, de BenchMark Huishoudelijk Afval, en de jaarlijkse enquête van het CBS. Deze analyses bieden inzicht in de prestaties van de gemeente op zichzelf en in vergelijking met vergelijkbare gemeenten binnen dezelfde stedelijkheidsklasse en het landelijk gemiddelde.

In figuur 3, afkomstig uit de Grondstoffenmonitor 2023, is de trend van de hoeveelheid restafval per inwoner weergegeven. Hieruit is af te leiden dat bij handhaving van de huidige situatie - het niet hebben van integraal afval(inzamel)beleid en het niet implementeren van aanvullende maatregelen - de hoeveelheid restafval zich waarschijnlijk zal stabiliseren op het niveau van circa 154 kg. per inwoner per jaar.

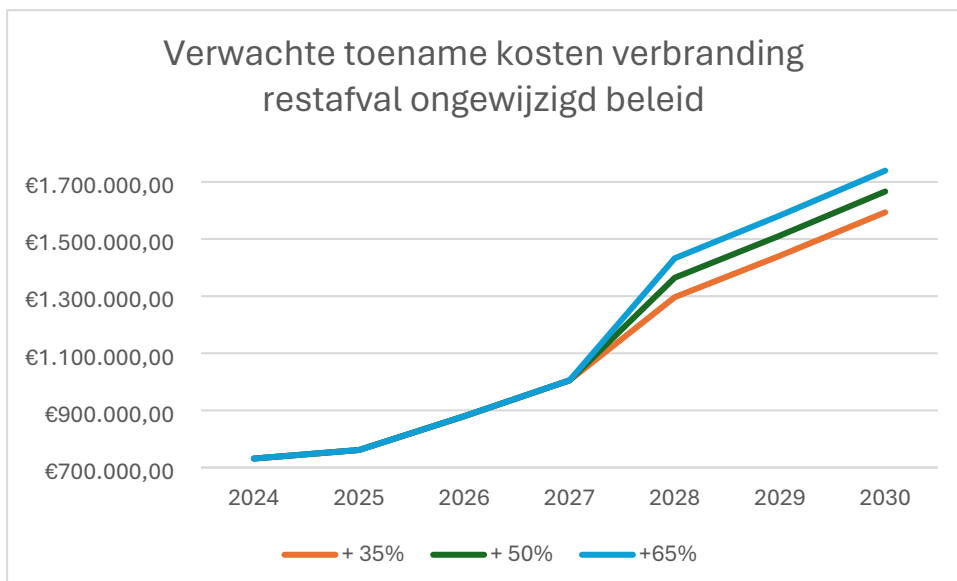
Figuur 3: Ontwikkeling huishoudelijk restafval

In figuur 4 is de verwachte stijging van het verwerkingstarief voor restafval weergegeven. Hierbij is rekening gehouden met een ontwikkeling van de verbrandingsbelasting conform de afgelopen jaren (2019-2024), lineaire toename van de doorberekening van de CO2-heffing met €9,-/ton (excl. indexering) m.i.v. 2026 en een drietal scenario's v.w.b. de toename van het verwerkingstarief (35, 50 resp. 65%) na afloop van de huidige overeenkomst voor de verwerking van restafval met Attero (31 december 2027).

Figuur 4: Verwachte ontwikkeling verwerkingstarief restafval

Op basis van de ontwikkeling van het verwerkingstarief in figuur 4 kan, aan de hand van de huidige hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (2023: 154 kg) en het huidige aantal inwoners van gemeente Hoogeveen (2023: 56.433), de verwachte toename van de totale kosten voor verbranding van restafval bij ongewijzigd beleid worden weergegeven. Deze ontwikkeling is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5: Verwachte toename kosten verbranding restafval bij ongewijzigd beleid

3. Gemeentelijke ambitie

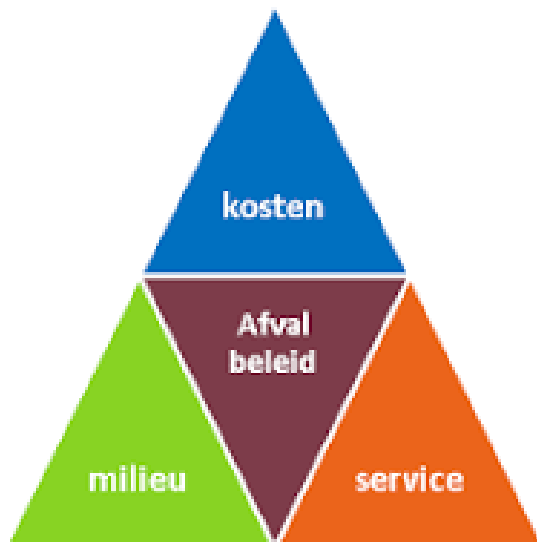
De gemeente Hoogeveen heeft zich geconformeerd aan de landelijke VANG-doelstellingen vanuit het uitvoeringsprogramma VANG-HHA 2018-2020, te weten het realiseren van minimaal 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg. restafval per inwoner in 2020. De opvolger van dit uitvoeringsprogramma, het uitvoeringsprogramma VANG-HHA 2021-2025, focust zich, zoals in hoofdstuk 1 beschreven, hoofdzakelijk op het nog beter scheiden van restafval, maar met name op het verbeteren van de kwaliteit van grondstofstromen.

Alle uitvoeringsprogramma's VANG-HHA streven uiteindelijk naar een hoger doel: Nederland volledig circulair in 2050. Door middel van dit Afval(inzamel)beleidsplan wil de gemeente Hoogeveen bijdragen aan deze doelstelling. Van hieruit werken we gedurende de looptijd van dit beleidsplan samen aan volgende ambities:

1. Een optimale uitvoering van de dienstverlening voor al onze inwoners.
2. Het verder reduceren van de hoeveelheid (ongescheiden) restafval van 154 kg. per inwoner per jaar in 2023 naar 100 kg. per jaar in 2030.
3. Een zo hoog mogelijk afvalscheidingspercentage in 2030, daar waar 69% afvalscheiding in 2023 wordt behaald.
4. We werken toe naar kwalitatief goede grondstofstromen zonder vervuiling deze ook daadwerkelijk kunnen worden hergebruikt en/of gerecycled.

4. Mogelijke instrumenten

Er zijn verschillende instrumenten die een gemeente kan inzetten om zowel de VANG-doelstellingen te behalen als grip te houden op de totale kosten voor afvalbeheer dan wel deze kosten te reduceren. Deze instrumenten hebben allemaal invloed op de verschillende onderdelen van de afvaldriehoek (figuur 6).

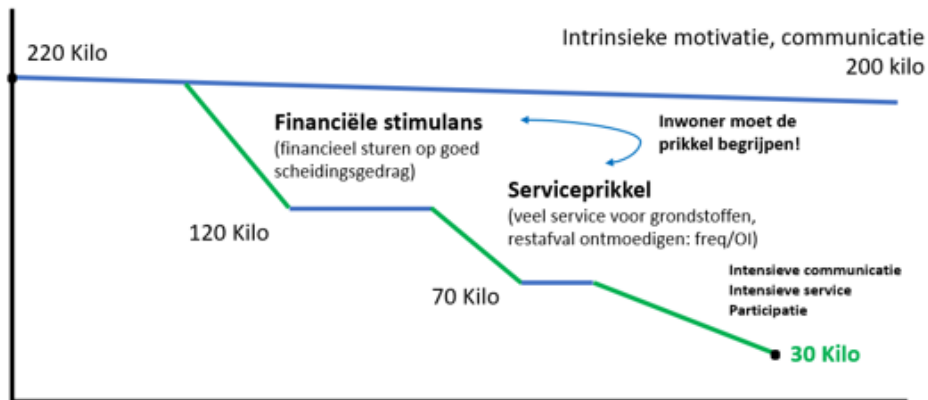
Figuur 6: Afvaldriehoek

De afvaldriehoek geeft inzicht in de belangrijkste beïnvloedbare onderdelen van het afvalbeleid: service, milieu en kosten. Het implementeren van een maatregel, heeft altijd invloed op één onderdeel van de afvaldriehoek, maar zal in veel gevallen alle onderdelen raken. De gemeente streeft naar een balans tussen deze onderdelen om effectief, efficiënt en duurzaam afvalbeheer te realiseren.

Op het gebied van service wordt rekening gehouden met toegankelijkheid en de wensen van bewoners, om deelname aan afvalscheiding en hergebruik te bevorderen. Wat betreft het onderdeel milieu wordt de focus gelegd op het reduceren van de hoeveelheid afval die ontstaat en het stimuleren van scheiding, recycling en hergebruik. Het onderdeel kosten gaat hoofdzakelijk over het beheersbaar houden van de kosten en hoe deze kosten vervolgens via de afvalstoffenheffing bij de inwoner terecht komen.

De maatregelen die volgens de NVRD (de brancheorganisatie voor afval- en reinigingsdiensten) bewezen effectief zijn gebleken betreffen communicatie, service instrumenten en financiële prikkels. Het is belangrijk deze maatregelen in de juiste volgorde te implementeren voor een optimaal resultaat. In figuur 7 is weergegeven wat de gemiddelde resultaten zijn bij het implementeren van deze verschillende maatregelen (bron: NVRD).

Inzet instrumentarium

Figuur 7: Resultaten maatregelen

De gemeente Hoogeveen heeft in de afgelopen periode voornamelijk gefocust op het onderdeel communicatie om de hoeveelheid (ongescheiden) restafval te verminderen. Dit heeft geleid tot enige vooruitgang, hetgeen terug te vinden is in paragraaf 2.3.1. Hoewel communicatie en het stimuleren van intrinsieke motivatie zonder meer belangrijke elementen zijn bij het bevorderen van afvalscheiding, blijkt uit de blauwe lijn in figuur 7 dat deze benadering zonder aanvullende maatregelen onvoldoende is om (binnen afzienbare tijd) substantiële en duurzame resultaten te behalen.

De exclusieve inzet op communicatie heeft in Hoogeveen zeker een positieve invloed gehad, maar de effecten op lange termijn blijven, zonder aanvullend beleid, beperkt. Om de onderdelen van de afvaldriehoek blijvend en substantieel te beïnvloeden is een breder scala aan instrumenten nodig, zoals financiële prikkels en serviceprikkels, die in samenhang met communicatie een veel grotere impact kunnen hebben. Om een wezenlijke reductie in de hoeveelheid (ongescheiden) restafval te realiseren, is het noodzakelijk om deze aanvullende instrumenten ook in te zetten.

Dit betekent dat naast voortzetting van de communicatie-inspanningen, de gemeente Hoogeveen besluit een samenhangend pakket aan maatregelen, waarin ook financiële prikkels en verbeterde servicevoorzieningen zijn opgenomen, in te voeren. Door een combinatie van maatregelen, waarbij inwoners niet alleen bewust worden gemaakt van het belang van afvalscheiding, maar ook financieel worden gestimuleerd en voorzien van de juiste faciliteiten, kan een significante afname in restafval worden bereikt. Alleen door deze integrale benadering kunnen de ambities van de gemeente op het gebied van afvalbeheer daadwerkelijk worden gerealiseerd.

5. Proces nieuw Afval(inzamel)beleid

De totstandkoming van een nieuw Afval(inzamel)beleidsplan is gestart met het delen van een procesvoorstel aan de gemeenteraad waarin werd geschetst welke stappen gezet zouden worden. Deze stappen, evenals een korte toelichting op de uitkomst, worden onderstaand weergegeven.

5.1 Themabijeenkomst gemeenteraad

Op 24 maart 2023 is de gemeenteraad uitgenodigd voor een themabijeenkomst bij Attero in Wijster. Tijdens deze bijeenkomst hebben de aanwezigen een rondleiding gehad bij afvalverwerker Attero om een beter beeld te krijgen van wat er allemaal komt kijken bij de verwerking van grondstoffen en afval, en hoe Attero hier in Wijster mee omgaat.

Daarnaast hebben de aanwezigen drie presentaties gehad, één gegeven door een medewerker van Attero, vervolgens door een medewerker van de NVRD en de laatste door een medewerker van de SWO. Allemaal met de insteek om zoveel mogelijk kennis en informatie over het brede onderwerp grondstoffen en afval met elkaar te delen.

5.2 Inwonersraadpleging

Omdat alle inwoners van Hoogeveen te maken hebben met het onderwerp grondstoffen en afval, en zeker daar waar het de inzameling en verwerking ervan betreft, is hun mening over dit onderwerp erg waardevol. Uiteindelijk moeten we gezamenlijk, inwoners en gemeente, werken aan het realiseren van onze doelstelling. Dit is namelijk zonder medewerking van onze inwoners niet mogelijk. Om deze reden heeft de gemeente een inwonersraadpleging gehouden waarvan de rapportage is weergegeven in bijlage 2. De uitkomsten van deze inwonersraadpleging zijn meegenomen in het vervolgproces en zijn mede de basis voor het Afval(inzamel)beleidsplan.

5.3 Vaststelling uitgangspuntennotitie

Omdat er met betrekking tot de onderdelen van de afvaldriehoek in relatie tot de meningen van onze inwoners veel keuzemogelijkheden zijn voor welke instrumenten kan worden gekozen, is door middel van een uitgangspuntennotitie aan de gemeenteraad gevraagd richting te geven aan de uitwerking van de verschillende scenario's. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad de uitgangspuntennotitie 'Kaderstelling nieuw afval(inzamel)beleid' met daarin 7 voorkeursscenario's en enkele aanvullende suggesties vastgesteld. Dit is de basis geweest voor de uitwerking van dit Afval(inzamel)beleidsplan.

5.4 Opdracht aan Area

Op basis van de genoemde inwonersraadpleging en uitgangspuntennotitie zijn beleidskeuzes gemaakt met betrekking tot afvalbeheer. Deze keuzes zijn in samenwerking met Area, onze uitvoeringsorganisatie onder andere op het gebied van grondstoffen en afval, verder uitgewerkt. Deze uitwerking heeft geleid tot concrete plannen en maatregelen die zowel financieel doorgerekend als praktisch uitvoerbaar zijn. Dit zorgt ervoor dat de gekozen beleidsmaatregelen niet alleen aansluiten op de gemeentelijke ambities en doelstellingen op het gebied van service, duurzaamheid/circulariteit en kostenbeheersing, maar ook daadwerkelijk kunnen worden geïmplementeerd en uitgevoerd. Door deze aanpak wordt geborgd dat het afvalbeleid effectief en haalbaar is en aansluit bij de behoeften van de gemeente en haar inwoners.

5.5 Rolverdeling

In het nieuwe afval(inzamel)beleid van gemeente Hoogeveen spelen verschillende partijen een belangrijke rol om effectief en efficiënt afvalbeheer te waarborgen. Het succes van dit beleid hangt af van de onderlinge samenwerking en de invulling van de specifieke verantwoordelijkheden van deze betrokkenen. Hieronder worden de rollen en verantwoordelijkheden van de belangrijkste actoren binnen het afval(inzamel)beleid toegelicht. Deze uitleg biedt inzicht in hoe de gemeente, Area, de gemeenteraad, de klankbordgroep Area en de inwoners bijdragen aan de implementatie en uitvoering van het beleidsplan, en hoe hun gezamenlijke inspanningen bijdragen aan het behalen van de (milieu)doelstellingen in de gemeente Hoogeveen.

5.5.1 Inwoners

De inwoners van de gemeente Hoogeveen zijn de belangrijkste stakeholders van het afval(inzamel)beleid. Het beleid zal immers voor hen van toepassing zijn. Het is daarom belangrijk de inwoners goed te informeren over de veranderingen in het afval(inzamel)beleid en blijvend met hen te communiceren waarom we dit doen. Daarnaast is het belangrijk om de inwoners te coachen en faciliteren in het zo goed mogelijk scheiden van hun afval. Hun betrokkenheid en welwillendheid ten opzichte van dit afval(inzamel)beleidsplan zijn cruciaal voor het succes.

5.5.2 Area

Onze eigen uitvoeringsorganisatie Area, onder andere actief op het gebied van de inzameling van grondstoffen en afval speelt een centrale rol in de uitvoering van het afval(inzamel)beleid. Area is verantwoordelijk voor de praktische uitvoering van de inzameling, verwerking en recycling van grondstoffen en afval en de beantwoording van vragen hierover door inwoners. Area ondersteunt de gemeente met operationele kennis en draagt zo bij aan het optimaliseren van het afvalbeheer.

5.5.3 Gemeente Hoogeveen

Als gemeente, in dit geval het college van burgemeester en wethouders in samenwerking met de ambtelijke organisatie, zijn we verantwoordelijk voor de uitwerking van het afval(inzamel)beleid en daarmee voor het bepalen van de tactisch/operationele richting. Dit omvat het formuleren van beleidsdoelen, het vastleggen van regels en normen (verordeningen en uitvoeringsbesluiten) en het coördineren van de samenwerking met Area. De gemeente zorgt ervoor dat het beleid aansluit bij de wensen van de inwoners en de milieu- en kostendoelstellingen. Ook zijn we verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering van het beleid en het evalueren van de effectiviteit/efficiëntie ervan.

5.5.4 Gemeenteraad

De gemeenteraad van Hoogeveen speelt een belangrijke rol in het vaststellen en goedkeuren van het afval(inzamel)beleid. De raad besluit over de beleidsvoorstellen die door het college van burgemeester en wethouders zijn ingediend. De raad bespreekt en besluit over de beleidsplannen, inclusief de financiële en milieu gerelateerde implicaties. De raad vertegenwoordigt de belangen van de inwoners en zorgt ervoor dat het beleid transparant en in lijn met de gemeentelijke prioriteiten is.

5.5.5 Klankbordgroep Area

De klankbordgroep Area bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende raadsfracties uit de gemeenteraad in Hoogeveen. De rol van de groep is om feedback te geven op de afvalinzameling en dienstverlening door AREA. De klankbordgroep zorgt voor dialoog en discussie, waardoor het inzamelbeleid beter kan worden afgestemd op onze inwoners,

ook in relatie tot de financiële situatie. De klankbordgroep assisteert ook bij het identificeren van eventuele knelpunten in het beleid en het doen van verbetervoorstellen.

6. Zo gaan we het doen in Hoogeveen

In eerdere hoofdstukken is beschreven binnen welke context we werken aan nieuw afval(inzamel)beleid, welke ambities we hebben geformuleerd, wat onze inwoners belangrijk vinden, wat de voorkeursscenario's van de gemeenteraad zijn en welke instrumenten op een succesvolle manier ingezet kunnen worden. Op basis van al deze verschillende invalshoeken is in dit hoofdstuk een samenhangende strategie ontwikkeld aan de hand van de volgende instrumenten: communicatie, service instrumenten en financiële prikkels. In de basis zetten we als gemeente Hoogeveen in op de volgende onderdelen:

1. *Financiële prikkel*: we voeren per 1 januari 2026 een financiële prikkel in op restafval.
2. *Service instrumenten*: we optimaliseren de service op grondstoffen, als randvoorwaarde voor de invoering van een financiële prikkel, waarbij er extra aandacht is voor de hoogbouw.
3. *Communicatie*: we continueren en intensiveren voorlichting, educatie en communicatie, zowel lokaal als regionaal.

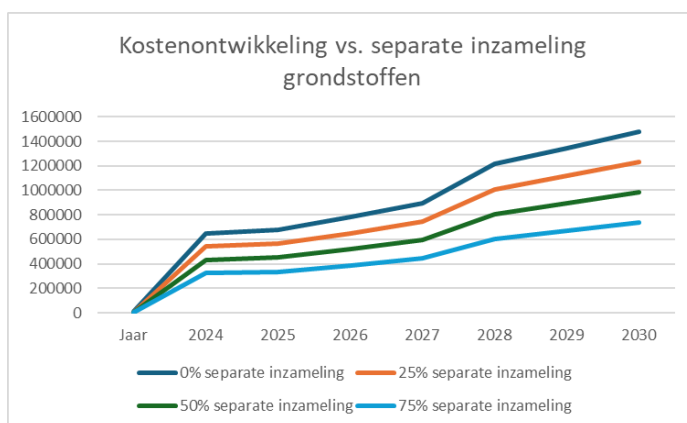
Bovenstaande maatregelen worden in de hierop volgende paragrafen nader uitwerkt en verder toegelicht. Per maatregel wordt ook beschreven wat de gevolgen zijn voor de verschillende onderdelen van de afvaldriehoek.

Al deze maatregelen samen leiden naar verwachting tot een afname van de hoeveelheid (ongescheiden) restafval. In figuur 8 is weergegeven wat de milieueffecten (minder grondstoffen die worden verbrand) en potentiële kostenbesparingen (gebaseerd op het huidige verwerkingstarief), als het lukt om 25%, 50% of 75% van de nog aanwezige grondstoffen in het restafval (67% van de totale hoeveelheid) separaat in te zamelen.

Hoeveelheid fijn restafval = 137 kg. per inwoner			
Waarvan grondstoffen (67%) = 91,79 kg. per inwoner			
Scenario	Per inwoner (kg)	Totaal (ton)	Besparing verwerking restafval
25% separate inzameling	22,95	1295,00	€ 108.973,94
50% separate inzameling	45,90	2589,99	€ 217.947,87
75% separate inzameling	68,84	3884,99	€ 326.921,81

Figuur 8: potentiële besparing reductie hoeveelheid fijn restafval (milieu en kosten)

In onderstaande figuur wordt de toekomstige ontwikkeling van de kosten voor de verwerking van restafval geschetst, rekening houdend met 50% kostenstijging voor het verwerkingstarief (uit figuur 4), voor bovenstaande scenario's.

Figuur 9: Kosten ontwikkeling a.g.v. meer separate inzameling grondstoffen

Waar in figuur 9 geen rekening mee is gehouden zijn enerzijds de milieuwinst die behaald wordt als er extra grondstoffen separaat worden ingezameld en anderzijds de financiële opbrengst per grondstofstroom. Het betreft immers enkel de reductie van de verwerkingskosten voor restafval m.a.w. het separaat inzamelen van grondstoffen scoort zowel voor wat betreft milieu- als kosteneffecten (onderdelen afvaldriehoek) nog beter.

6.1 Financiële prikkel

Per 1 januari 2026 gaan we een financiële prikkel invoeren. In Hoogeveen kiezen we voor een positieve financiële prikkel gebaseerd op het aantal ledigingen van de restafvalcontainer of stortingen in de verzamelcontainer voor restafval (volume) en niet gebaseerd op gewicht (kilo's). Daarnaast geven zowel de gemeenteraad als onze inwoners aan dat een positieve prikkel (een die goed afval scheiden beloont) de voorkeur geniet. Door een deel van de afvalstoffenheffing afhankelijk te maken van het aangeboden volume restafval daalt het vaste deel van de heffing bij gelijkblijvend scheidingsgedrag overeenkomstig. Betere afvalscheiding leidt daarom tot een lagere afvalstoffenheffing.

In figuur 10 is op basis van de hoeveelheid fijn restafval per inwoner per jaar en het gemiddelde soortelijk gewicht van deze afvalstroom berekend hoeveel volume fijn restafval een inwoner van Hoogeveen momenteel op jaarbasis aanbiedt.

Gewicht restafval (kg.)	Volume (liters)
135	1000
137	1015

Figuur 10: Volume berekening fijn restafval Hoogeveen

De basis voor de berekening van het variabele tarief op restafval is dat inwoners van de gemeente Hoogeveen met hetzelfde afvalscheidingsgedrag als voor de invoering van dit variabele tarief, evenveel afvalstoffenheffing betalen. Door ander afvalscheidingsgedrag te vertonen heeft de individuele inwoner zelf invloed op de hoogte van afvalstoffenheffing.

Uit het volume dat een inwoner van gemeente Hoogeveen gemiddeld aanbiedt (figuur 10) kan op basis van het beschikbare volume van een inzamelvoorziening voor restafval (minicontainer 240 liter/storting verzamelcontainer 60 liter), worden afgeleid hoeveel ledigingen/stortingen op jaarbasis nodig zouden zijn. Uitgaande van gemiddeld 2,11 personen per (meerpersoons)huishouden¹, betekent dit 9 ledigingen. De overige aantallen, zowel qua huishoudgrootte (een-/meerpersoons) als qua type aansluiting (hoog-/laagbouw) zullen hiervan worden afgeleid.

6.2 Service op grondstoffen

Inwoners van gemeente Hoogeveen kunnen op dit moment relatief eenvoudig hun grondstoffen scheiden. Dit is ook een voorwaarde voor de invoering van een financiële prikkel. De huishoudens in de laagbouw hebben allemaal een set minicontainers voor de grondstoffen GFT en PMD met een ledigingsfrequentie van 1 keer per 2 weken. Bij de hoogbouw wordt PMD via een zakkenroute ingezameld en kan GFE (etensresten) in dezelfde verzamelcontainer als restafval worden gestort. Alle huishoudens kunnen voor hun grondstoffen (PMD, OPK, glas en textiel) bovendien terecht bij de minisorteerstraten bij de winkelcentra. Daarnaast wordt oud papier en karton in een groot deel van de gemeente huis-aan-huis met behulp van vrijwilligersorganisaties ingezameld.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/woonsituatie/huishoudens-nu>

Toch zitten er nog veel grondstoffen bij het restafval. Volgens de Drentse grondstoffenmonitor 2023 bestaat het restafval in de gemeente Hoogeveen gemiddeld voor nog zo'n 67% uit waardevolle grondstoffen. Omdat we als gemeente willen toewerken naar een volledig circulaire economie, moeten we het serviceniveau voor grondstoffen verhogen om ook deze grondstoffen separaat van het restafval in te zamelen. Hieronder wordt, per grondstofstroom die nog relatief veel in het restafval voorkomt, beschreven welke service gerelateerde maatregelen we nemen.

6.2.1 GFT/GFE

Groente, fruit en tuinafval (komt vrij bij laagbouwaansluitingen) en groente, fruit en etensresten (komt vrij bij hoogbouwaansluitingen) is een grondstofstroom die gemiddeld het meest in het restafval voorkomt. Figuur 2 laat zien dat dit 16,3 kg. per inwoner betreft. Om dit te voorkomen worden onderstaande (aanvullende) maatregelen voorgesteld:

Laagbouwaansluitingen kunnen zich nu door een hoge inzamelfrequentie goed van hun GFT ontdoen. Dit willen we zo houden. Echter, om de GFT-inzameling bij de laagbouw kostenefficiënter in te richten, verlagen we in de winter de inzamelfrequentie naar 1 keer per 4 weken. Dit is mogelijk omdat er tijdens de wintermaanden relatief weinig tuinafval vrijkomt. Deze aanpassing levert naar verwachting een besparing op van circa € 69K op jaarbasis.

Hoogbouwaansluitingen kunnen op dit moment hun GFE (etensresten) niet scheiden van hun restafval. Om ervoor te zorgen dat deze huishoudens hun GFE ook kunnen scheiden, gaan we 164 GFE-zuilen plaatsen bij deze hoogbouwaansluitingen. Door de kleine inworpopening van deze zuilen is de kans op vervuiling met restafval klein. Bovendien wordt de toegang tot de zuilen gereguleerd door middel van paslezers. Om deze groep inwoners extra te stimuleren om van de GFE-zuil gebruik te maken worden zij voorzien van een keukenemmertje voor deze fractie. Hiervoor is een stelpost opgenomen van € 40K.

Ieder huishouden kan in de huidige situatie tot 1.000 kg. grof tuinafval per jaar gratis op de milieustraat kwijt, hetgeen in de meeste gevallen ruim voldoende is. Ook in het nieuwe afval(inzamel)beleid blijft dit mogelijk. Daarnaast behouden we de bladkorven, die in het najaar worden geplaatst.

Het verwerkingstarief voor GFT/GFE is momenteel hoger dan dat van restafval. Toch is er als gevolg van extra belastingen/heffingen op de verbranding van restafval een besparing op de verwerkingskosten te realiseren. Dit loopt naar verwachting op tot circa € 90,- per ton aan verbrandingsbelasting en CO₂-heffing in 2030. Bovendien wordt van GFT/GFE-afval compost gemaakt en draagt het op die manier bij aan een circulaire economie.

6.2.2 PMD

Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD) is een grondstofstroom die veel kansen biedt, zowel voor wat betreft het milieuaspect als de kostencomponent. Voor gemeente Hoogeveen zijn hier de twee grootste uitdagingen om enerzijds meer PMD als grondstof uit het restafval te halen (momenteel nog 8,9 kg. per inwoner in het restafval) en anderzijds om ervoor te zorgen dat er geen stoorstoffen bij het PMD belanden. Om dit te bewerkstelligen worden er op het gebied van service de volgende maatregelen genomen.

Laagbouwaansluitingen kunnen nu 1 keer per 2 weken hun PMD minicontainer laten ledigen. Het inzamelen door middel van een minicontainer in combinatie deze hoge inzamelfrequentie wordt behouden.

Bij de hoogbouw zijn er verschillen. Zo wordt in Hoogeveen zelf PMD huis-aan-huis ingezameld door middel van een zakkenroute, terwijl dit in de omliggende dorpen niet het geval is. Wel kunnen alle inwoners uit de hoogbouw op dit moment hun PMD kwijt in een PMD verzamelcontainer bij een winkelcentrum of andere locatie nabij hun huis. Deze verzamelcontainers worden, om vervuiling tegen te gaan, voorzien van een paslezer.

In de woonkernen waar wel sprake is van hoogbouwaansluitingen maar momenteel niet via de zakkenroute PMD wordt ingezameld, worden minicontainers beschikbaar gesteld voor gemeenschappelijk gebruik.

Goedgekeurd PMD-materiaal heeft momenteel een opbrengst van € 261,-/ton. Verbranding van dit materiaal betekent dat er op dit moment een waardevolle grondstof, zowel in materieel als in financieel opzicht, verloren gaat.

6.2.3 Oud papier en karton

Oud papier en karton (hierna OPK) wordt op dit moment in het grootste gedeelte van de gemeente maandelijks, zowel bij laagbouw- als bij hoogbouwaansluitingen, huis-aan-huis ingezameld met behulp van beladers van vrijwilligersorganisaties. Echter, er is op dit moment geen gebiedsdekkende inzameling door een tekort aan vrijwilligersorganisaties die assisteren bij de inzameling. Dit is mogelijk een van redenen dat er 6,5 kg. per inwoner aan OPK wordt ingezameld bij het restafval. Wel kan iedere inwoner OPK zonder extra kosten wegbrengen naar een verzamelcontainer of naar de milieustraat. Voor OPK zullen de volgende maatregelen worden genomen om het serviceniveau te verhogen.

Hoewel de impact voor wat betreft de meeropbrengst van de ingezamelde hoeveelheid OPK naar verwachting beperkt blijft, zal worden toegewerkt naar een gebiedsdekkende huis-aan-huis inzameling voor OPK. In de gebieden waar geen vrijwilligersorganisaties gevonden kunnen worden die willen assisteren bij de inzameling, zal Area de huis-aan-huis inzameling zelfstandig verzorgen.

De bij de huis-aan-huis inzameling betrokken vrijwilligersorganisaties krijgen hiervoor een vergoeding. Daar deze van diverse factoren afhankelijk is (marktprijs OPK, kosten personeel en materieel inzameling, ingezamelde hoeveelheid per tijdseenheid, etc.) kan de vergoeding voor de betrokken organisaties (sterk) wisselen. Om dit vereenvoudigen zal een vaste vergoeding ter hoogte van € 50,-/ton, hetgeen overeenkomt met de huidige minimum-garantieprijs, worden geïntroduceerd. Als deze vergoeding na aftrek van de kosten niet uit de opbrengst van het OPK kan worden voldaan, wordt het tekort aangevuld door de gemeente. Resteert na aftrek van de kosten een overschot dan komt dit ten goede aan de gemeente en wordt dit, in tegenstelling tot de huidige situatie niet uitgekeerd aan de betrokken vrijwilligersorganisaties. Op deze manier komt het positieve saldo ten goede aan alle inwoners. Omdat van laatstgenoemde situatie slechts sprake is bij een relatief hoge marktprijs OPK en een grote hoeveelheid ingezameld OPK per tijdseenheid, blijven de gevolgen van deze aanpassing voor de vrijwilligersorganisaties beperkt. We wordt de manier van berekening eenvoudiger en transparanter.

De opbrengst van OPK bedraagt momenteel € 132,50,-/ton.

6.2.4 Glas

Volgens de grondstoffenmonitor 2023 heeft gemeente Hoogeveen een stabiele inzameling van glas. In de huidige situatie wordt 72% gescheiden ingezameld. Deze inzameling van glas gebeurt door middel van verzamelcontainers verspreid over de gemeente. Daar de inzameling van deze stroom goed verloopt, zijn er geen wijzigingen voorzien op het gebied van service voor deze grondstofstroom. Wel bestaat het ingezamelde restafval op dit moment voor zo'n 6,6 kg. per inwoner uit glas Gedurende

de looptijd van dit afval(inzamel)beleidsplan monitoren we doorlopend of het voorzieningenniveau, de locaties en de spreiding nog toereikend zijn.

Omdat glas als grondstof oneindig te recyclen is, is het extra belangrijk te communiceren over deze grondstofstroom. Door deze stroom separaat in te zamelen wordt enerzijds gewerkt aan een circulaire economie en anderzijds aan meer opbrengsten doordat glas een opbrengst heeft van, anno 2024, ruim € 26,- per ton.

6.2.5 Textiel

Textiel wordt ingezameld via verzamelcontainers, al dan niet op een minisorteerstraat bij een winkelcentrum, en middels huis-aan-huis inzameling die 4 keer per jaar plaatsvindt. Volgens de grondstoffenmonitor 2023 is er in de gemeente Hoogeveen, als het gaat om de hoeveelheid ingezameld textiel een dalende trend. Daarnaast zit er zo'n 10,9 kg. textiel per inwoner in het ingezamelde restafval. Om deze trend te keren wordt een aantal maatregelen genomen. Zo wordt het aantal voorzieningen voor textiel doorlopend samen met de inzamelaar bekeken. Als uit inzamelcijfers per voorziening blijkt dat de capaciteit ontoereikend is, zal in overleg met de inzamelaar worden gekeken naar een maatwerkoplossing, bijvoorbeeld het plaatsen van een extra inzamelvoorziening. Daarnaast blijven we in de communicatie aandacht besteden aan textiel.

Deze grondstofstroom is goed te recyclen en brengt in 2024 zo'n € 150,- per ton op.

6.2.6 Luiers en incontinentiemateriaal

Op dit moment worden luiers en incontinentiemateriaal niet separaat ingezameld. Deze fractie wordt op dit moment enkel nog op kleine schaal verwerkt/gerecycled. Vooruitlopend op grootschalige verwerking/recycling van luiers en incontinentiemateriaal worden voorzieningen geplaatst om deze fractie separaat in te zamelen. Omdat deze fractie volgens de grondstoffenmonitor 2023 een aandeel in het restafval heeft van gemiddeld zo'n 12,8 kg per inwoner per jaar, zal de hoeveelheid restafval hierdoor naar verwachting afnemen.

Om deze fractie separaat te kunnen inzamelen worden 16 verzamelcontainers voor luiers en incontinentiemateriaal geplaatst. Het aantal containers is bepaald door uit te gaan van 6 containers op strategische locaties in Hoogeveen en 1 verzamelcontainer per omliggende woonkern. Alle containers worden voorzien van een paslezer. Ouders met kinderen in de luiers (jonger dan 5 jaar) die op hetzelfde adres zijn ingeschreven, kunnen zich aanmelden bij de gemeente Hoogeveen voor deze gratis dienst. Ook ouders met kinderen tot 5 jaar die co/ouderschap hebben kunnen zich aanmelden. Daarnaast wordt deze container beschikbaar gesteld voor inwoners die te maken krijgen met incontinentieproblematiek. Deze voorziening is niet bedoeld voor medisch afval zoals stomazakjes en dialyse afval.

De capaciteit voor separate verwerking van luiers en incontinentiemateriaal is nu nog ontoereikend en het verwerkingstarief voor deze afvalstroom is nog hoger dan de verwerkingskosten voor restafval. Toch sorteren we met deze separate inzameling voor op afzonderlijke verwerking in afwachting van de UPV voor deze afvalfractie, omdat deze stroom vrijwel volledig recyclebaar is en dus bijdraagt aan de circulaire doelstellingen van gemeente Hoogeveen.

6.2.7 Grof huishoudelijk afval

Grof huishoudelijk afval is een term die gaat over verschillende grondstofstromen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan huisraad, harde kunststoffen, A-/B-/C-hout, maar bijvoorbeeld ook matrassen. Al deze verschillende fracties hebben één belangrijk ding gemeen: ze kunnen door inwoners naar de milieustraat worden gebracht.

In 2022 is door de gemeenteraad besloten de hoeveelheid gratis te brengen afval en grondstoffen naar de milieustraat te beperken (hoofdzakelijk met betrekking tot puin en grond) en de bijbehorende tarieven te herzien. Op dit moment kunnen huishoudens jaarlijks kosteloos tot 450 kg. grof huishoudelijk afval, puin of schone grond inleveren. Er is op dit moment geen aanleiding om deze hoeveelheid te wijzigen.

Wel zullen inwoners door middel van communicatie worden geattendeerd op de mogelijkheid puin en grond i.p.v. naar de milieustraat naar commerciële verwerkers in de gemeente te brengen. Op deze manier wordt bespaard op transport en op- en overslagkosten, hetgeen direct voordeel voor de betreffende inwoners en indirect ook voor de gemeente oplevert.

Naast de milieustraat is er voor inwoners de mogelijkheid om grof huishoudelijk afval, zowel het herbruikbare als het niet herbruikbare deel, aan huis te laten ophalen. Deze service, die begin 2022 door een tariefswijziging kostendekkend is gemaakt, blijft eveneens behouden.

6.3 Communicatie

De afgelopen jaren heeft gemeente Hoogeveen, al dan niet gezamenlijk met andere gemeenten, hoofdzakelijk 'communicatie' als instrument ingezet om de VANG-doelstellingen te bereiken. Om onze inwoners verder te stimuleren bij afvalscheiding en -preventie is voortdurende intensieve communicatie van groot belang. Dit is een proces dat op de lange termijn gericht is. De gemeente speelt hierin een essentiële rol door inwoners te motiveren en te ondersteunen met de juiste kennis over middelen en methodes.

Duidelijke en uitgebreide communicatie is essentieel om draagvlak te creëren onder onze inwoners. Uit de gehouden inwonersraadpleging blijkt dat er behoefte is aan positieve communicatieve terugkoppeling (stimulans) en meer informatie over hoe en waarom afval gescheiden moeten worden.

We zullen zowel regionaal als lokaal blijven communiceren. Hieronder geven we aan op welke manier we dat gaan doen.

6.3.1 Regionaal

Onze regionale communicatie doen we in gezamenlijkheid met andere Drentse gemeenten, samenwerkend in de ambtelijke werkgroep MarkeRein. Op dit moment hebben we een gezamenlijke campagne lopen onder de noemer 'Drenthe geeft door'. In deze campagne richten we ons vooral op het 'waarom' achter afval scheiden. Deze boodschap is in regionaal verband krachtig en consistent over te brengen omdat deze overal in Drenthe hetzelfde is, namelijk dat wanneer we afval goed scheiden het waardevolle grondstoffen oplevert die we opnieuw kunnen gebruiken.

6.3.2 Lokaal

Lokaal communiceren we vooral over het 'hoe'. Dit doen we zelf via verschillende media. Bijvoorbeeld via onze eigen sociale media, de gemeentelijke website of de website van Groenemorgen Hoogeveen. Deze communicatie stemmen we af met onze uitvoeringsorganisatie Area. Ook zij communiceren via hun eigen website en sociale media kanalen richting onze inwoners.

In aanvulling op het 'hoe' zal, zeker aan de beginperiode van dit nieuwe afval(inzamel)beleid, gecommuniceerd moeten worden waarom we als gemeente nieuw afval(inzamel)beleid hebben vastgesteld. Belangrijk hierbij is dat we duidelijk uitleggen

wat de gevolgen van bepaalde maatregelen zijn voor onze inwoners. Hierbij zal ook de afvalapp van Area een prominente rol krijgen.

6.4 Flankerend beleid

Voor het behalen van de ambities is flankerend beleid onmisbaar. Hierbij wordt ingezet op het optimaal ondersteunen bij het verminderen en scheiden van huishoudelijk afval. De belangrijkste componenten van het flankerend beleid zijn coaching, handhaving, voorlichting en educatie.

6.4.1 Coaching

Coaching kan inwoners helpen om hun huishoudelijk afval zo goed mogelijk te scheiden. De afvalcoach van Area wordt hiervoor ingezet. In tegenstelling tot de huidige situatie, waarbij er voor 500 uur per jaar een beroep kan worden gedaan op de afvalcoach, gaan we werken met een fulltime afvalcoach. De exacte invulling van deze functie wordt in overleg tussen de gemeente en Area bepaald. Vast staat dat de afvalcoach persoonlijke ondersteuning zal gaan bieden aan inwoners die moeilijkheden ondervinden bij het correct scheiden van hun afval. Het doel van deze begeleiding is om gedragsverandering te bevorderen, wat uiteindelijk leidt tot vermindering van de hoeveelheid restafval en kwalitatief betere grondstofstromen.

6.4.2 Handhaving

Handhaving is nodig om naleving van het afval(inzamel)beleid te bevorderen. Handhaving bestaat uit onder andere controles op correcte afvalscheiding en naleving van de inzamelregels. Bij overtredingen worden sancties opgelegd, zoals waarschuwingen of boetes. Handhaving is belangrijk om een schone leefomgeving te kunnen waarborgen door eventuele dumpingen en bijzet tegen te gaan en om zuivere grondstofstromen te behouden. Beide zijn belangrijk voor enerzijds het milieu (rendement) en anderzijds vanwege de lagere kosten. De stand van de techniek maakt wellicht ook andere manieren van handhaving mogelijk. We onderzoeken daarom de mogelijkheden van slimme handhaving door middel van inzet van technologie. Voor de mogelijke extra inzet van handhaving nemen we een stelpost op van € 25.000, -.

6.4.3 Voorlichting

Voorlichting is gericht op het informeren van inwoners over het belang van afvalscheiding en hoe hier invulling aan gegeven kan worden. Dit wordt uitgevoerd via campagnes, informatiebrochures en digitale platforms. De voorlichting heeft tot doel het milieubewustzijn te vergroten en inwoners te stimuleren bij te dragen aan de afvaldoelstellingen van de gemeente. Het verstrekken van duidelijke en toegankelijke informatie is hierbij van groot belang. De afvalcoach van Area kan een belangrijke rol spelen bij deze voorlichting.

6.4.4 Educatie

Educatie vormt de basis voor een duurzame verandering in afvalscheidingsgedrag, vooral onder de jongere generatie. We zetten daarom in op onderwijsprogramma's en lesmateriaal voor scholen, waarin kinderen en jongeren les krijgen over afvalscheiding, recycling en circulariteit. Voor de inzet van verschillende activiteiten en projecten zoals het afvaltheater, de E-waste race, de textiel race en de Landelijke Opschoondag nemen we een stelpost op van € 20.000, - per jaar.

7. Aanvullende maatregelen

Bepaalde (groepen) inwoners kunnen onevenredig benadeeld worden door de maatregelen in dit afval(inzamel)beleidsplan. Deze (groepen) inwoners wil de gemeente tegemoet komen door implementatie van enkele aanvullende maatregelen.

7.1 Medisch afval

Bij medisch afval gaat het om bijvoorbeeld stoma-zakjes en materialen voor sondevoeding. Inwoners uit de laagbouw die hiermee te maken hebben kunnen met een medische verklaring kosteloos een extra restafvalcontainer krijgen waarvoor ze niet per lediging betalen. Uiteraard mag deze container uitsluitend worden gebruikt voor medisch afval. Voor inwoners uit de hoogbouw die gebruik maken van een (ondergrondse) verzamelcontainer geldt dat zij een aantal stortingen voor de verzamelcontainer voor restafval in het belastingjaar gratis krijgen. Dit geldt voor zowel eenpersoons- als voor meerpersoonshuishoudens. Zo wordt voorkomen dat inwoners door het invoeren van een deels variabel heffingssysteem meer afvalstoffenheffing moeten betalen.

7.2 Luijer-/incontinentiemateriaal

Hoewel er verspreid over de gemeente bij wijze van proef verzamelcontainers voor luijer- en incontinentiemateriaal worden geplaatst, is het wellicht niet voor alle inwoners fysiek mogelijk hier gebruik van te maken. Bij doorslaggevende redenen bieden we in deze situaties een voorziening gerelateerde maatwerkoplossing (een of meerdere minicontainers uitsluitend voor de fractie luijer-/incontinentiemateriaal voor gemeenschappelijk gebruik).

7.3 Sociale minima

Voor inwoners die in de huidige situatie in aanmerking komen voor (gedeeltelijke) kwijtschelding van de afvalstoffenheffing moet de nieuwe situatie geen financieel nadeel opleveren. Kwijtschelding vindt in eerste instantie plaats voor wat betreft het vaste deel van de afvalstoffenheffing en wordt eventueel aangevuld met een gemaximeerde kwijtschelding van het variabele gedeelte van de afvalstoffenheffing, zodat de financiële prikkel tot het scheiden van afval intact blijft en niet onbeperkt restafval aangeboden kan worden.

7.4 Ouderen

Sommige oudere inwoners zijn minder mobiel en soms hebben ze niet de faciliteiten (verzamelcontainers voor grondstoffen) voor het scheiden van huishoudelijk afval binnen handbereik. Hoewel hierdoor mogelijk waardevolle grondstoffen in het restafval verdwijnen is het niet de intentie hierop te handhaven. De basis voor de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing geldt hierbij als uitgangspunt. Bij gemiddeld aanbodgedrag wijzigt de totale hoogte van de afvalstoffenheffing (het vaste en variabele deel) niet ten opzichte van de huidige situatie.

7.5 Grote gezinnen

Huishoudens die uit meer dan 5 personen bestaan worden door het nieuwe afval(inzamel)beleid evenmin financieel benadeeld ten opzichte van de huidige situatie. Ook hierbij is het gemiddelde aantal ledigingen dat is bepaald bij de vaststelling van de hoogte van het ledigingstarief leidend.

7.6 Taal

Aan inwoners die de Nederlandse taal niet spreken en/of begrijpen, bieden we informatie over afval en afvalscheiding in begrijpelijke taal (eventueel inclusief pictogrammen) en meerdere talen aan.

8. Financiën

In dit hoofdstuk gaan we in op de kosten voor het implementeren van alle maatregelen uit dit Afval(inzamel)beleidsplan.

8.1 Kosten implementatie maatregelen

De kosten van de voorgestelde maatregelen zijn onderstaand in een totaaloverzicht weergegeven. Hierbij plaatsen we een aantal kanttekeningen.

- Het betreft een globale kostenindicatie met betrekking tot de investeringsopgave en de financiële gevolgen voor de exploitatie bij aanpassingen in de logistieke dienstverlening.
- Er wordt vanuit gegaan dat de investeringskosten door Area worden gefinancierd en via de post containerbeheer in de bestaande PO in rekening worden gebracht
- De kosten zijn gebaseerd op prijspeil 2024.
- Na opdracht kan op basis van de gemaakte keuzes een meer gespecificeerde berekening worden gemaakt.
- In de eindafrekening worden de werkelijke kosten op basis van nacalculatie doorbelast.
- De kosten zijn exclusief verwerkingskosten van de verschillende afvalfracties.
- De kosten zijn gebaseerd op structurele beleidskeuzes die niet frequent wijzigen.
- De kosten zijn exclusief de interne kosten voor de gemeente.
- De eerste twee jaar worden de kosten op basis van nacalculatie aan de gemeente doorberekend.
- Vanaf het derde jaar na invoering van een deels variabele heffing worden de interventies uitgewerkt in een definitief aanbod en verwerkt in de reguliere begrotingscyclus.
- De impact die de interventies hebben op andere afvalfracties (glas, textiel etc.) alsmede de afvalstromen die op de milieustraat worden aangeboden zijn niet meegenomen in de berekeningen.
- De berekeningen zijn gebaseerd op behoudende reële inschattingen.

Jaarlijkse PO-kosten Area (x € 1.000, -)

Investeringskosten		
Aanschaf/plaatsing inzamelmiddelen	345	
Plaatsen paslezers verzamelcontainers	29	
<i>Subtotaal</i>		<i>374</i>
Exploitatiekosten		
Aanpassing inzameling	168	
Invoering winterregime GFT	-69	
Inzameling luier-/incontinentiemateriaal	24	
<i>Subtotaal</i>		<i>123</i>
Overig		
Inzet afvalcoach	76	
Diftarmodule afvalapp	7	
<i>Subtotaal</i>		<i>83</i>
Totaal		580

Figuur 8: Jaarlijkse PO-kosten Area

Eénmalige kosten (x € 1.000, -)

Projectkosten	199	
Aanpassing afvalapp	14	
Totaal		213

Figuur 9: Eenmalige kosten

Stelposten (x € 1.000, -)

Handhaving	Eenmalig/jaarlijks	25	
Educatie	Jaarlijks	20	
Keukenemmertje	Eenmalig	40	
Communicatie (invoering variabele heffing restafval)	Eenmalig	25	
Totaal			110

Figuur 10: stelposten

8.2 Financiering

De kosten gaan voor de baten uit, ook in dit geval. Toch is het zeker niet de bedoeling de afvalstoffenheffing voor de inwoners door uitvoering van dit plan te laten stijgen. Hoewel de tarieven voor afvalinzameling en verwerking de komende jaren naar verwachting substantieel stijgen, zoals beschreven in hoofdstuk 2, kan de afvalstoffenheffing (mede) door de implementatie van de maatregelen de komende jaren op het huidige niveau worden gehandhaafd door de volgende manier van financiering toe te passen.

De financiële afvalboekhouding is een gesloten systeem en staat als zodanig los van de algemene gemeentelijke begroting. De kosten voor afvalinzameling en -verwerking worden volledig gedekt uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing. Om tegenvallers op te vangen wordt een 'egalisatievoorziening reiniging' aangehouden, die wordt aangevuld als er sprake is van financiële meevallers. De huidige stand van deze voorziening is opgebouwd vanaf 2020 en bedraagt per ultimo 2023 ca. € 1,8 miljoen. Een voorzieningsbedrag ter hoogte van 10% van de operationele kosten voor afvalinzameling wordt, mede op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren, verantwoord geacht. Het surplus van de voorziening kan dus worden gebruikt voor financiering van het maatregelenpakket. Door de eenmalige projectkosten (€ 213K) en de eerste twee jaren de PO-kosten (€ 580K/jaar), zoals genoemd in paragraaf 8.1, te financieren uit de egalisatievoorziening is enerzijds geen stijging van de afvalstoffenheffing nodig en wordt anderzijds de egalisatievoorziening tot normale hoogte afgebouwd.

Uiteraard moeten ook in de jaren daarna (vanaf 2027) de jaarlijkse PO-kosten worden voldaan. We zien dat de egalisatievoorziening in de afgelopen 4 jaren met gemiddeld € 450K per jaar is toegenomen. Als dezelfde (behoudende) manier van begroten wordt gecontinueerd, is vooralsnog niet aannemelijk dat dit de komende jaren ingrijpend gaat wijzigen en dus kunnen we een deel van de jaarlijkse PO-kosten hieruit financieren. Bovendien is de intentie en verwachting dat door uitvoering van het voorgestelde maatregelenpakket de kosten van afvalinzameling en -verwerking door de afname van de hoeveelheid restafval en de toename van herbruikbare c.q. recyclebare grondstoffen niet (substantieel) zullen stijgen en wellicht zelfs (enigszins) zullen dalen, ondanks de stijging van tarieven als gevolg van inflatie, belastingen, heffingen en contractvernieuwingen. Hoe dan ook zal een eventueel noodzakelijke verhoging van de afvalstoffenheffing vanaf

2027 door uitvoering van de voorgestelde maatregelen veel lager zijn dan het geval was geweest als dit totale pakket aan maatregelen niet tot uitvoering wordt gebracht.

De taakstelling (€ 960K/jaar) naar aanleiding van het rapport "Schone lei", waarmee een verlaging van de afvalstoffenheffing werd beoogd, wordt op deze manier via een tweetal lijnen ingevuld. Enerzijds worden collectief kosten bespaard door verlaging c.q. beperking van de verwerkingskosten, hetgeen al gedeeltelijk heeft plaatsgevonden door implementatie van de interventies begin 2022 te weten de beperking van de gratis aan te leveren hoeveelheden op de milieustraat incl. wijziging van de afrekenmethodiek en de beprijzing van het op afroep ophalen van grof huishoudelijk afval. Anderzijds kunnen de inwoners individueel kosten besparen door hun afval beter te scheiden en hierdoor een lagere afvalstoffenheffing te realiseren. Deze individuele besparing wordt mogelijk gemaakt door te investeren in het maatregelenpakket, waarvan de kosten worden gedempt door gebruik te maken van de egalisatievoorziening.

8.3 Afvalstoffenheffing

Zoals bij de financiering van de maatregelen uiteengezet wordt hebben de inwoners van gemeente Hoogeveen door de invoering van een variabel tarief op het aanbieden van restafval rechtstreeks invloed op de hoogte van hun afvalstoffenheffing. Een eventuele gerealiseerde individuele besparing, als gevolg van het minder vaak aanbieden van restafval, kan zowel vooraf alsook achteraf worden verrekend. Omdat het niet de bedoeling is dat inwoners gemeentelijke kosten voorfinancieren is het voornemen de besparing vooraf te verrekenen. Dit komt erop neer dat via de gemeentelijke heffingsaanslag voor 2026 uitsluitend het vaste deel van de afvalstoffenheffing in rekening wordt gebracht. Aanbiedingen van restafval gedurende 2026 worden vervolgens via de heffingsaanslag van 2027 in rekening gebracht. Met andere woorden de maximaal realiseerbare besparing wordt vanaf de invoering van een variabel tarief voor restafval direct aan de inwoners teruggegeven. Bij verrekening achteraf zou voor 2026 sprake zijn van een hogere afvalstoffenheffing daar bij de aanslag voor 2026 in dat geval uitgegaan zou moeten worden van het maximale aantal ledigingen, waarvan (eventueel) een deel via de aanslag van 2027 wordt gecrediteerd. Door laatstgenoemde werkwijze toe te passen is sprake van voorfinanciering van de gemeente door de inwoners, hetgeen niet de bedoeling is van de systeemwijziging. Bovendien is de werkwijze bij verrekening achteraf complexer en levert deze derhalve hogere (interne) kosten op. Bij gelijkblijvend scheidingsgedrag blijft de afvalstoffenheffing de komende jaren, zoals ook reeds het geval was in de afgelopen jaren, op hetzelfde niveau. Daar wel sprake is (geweest) van inflatie en kostenstijgingen is derhalve indirect sprake van een besparing voor de inwoners.

10. Planning

De invoering van de maatregelen uit het afval(inzamel)beleid brengen ingrijpende veranderingen mee voor de inwoners voor Hoogeveen. Daarom is het van belang om voldoende tijd te reserveren om, na vaststelling van dit Afval(inzamel)beleidsplan, de inwoners goed te informeren. De gemeente zal daarom het eerste jaar (2025) gebruiken om inwoners regelmatig en via verschillende kanalen te informeren over het nieuwe beleid. In onderstaande planning staan alle maatregelen vanuit dit Afval(inzamel)beleidsplan opgenomen in een meerjarenplanning.

Maatregel	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Communicatie nieuw afval(inzamel)beleid	X					
Communicatie bewustwording	X	X	X	X	X	X
Communicatie (invoering) variabele heffing restafval	X	X				
Nulmeting zwerfafval/bijplaatsingen	X					
Plaatsen GFE-zuilen hoogbouw	X					
Verstrekken GFE-keukenemertje alle hoogbouwaansluitingen	X					
Plaatsen verzamelcontainers lui- /incontinentiemateriaal	X					
Plaatsen paslezers grondstoffen verzamelcontainers	X					
Gebieds-dekkende OPK-inzameling		X	X	X	X	X
Vaste vergoeding OPK-inzameling vrijwilligersorganisaties		X	X	X	X	X
Invoeren variabele heffing		X				
Uitbreiden afvalapp met Diftar-module		X				
(Extra) inzet afvalcoach		X	X	X	X	X
Gescheiden inzameling PMD, GFE bij (basis)scholen	X	X	X	X	X	X
Eindevaluatie						X

Figuur 11: Meerjarenplanning implementatie maatregelen afval(inzamel)beleidsplan

11. Overig

11.1 Afvaldumping/bijplaatsing

Wanneer over een (deels) variabele heffing wordt gesproken, komt ook vaak het onderwerp afvaldumping en/of bijplaatsing ter sprake. Deze bezorgdheid is begrijpelijk, maar de praktijk wijst uit dat de omvang van dit probleem vrijwel altijd kleiner is dan vooraf verwacht. Ervaringen uit andere gemeenten laten zien dat de toename van afvaldumping en bijplaatsing doorgaans beperkt blijft en meestal van tijdelijke aard is.

Om deze ongewenste effecten zoveel mogelijk te voorkomen, zullen er vooraf verschillende maatregelen worden genomen. Voorafgaand aan de invoering van een variabel tarief op restafval wordt een nulmeting uitgevoerd om zicht te krijgen op de hoeveelheid afvaldumping en bijplaatsing. Op deze manier is er objectief vastgesteld wat de situatie is voordat de wijziging, de invoering van het variabele tarief, wordt ingevoerd. Daarnaast speelt goede communicatie met de inwoners speelt hierin een cruciale rol. Door hen tijdig en duidelijk te informeren over de veranderingen en de voordelen van afvalscheiding, kan ontwijkgedrag worden verminderd. Als laatste is extra handhaving in de eerste periode na invoering van de (deels) variabele heffing nodig om zo in te kunnen spelen op eventuele overtredingen.

11.2 Zwerfafval

Los van de invoering van een variabele heffing op restafval kent de gemeente ook een rol in het voorkomen en opruimen van zwerfafval. Hiervoor kregen gemeenten tot eind 2022 een zogeheten zwerfafvalvergoeding om de kosten hiervoor (deels) te dekken. Deze vergoeding is (voor het onderdeel wegwerpplastics in het zwerfafval) per 1 januari 2023 overgegaan in de zogeheten SUP-zwerfafval-vergoeding. Deze vergoeding komt voort uit de Europese Single-Use Plastic richtlijn en zorgt ervoor dat producenten van wegwerpplastic vanaf voornoemde datum meebetalen aan het opruimen en de verwerking van dit wegwerpplastic. Gemeente Hoogeveen blijft deze middelen inzetten om de kosten die voortkomen uit het opruimen en verwerken van zwerfafval en activiteiten die georganiseerd worden m.b.t. preventie en bewustwording te dekken.

11.3 Ja/Ja-sticker

De raad heeft het college via een motie verzocht de invoer van een nieuw stickersysteem, met daarin de "Ja/Ja-sticker" te onderzoeken en bij dit onderzoek ook mee te nemen, de gevolgen voor de organisaties en scholen die oud papier inzamelen.

In het Nationaal Programma Circulaire Economie is het verkennen van de mogelijke invoering van een opt-in systeem voor reclamefolders als één van de maatregelen opgenomen op het gebied van scheiden en inzamelen van afval, met als doel om papierverspilling te voorkomen. Het doel van de verkenning is om te komen tot een advies aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de wenselijkheid en haalbaarheid van de landelijke invoering van het opt-in systeem. De in juni 2024 gepubliceerde conclusie van deze verkenning is onder andere dat een landelijk opt-in systeem positief lijkt bij te dragen aan vermindering van de hoeveelheid papierafval. Verder lijkt er voldoende draagvlak bij gemeenten voor landelijke invoering. Adverteerders zijn in principe geen tegenstander van het opt-in systeem. Op basis van consumentenonderzoek blijkt dat gepersonaliseerde en geadresseerde reclamefolders een goed alternatief zijn voor ongeadresseerd reclamedrukwerk. Juridisch gezien worden drie verschillende opties uitgelegd om het opt-in systeem landelijk in te voeren. De

ontwikkelingen op dit dossier worden nauwlettend gevolgd en de gemeente conformeert zich aan het landelijke beleid hieromtrent.

11.4 Maatschappelijk afval

De raad heeft het college eveneens verzocht te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om de inzameling van PMD en GFT van maatschappelijke organisaties van algemeen belang te verklaren zoals dat in het verleden reeds heeft plaatsgevonden voor de gescheiden inzameling van deze afvalstromen bij (basis)scholen. Vanwege het educatieve karakter van deze werkwijze (jong geleerd is oud gedaan) wordt deze 'scholenregeling' voortgezet.

Hoewel de gemeente niet verantwoordelijk is voor de inzameling van afval van maatschappelijke organisaties, wordt het belang van afvalscheiding bij deze organisaties onderkend. De Wet Markt en Overheid staat de gemeente echter normaliter niet toe te concurreren met commerciële inzamelaars van (bedrijfs)afval. Deze inzamelaars bieden bedrijven en maatschappelijke organisaties echter veelal geen mogelijkheid tegen acceptabele tarieven PMD gescheiden in te laten zamelen.

Sinds enige tijd kunnen maatschappelijke organisaties via 'Afval Goed Geregeld' zich gratis ontdoen van verpakkingen van glas en plastic en drankenkartons.

Bovendien zijn commerciële inzamelaars tegen vergelijkbare c.q. lagere tarieven dan gangbaar bij de inzameling van restafval bereid GFE-afval (etensresten) in te zamelen bij maatschappelijke organisaties met een horeca-faciliteit.

De gemeente neemt deze mogelijkheden mee in de communicatiestrategie bij het Afval(inzamel)beleidsplan.

Bijlage 1: Vastgestelde uitgangspuntennotitie; Kaderstelling nieuw afval(inzamel)beleid

Uitgangspuntennotitie

Kaderstelling nieuw afval(inzamel)beleid

23-11-2023

Versie 2

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders beoogt door middel van deze uitgangspuntennotitie de raad de mogelijkheid te geven keuzes te maken inzake de nader uit te werken scenario's voor het nieuwe afval(inzamel)beleidsplan. Deze notitie is zo vormgegeven dat per onderwerp een tweetal scenario's worden voorgesteld. Het scenario dat uiteindelijk de voorkeur van (de meerderheid van) de gemeenteraad heeft, zal door het college nader worden uitgewerkt. Deze uitwerking, in de vorm van een concept-afval(inzamel)beleidsplan, zal vervolgens ter vaststelling wederom aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Tijdens de raadsvergadering van 21 september jl. zijn de uitgangspunten met behulp van bijgaande presentatie mondeling toegelicht en zijn vragen van de raad hieromtrent zo veel mogelijk direct ambtelijk beantwoord. De antwoorden op vragen die enig uitzoekwerk vereisten zijn op een later moment door middel van bijgaand schrijven via de griffie aan alle fracties teruggekoppeld. Mede op basis van deze aanvullende informatie hebben de fracties in de raadsvergadering d.d. 2 november jl. hun voorkeursscenario's toegelicht. In vervolg daarop stelt het college hierbij de in het afval(inzamel)beleidsplan nader uit te werken scenario's voor. De voorgestelde keuzes inclusief argumentatie zijn in deze uitgangspuntennotitie verwerkt.

Uitgangspunten

1. Kostenverrekening; hoe worden de kosten van de afvalinzameling aan de inwoners doorberekend?
 - A. Solidariteitsprincipe; iedereen betaalt evenveel ongeacht de aangeboden hoeveelheid (rest)afval.
 - B. Gedifferentieerde tarieven; de hoogte van de afvalstoffenheffing is afhankelijk van de aangeboden hoeveelheid (rest)afval.

Toelichting: Uit de inwonersraadpleging blijkt dat inwoners waarde hechten aan belonen. Een financiële prikkel kan inwoners motiveren bewuster afval te scheiden. Daarbij is het goed uitlegbaar dat inwoners die door goede afvalscheiding minder (rest)afval produceren (met als gevolg minder verwerkingskosten), daarvoor worden beloond door middel van een lagere afvalstoffenheffing. Informatie van de brancheorganisatie NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) toont aan dat een financiële prikkel kan bijdragen aan het benaderen dan wel behalen van de VANG-doelstellingen. Bij de introductie van een financiële prikkel kan evenals in andere (Drentse) gemeenten rekening worden gehouden met kwijtscheldingsmogelijkheden zodat sociale minima er per saldo financieel niet op achteruit gaan.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven een vorm van Diftar te willen invoeren. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan verrekening per aanbidding (volume) en niet gebaseerd op gewicht. Tevens wordt opgemerkt dat sprake moet zijn van een evenwichtig systeem met bij voorkeur een positieve prikkel bij de uitwerking van dit scenario.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, scenario B 'Gedifferentieerde tarieven' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan.

2. Inzamelmethodiek; hoe worden de huishoudelijke afvalstoffen ingezameld?
 - A. Bronscheiding in de huidige vorm; grondstoffen (GFT, PMD & OPK) worden evenals restafval aan huis ingezameld.
 - B. Bronscheiding nader uitwerken; e.g. omgekeerd inzamelen, waarbij grondstoffen aan huis worden ingezameld maar restafval naar een verzamelcontainer moet worden gebracht.

In navolging van de keuze die wordt gemaakt bij punt 1 is het belangrijk om de samenhang te onderzoeken tussen enerzijds de wijze van doorberekening van de kosten (middels de afvalstoffenheffing) en anderzijds het service- en voorzieningenniveau. Hiervoor wordt binnen het vakgebied gebruik gemaakt van de afvaldriehoek waarvan service, kosten en milieu de componenten vormen. Elke keuze op één van deze componenten heeft invloed op minimaal 1 van de andere componenten.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven omgekeerd inzamelen (vooralsnog) niet als optie te overwegen en restafval evenals grondstoffen conform de huidige situatie aan huis te willen blijven inzamelen. Aan het scenario waarin restafval naar een verzamelcontainer in de (nabije) omgeving moet worden gebracht behoeft in het afval(inzamel)beleidsplan dan ook geen aandacht.

Het college besluit scenario A 'Bronscheiding in de huidige vorm' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan.

3. Inzameling van OPK; hoe wordt oud papier en karton ingezameld?
 - A. Inzet van vrijwilligersorganisaties (scholen, kerken & verenigingen) bij de inzameling van OPK; inzet van een zgn. achterlader met 'vrijwillige' beladers.
 - B. Inzameling van OPK door een professionele inzamelaar; inzet van een zijlader voor de lediging van minicontainers.

De landelijke tendens volgend moet worden geconstateerd dat steeds meer gemeenten en uitvoeringsorganisaties ervoor kiezen om het huishoudelijk vrijgekomen oud papier en karton niet meer met behulp van vrijwilligersorganisaties in te zamelen. Daar komt bij dat ook steeds meer inzamelaars niet meer buiten reguliere werktijden met vrijwillige beladers OPK willen inzamelen. Uit de enquête komt echter naar voren dat een deel van de inwoners deze werkwijze graag wil behouden. Volgens het college is het daarom belangrijk om v.w.b. dit onderwerp breed naar de ontwikkelingen te

kijken om vervolgens een voorkeursscenario voor nadere uitwerking vast te stellen.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven dat vrijwilligersorganisaties betrokken moeten blijven bij de inzameling van OPK. Wel moet hierbij aandacht zijn voor (buiten)gebieden waar momenteel geen huis-aan-huis inzameling plaatsvindt. In combinatie met professionele inzameling kan eventueel een gebieds-dekkende inzameling worden gerealiseerd. Tevens zijn door enkele fracties opmerkingen gemaakt over de hoogte van de garantieprijs die nadere uitwerking behoeven.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, scenario A 'Inzet van vrijwilligersorganisaties (scholen, kerken & verenigingen) bij de inzameling van OPK' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan.

4. Inzamelfrequentie; hoe vaak worden grondstoffen (GFT, PMD & OPK) aan huis ingezameld?
 - A. Huidige frequentie handhaven; GFT & PMD 2-wekelijks, OPK & restafval 4-wekelijks/maandelijks.
 - B. Frequentie aanpassen naar gemiddelde behoefte; e.g. lagere frequentie GFT tijdens wintermaanden.

Uit de enquête komt naar voren dat inwoners graag, vanwege bijvoorbeeld een groei-/snoeiseizoen, een verhoogde dan wel verlaagde inzamelfrequentie zouden willen zien. O.b.v. aanbodpercentages en de hoeveelheid aangeboden afval zou een dergelijk voorstel tot de mogelijkheden behoren, immers kan op deze manier worden ingespeeld op de behoeften van de inwoners dan wel op de hoeveelheid huishoudelijk afval die vrijkomt.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven voorstander te zijn van handhaving van de huidige inzamelfrequenties. Daarnaast zijn door enkele fracties voorgestellen gedaan met betrekking tot de inzamelfrequentie van GFT tijdens het winterseizoen.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, zowel scenario A 'Huidige frequentie handhaven' als scenario B 'Frequentie aanpassen naar gemiddelde behoefte' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan, waarbij de uitwerking van scenario B enkel betrekking zal hebben op de GFT-inzameling.

5. Aantal minicontainers; hoeveel minicontainers heeft ieder huishouden?
 - A. Huidige aantal (3) handhaven; voor GFT, PMD & restafval.
 - B. Maximaal 4; ook voor de inzameling van OPK een container invoeren.

De enquête laat een wisselend beeld zien v.w.b. het invoeren van een extra minicontainer voor OPK. De keuze voor een voorkeursscenario bij dit onderwerp hangt mede af van de keuzes bij onderwerp 2 en 3. Immers kunnen deze keuzes van invloed zijn op de hoeveelheid minicontainers per

huishouden. Wanneer bijvoorbeeld wordt gekozen voor uitwerking van omgekeerd inzamelen als voorkeursscenario bij 2, of uitwerking van professionele inzameling van OPK als voorkeursscenario bij 3, ligt de invoering van een OPK-container voor de hand.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven geen voorstander te zijn van (verplichte) invoering van een 4^e minicontainer voor OPK. Optionele introductie, in combinatie met de betrokkenheid van vrijwilligersorganisaties bij de OPK-inzameling, zal naar verwachting uitsluitend een kostenverhogend effect hebben.

Het college besluit dan ook te kiezen voor scenario A 'Huidige aantal (3) handhaven' en derhalve geen voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan.

6. Afvalscheiding bij hoogbouw; moet bronscheiding bij hoogbouwaansluitingen worden ingevoerd?
 - A. Huidige situatie handhaven; alle huishoudelijk afval in dezelfde (rest)afvalcontainer; grondstoffen kunnen in wijkverzamelcontainers, bijvoorbeeld bij winkelcentra, worden gedeponeerd.
 - B. Scheidingsfaciliteiten conform laagbouw; separate verzamelcontainers voor PMD & GFT (en eventueel OPK) realiseren bij hoogbouwcomplexen.

Uit de inwonersraadpleging blijkt dat een groot deel van de inwoners uit de hoogbouw ook graag thuis afval wil scheiden. Bronscheiding bij hoogbouw is weliswaar realiseerbaar, maar ervaringen uit andere gemeenten laten zien dat de kwaliteit van de grondstofstromen onder druk kan komen te staan.

Bij dit uitgangspunt is geen sprake van een duidelijke meerderheid voor één van beide scenario's. Hoewel de fracties het belang van afvalscheiding bij hoogbouwaansluitingen onderschrijven wordt eveneens onderkend dat de kwaliteit van separaat ingezamelde grondstoffen, zeker bij de introductie van Diftar, mogelijk onder druk kan komen te staan.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, zowel scenario A 'Huidige frequentie handhaven' als scenario B 'Scheidingsfaciliteiten conform laagbouw' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan zodat de gemeenteraad hier in een later stadium haar eigen afweging kan maken.

7. Extra (inzamel)faciliteiten; moeten er extra (gratis) inzamelmogelijkheden komen voor grof tuinafval en grof huishoudelijk afval (GHA)?
 - A. Huidige situatie handhaven; het hanteren van een kostendekkend tarief voor GHA (incl. herbruikbare huisraad). Dit is eerder door de gemeenteraad besloten om invulling te geven aan de taakstelling o.b.v. het rapport 'Op weg naar een schone lei voor Hoogeveen' en is geëffectueerd per 1 januari 2023.
 - B. Extra (gratis) inzamelingsmogelijkheden voor grof tuinafval en GHA; onderzoeken n.a.v. de door de inwoners gedane suggesties welke mogelijkheden er zijn om het serviceniveau te verhogen en welke (financiële) gevolgen dit heeft (voor de afvalstoffenheffing).

Uit de reactie van de inwoners op de enquête komt naar voren dat inwoners graag extra mogelijkheden zouden zien voor het ontdoen van grof huishoudelijk afval (GHA) en grof tuinafval. Bij het kiezen van een voorkeursscenario is het van belang dat tevens het eerder door de raad genomen besluit om het aantal vrije kg's op de milieustraat te reduceren tot 450 kg GHA (inclusief grond en puin) om invulling te geven aan de taakstelling vanuit het rapport 'Op weg naar een schone lei voor Hoogeveen' in de overwegingen wordt meegenomen. Wanneer service verhogende maatregelen worden gekozen zal dit binnen de afvaldriehoek impact hebben op de componenten kosten en/of milieu.

De meerderheid van de gemeenteraad heeft te kennen gegeven voorstander te zijn van voortzetting van het huidige beleid. Daarbij zijn echter door diverse fracties opmerkingen over eventuele verruiming van de mogelijkheden voor aanbidding van de afvalstromen grof tuinafval, puin en grond.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, scenario B 'Extra (gratis) inzamelingsmogelijkheden voor grof tuinafval en GHA' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan. Hoewel een meerderheid van de gemeenteraad voorstander is van voortzetting van het huidige beleid komt uit de inwonersraadpleging naar voren dat inwoners graag uitbreiding van inzamelmogelijkheden onderzocht zien. Door dit scenario nader ook als voorstel uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan kan de gemeenteraad hier in een later stadium haar eigen afweging maken.

Suggesties

In aanvulling op bovenstaande uitgangspunten zijn tijdens de raadsvergadering door diverse fracties enkele suggesties gedaan met het verzoek aan het college deze mee te nemen in het vervolgproces. Het betreft aandacht voor preventie en voorlichting, de inzet van (een) afvalcoach(es) en separate inzameling en indien mogelijk verwerking van luier- en incontinentiemateriaal.

- *Preventie / voorlichting / afvalcoach(es)*

In incidentele gevallen wordt momenteel reeds gebruik gemaakt van de diensten van een afvalcoach van Area. Het gaat dan bijvoorbeeld om de beoordeling of een huishouden in verband met bijzondere omstandigheden in aanmerking komt voor een extra container. Tevens wordt het door college overwogen om in 2024 op projectbasis (een) afvalcoach(es) te gaan inzetten bij de bewustwordingscampagne teneinde de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen te verbeteren. Uit de feedback van de gemeenteraad maakt het college echter op dat er wellicht behoefte bestaat aan structurele inzet van (een) afvalcoach(es). Naast voornoemde werkzaamheden kan/kunnen deze zich dan tevens bezighouden met activiteiten inzake preventie en voorlichting.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, de suggestie 'Preventie / voorlichting / afvalcoach(es)' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan.

- *Separate inzameling / verwerking van luier- / incontinentiemateriaal*
Voor een succesvolle introductie van Diftar (zie uitgangspunt 1) is flankerend beleid van doorslaggevend belang. Naast de inzet van (een) afvalcoach(es) zijn voldoende mogelijkheden voor afvalscheiding en maatwerk voor doelgroepen twee factoren die hierbij een belangrijke rol spelen. Naast speciale voorzieningen voor medisch afval kan in dit verband tevens worden gedacht aan separate inzameling (c.q. verwerking) van luier- en incontinentiemateriaal (geen stoma-zakjes). Behalve dat dit afval een fors volume heeft en daardoor zorgt voor een snel vol rakende restafvalcontainer, is het, weliswaar momenteel nog op zeer beperkte schaal, te recyclen.

Het college besluit, rekening houdend met bovenstaande, de suggestie 'Separate inzameling / verwerking van luier- / incontinentiemateriaal' als voorstel nader uit te werken in het afval(inzamel)beleidsplan, waarbij de focus zal liggen op inzameling daar hoogwaardige verwerking dan wel recycling van deze afval- c.q. grondstofstroom (op dit moment) nog niet op grote schaal mogelijk is.

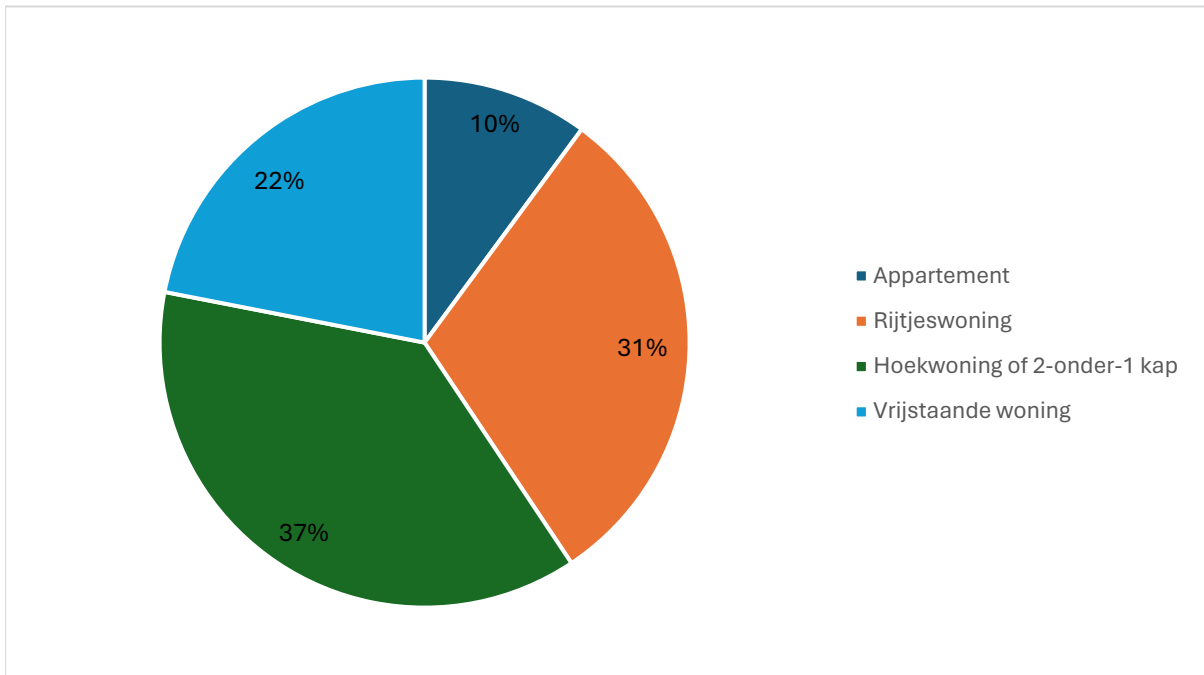
Bijlagen: Presentatie afval(inzamel)beleid) d.d. 21 september jl.

Beantwoording vragen n.a.v. informerende ronde kaderstelling afval(inzamel)beleid

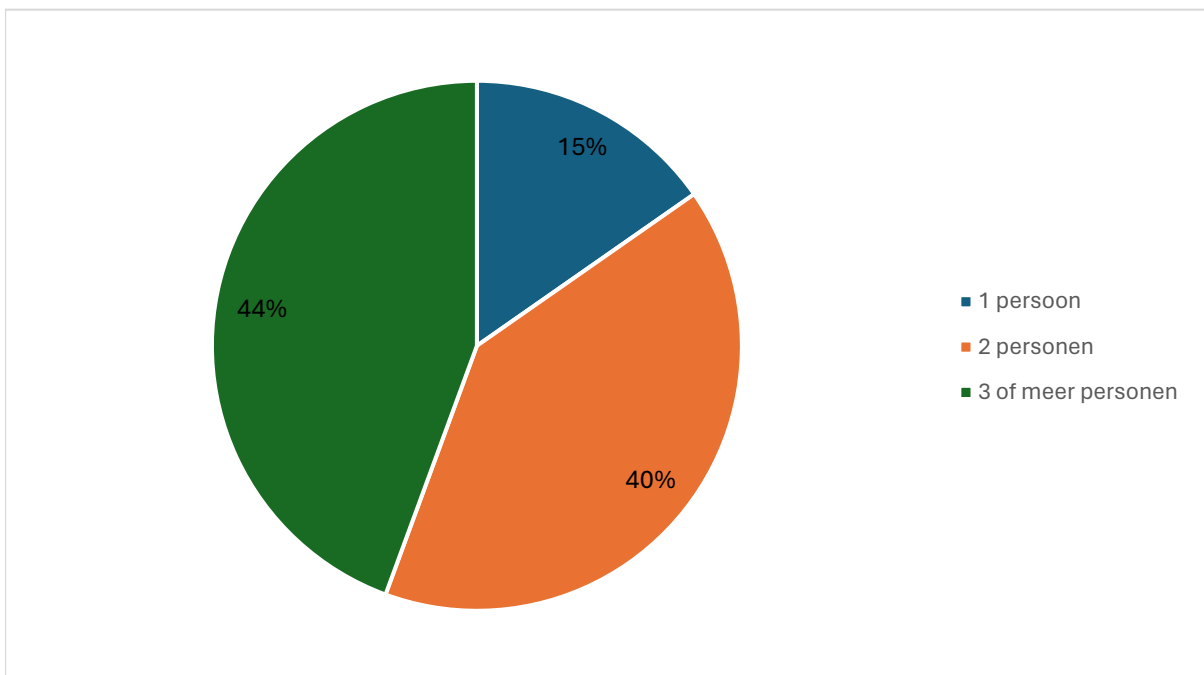
Bijlage 2: Rapportage enquête - Afvalbeleid gemeente Hoogeveen

Enquête Afvalbeleid gemeente Hoogeveen

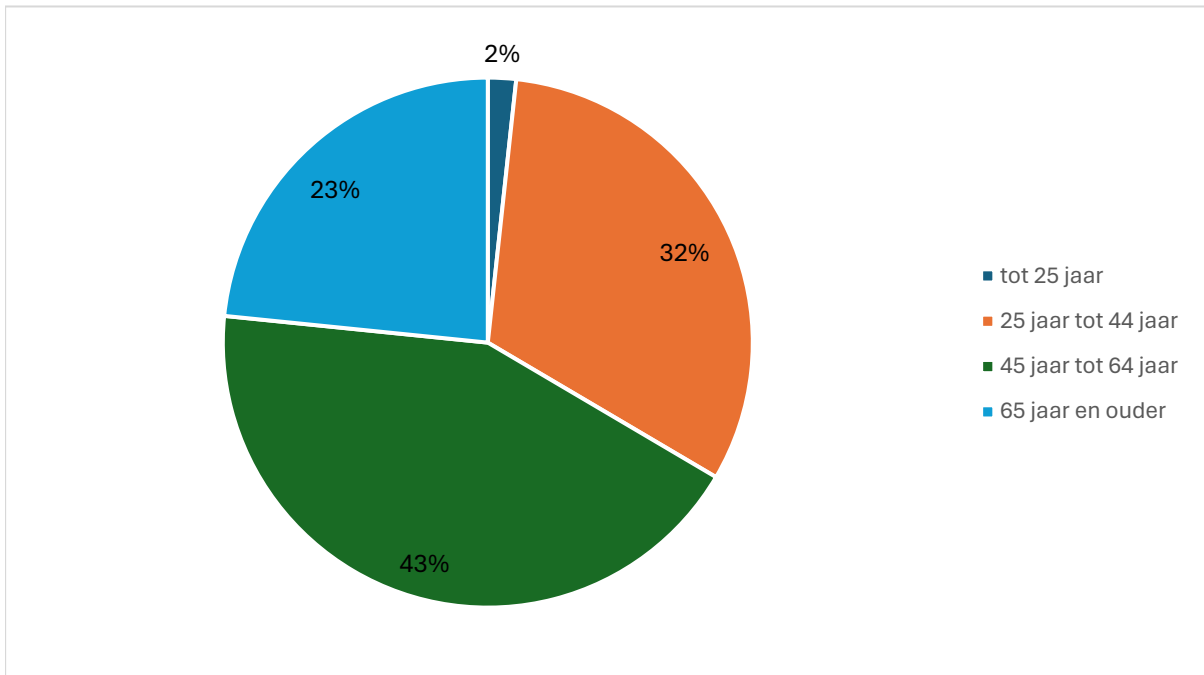
In wat voor type woning woont u?

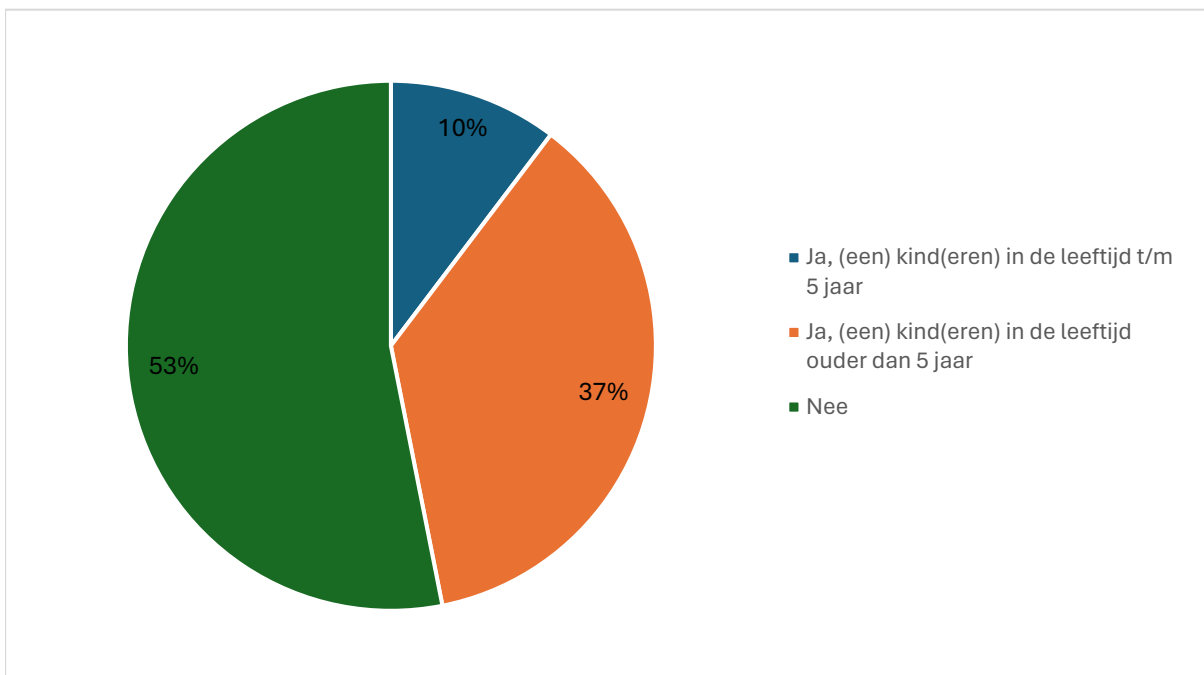
Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

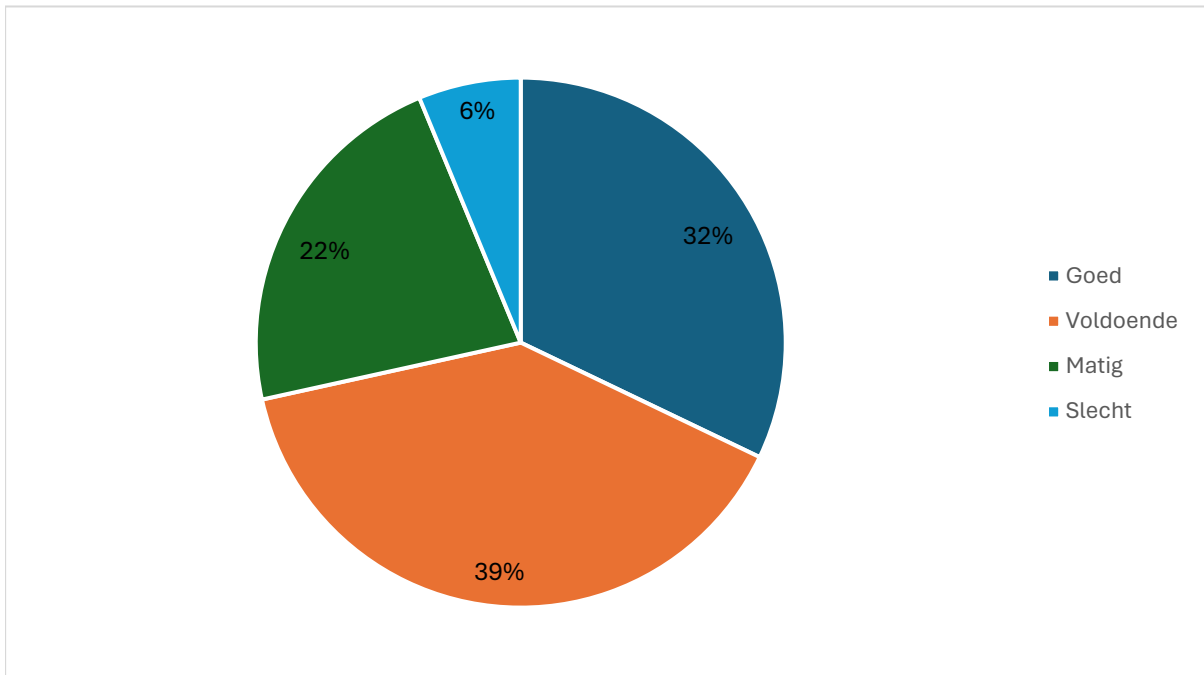
In welke leeftijdscategorie valt u?

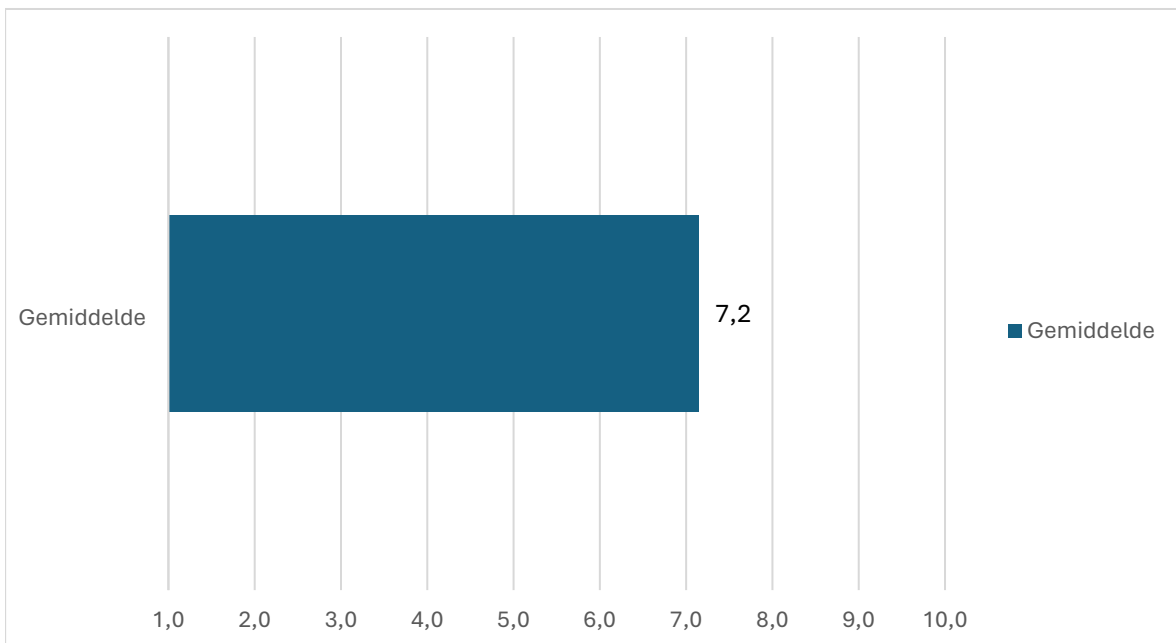
Heeft u thuiswonende kinderen?

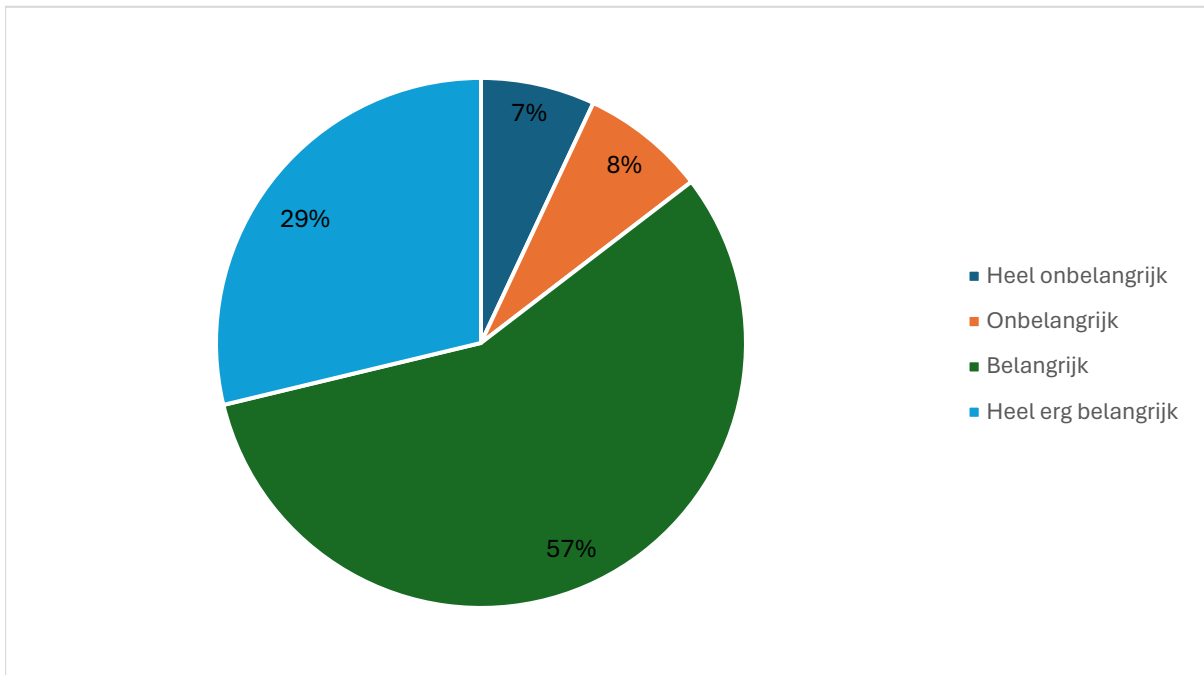
Hoe vindt u het momenteel gaan met de afvalinzameling?

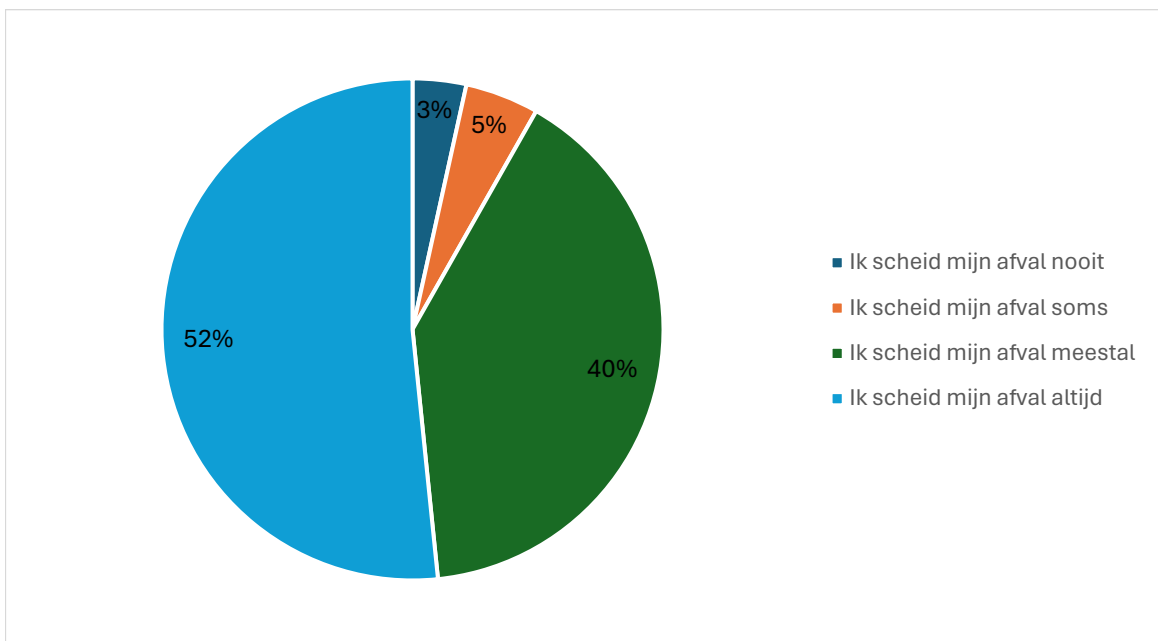
Welk rapportcijfer geeft u de gemeente voor de inzameling van afval?

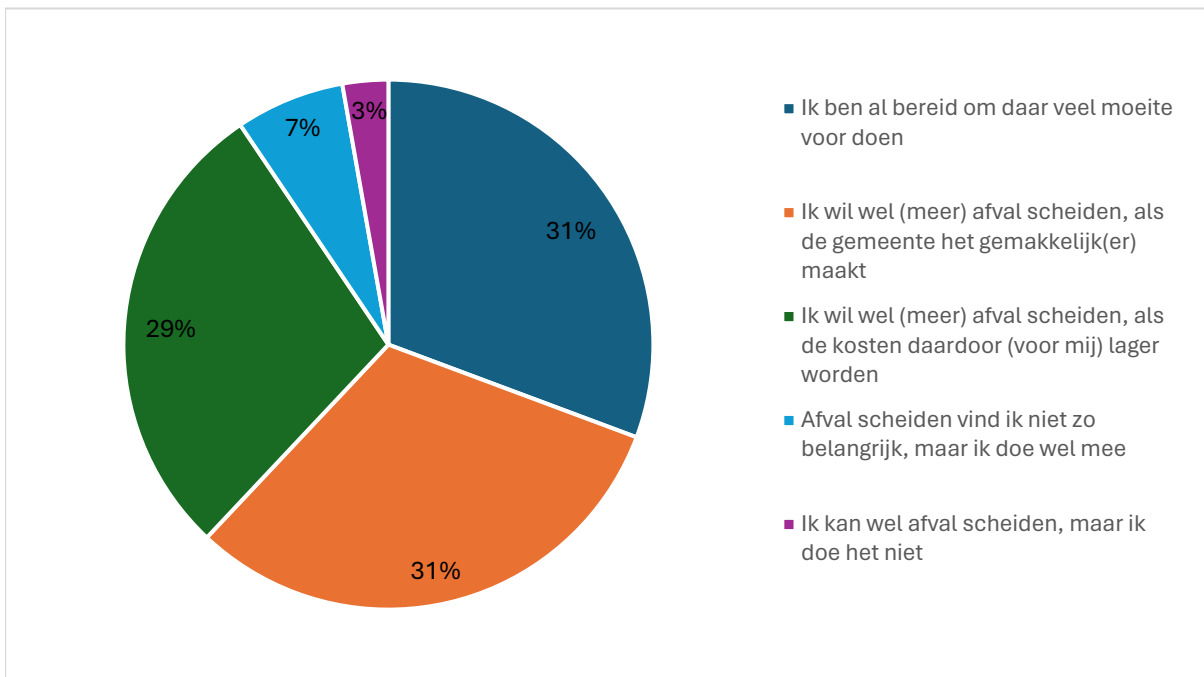
Hoe belangrijk vindt u het om afval te scheiden en te hergebruiken?

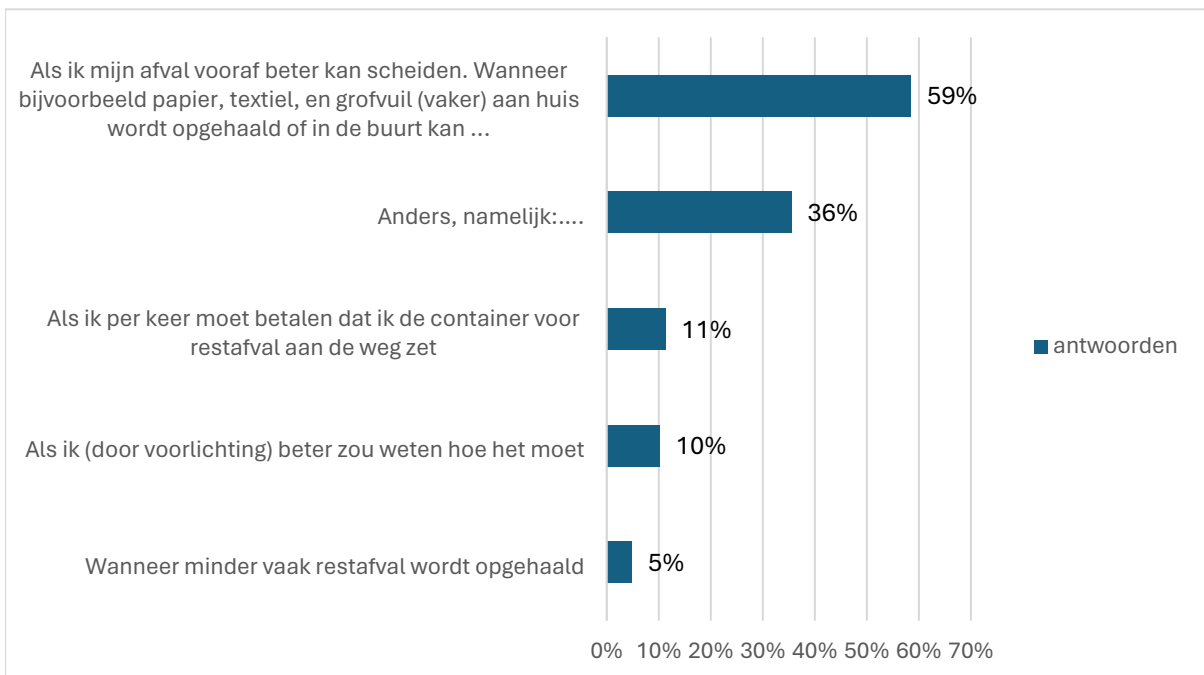
Hoe goed scheidt u uw afval?

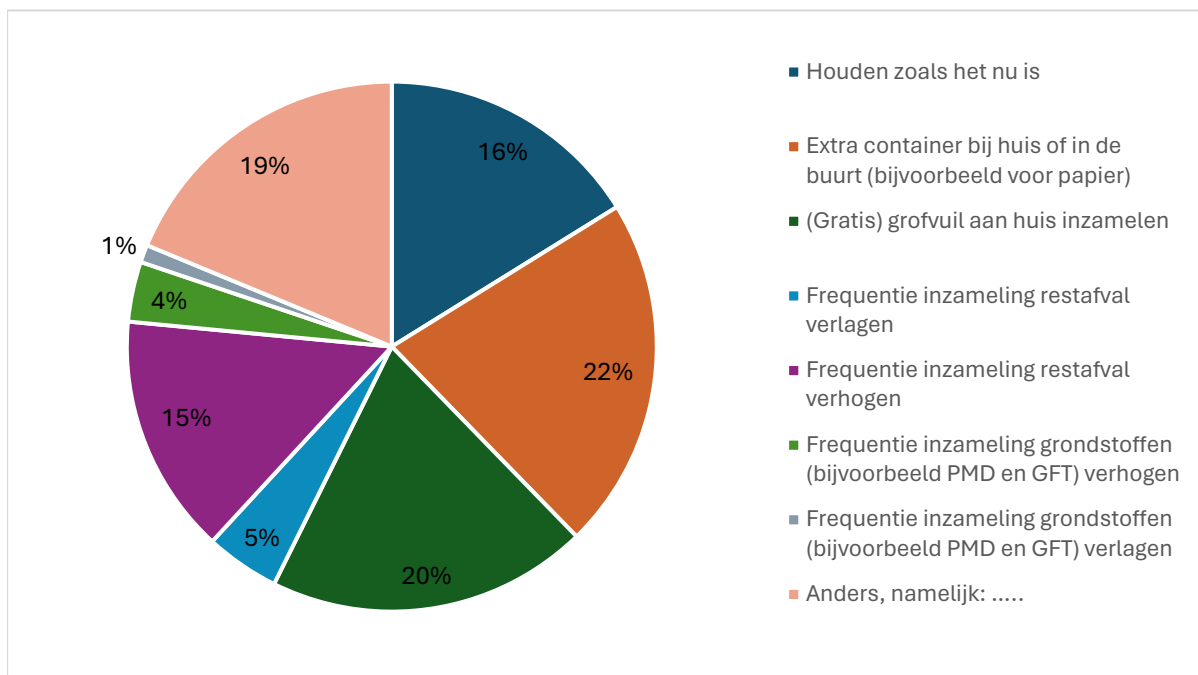
Wanneer bent u bereid meer te doen aan afvalscheiding?

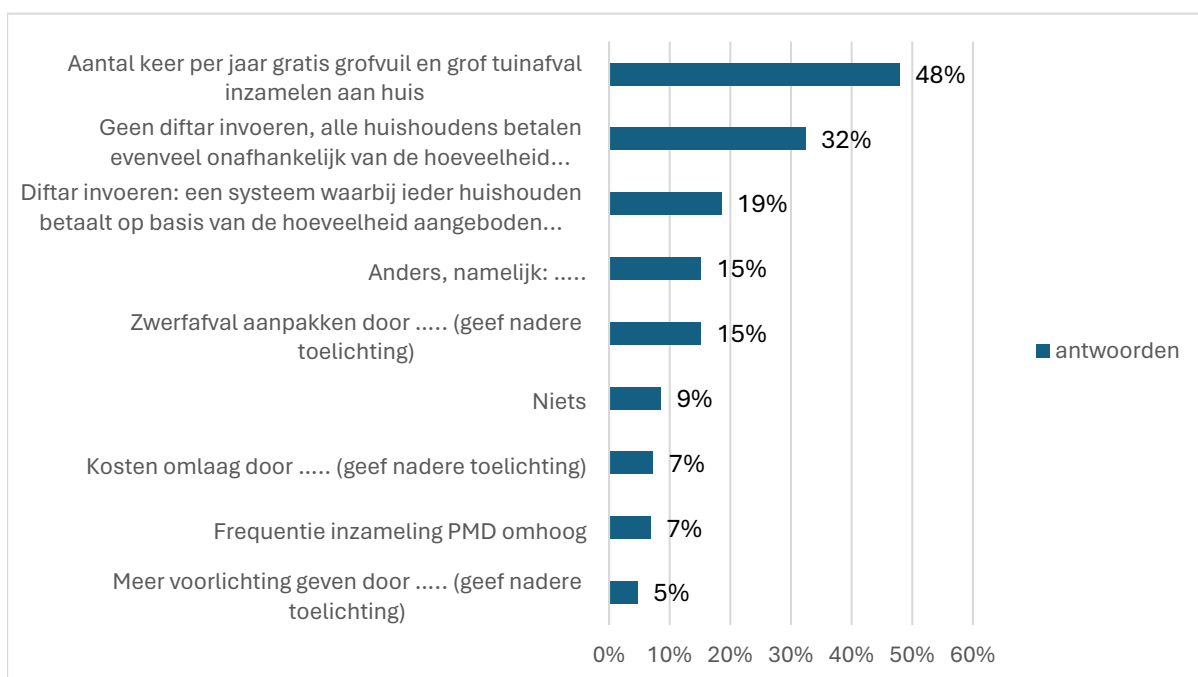
Wanneer zou u beter afval scheiden en minder restafval hebben?

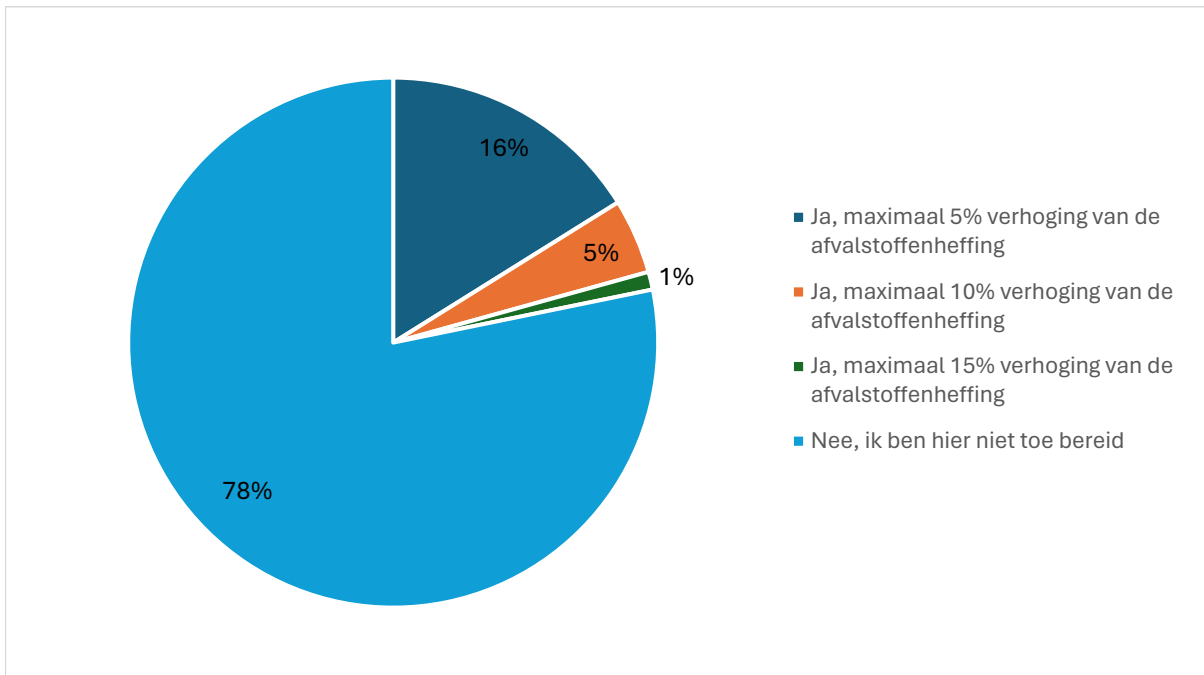
Als u het voor het zeggen had, op welke manier zouden we dan het restafval en de grondstoffen gaan inzamelen?

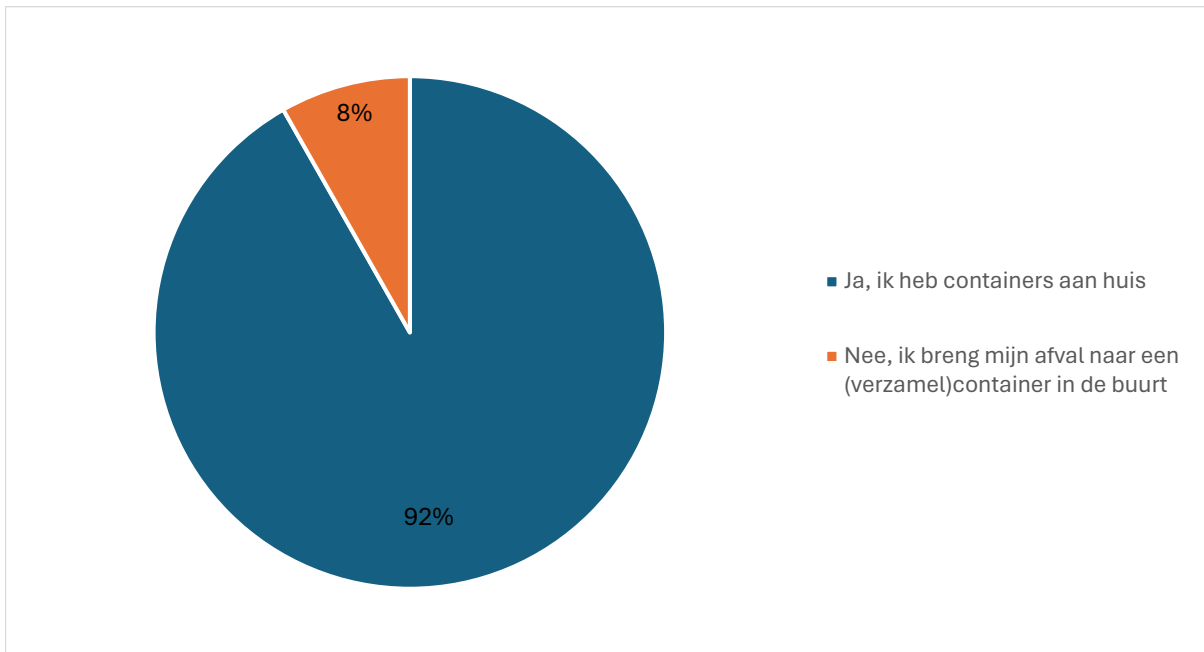
Wat moet er volgens u veranderen?

Zou u er financieel iets extra's voor over hebben als de gemeente het serviceniveau verhoogt (bijvoorbeeld door meer (verzamel)containers voor de gescheiden inzameling van grondstoffen), waardoor het voor u gemakkelijker wordt om het afval te scheiden?

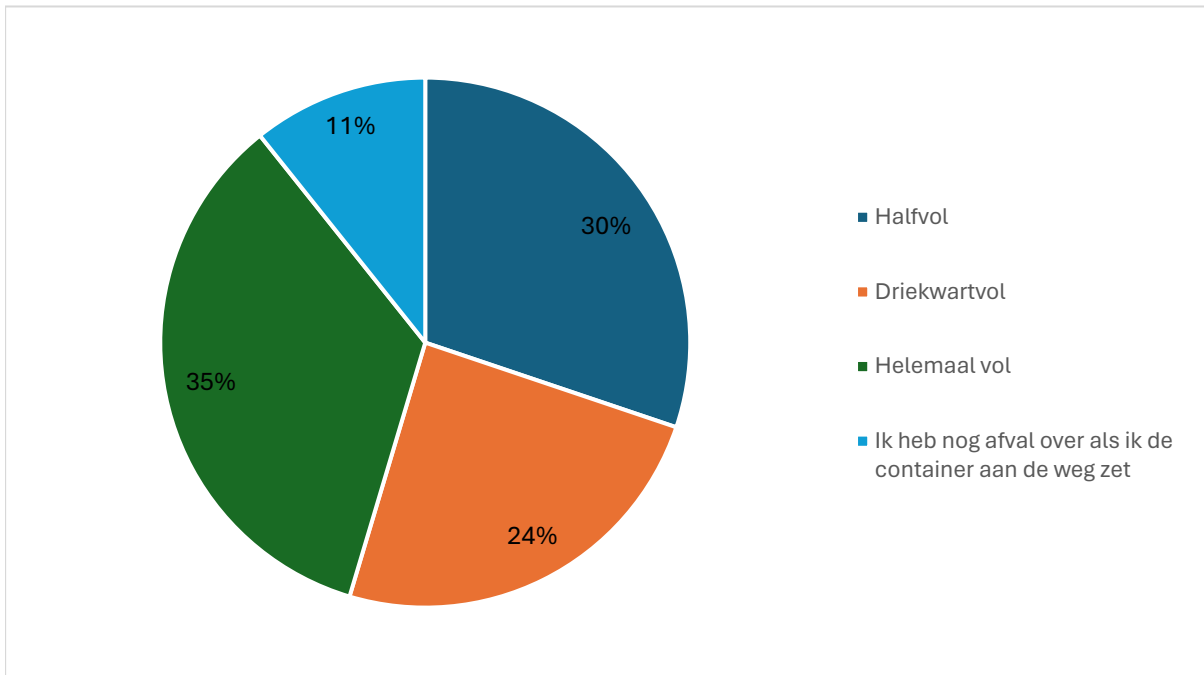

Heeft u voor restafval, GFT en/of PMD afvalcontainers aan huis?

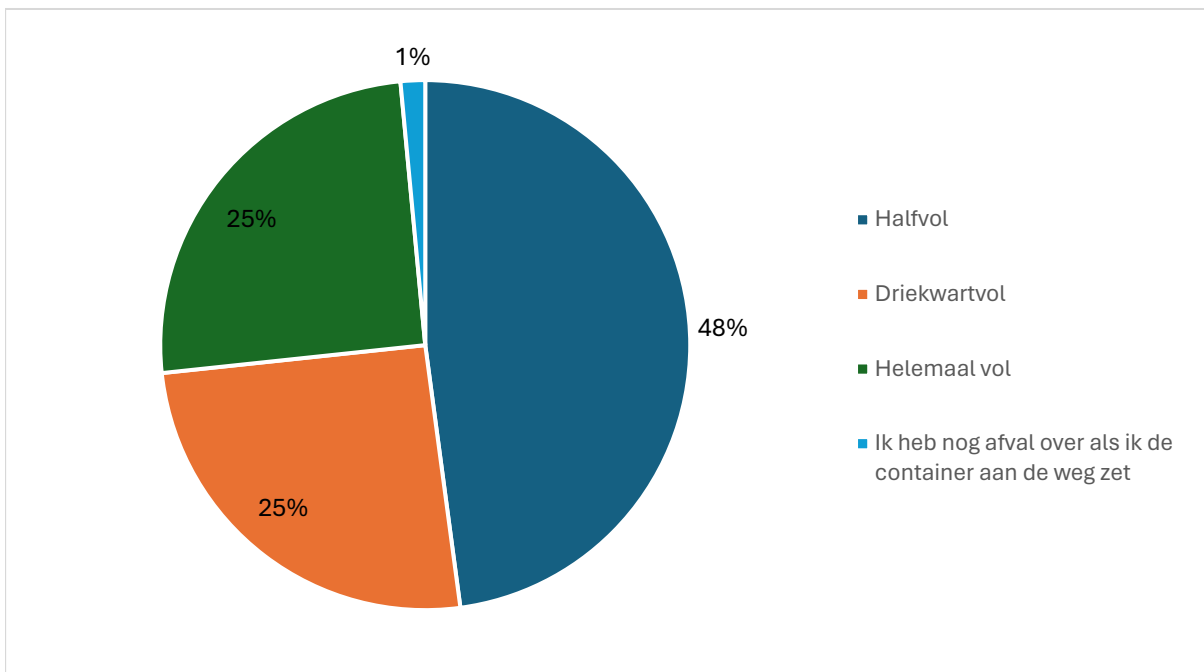

Onderstaande vragen zijn beantwoord door inwoners die gebruik maken van minicontainers (laagbouw):

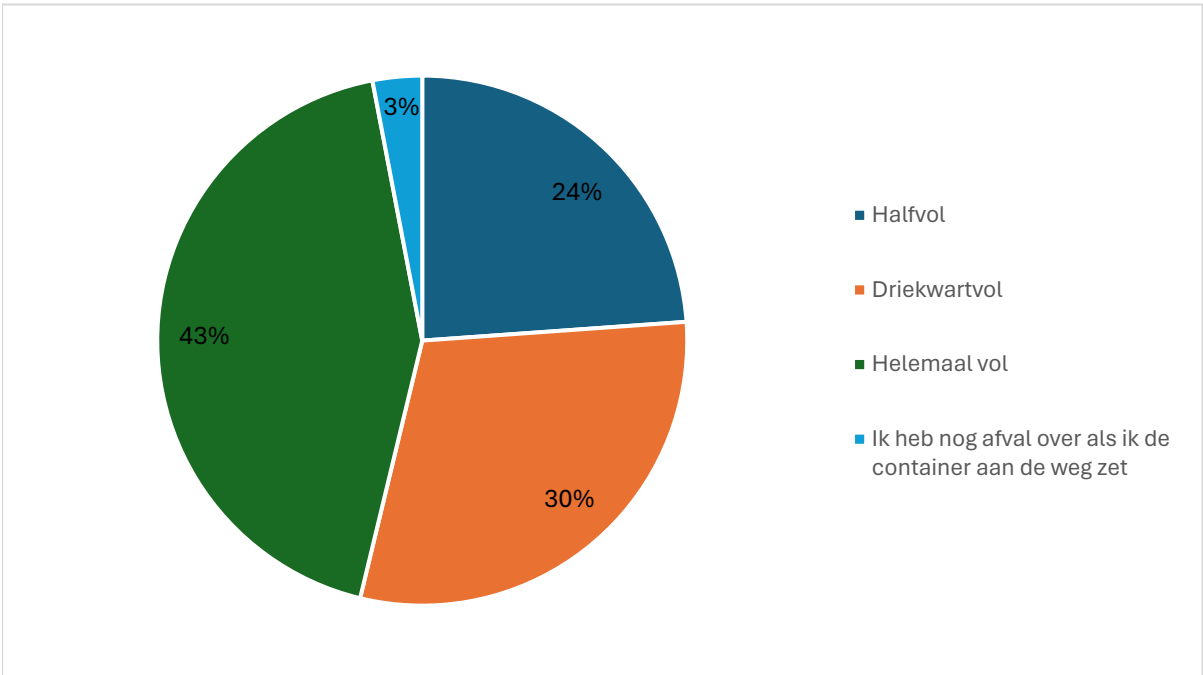
Hoe vol zit de container voor restafval als u hem aan de weg zet?

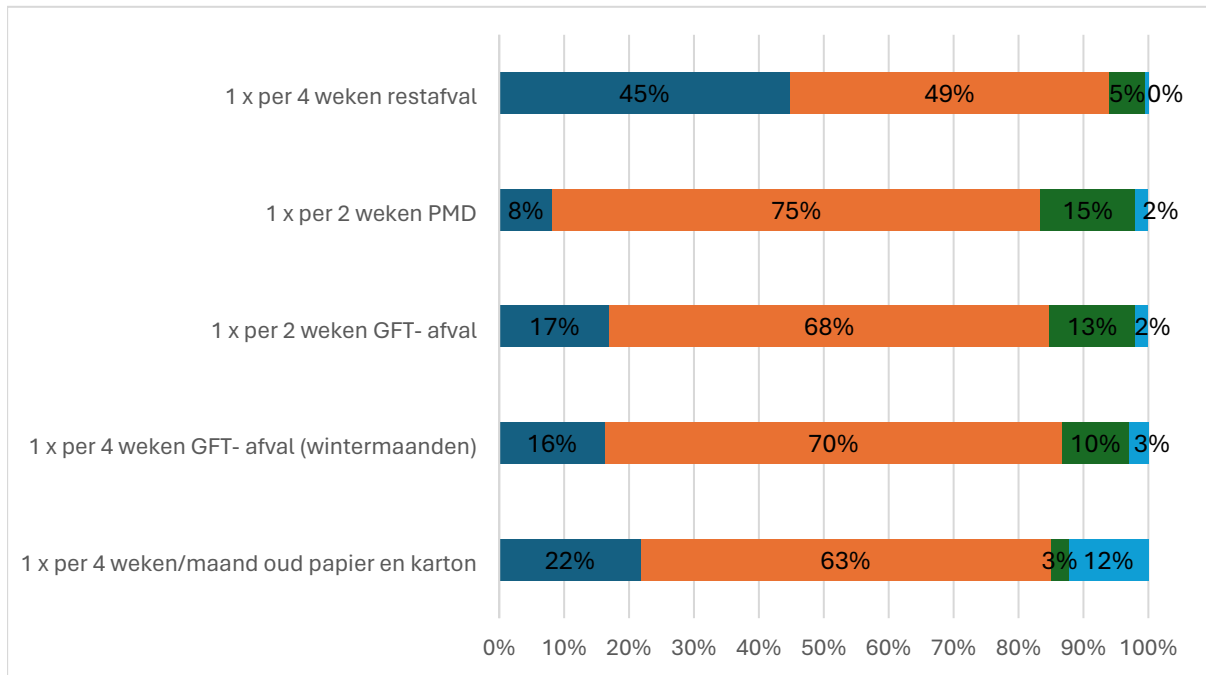
Hoe vol zit de GFT-container als u hem aan de weg zet?

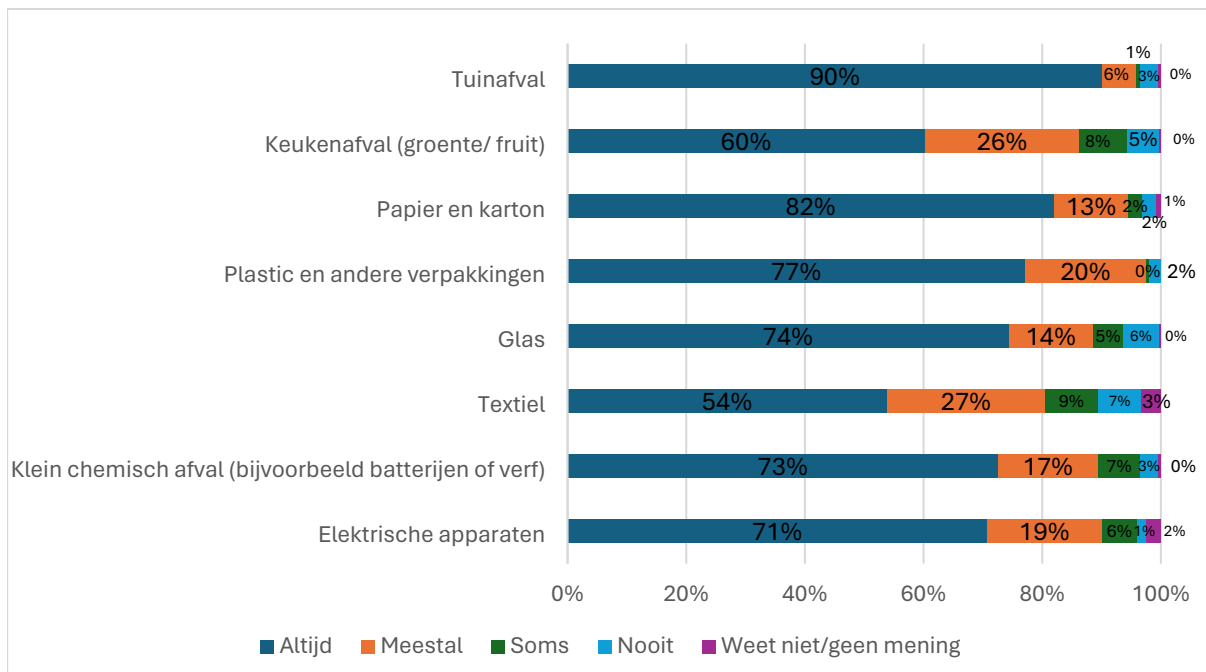
Hoe vol zit de PMD-container als u hem aan de weg zet?

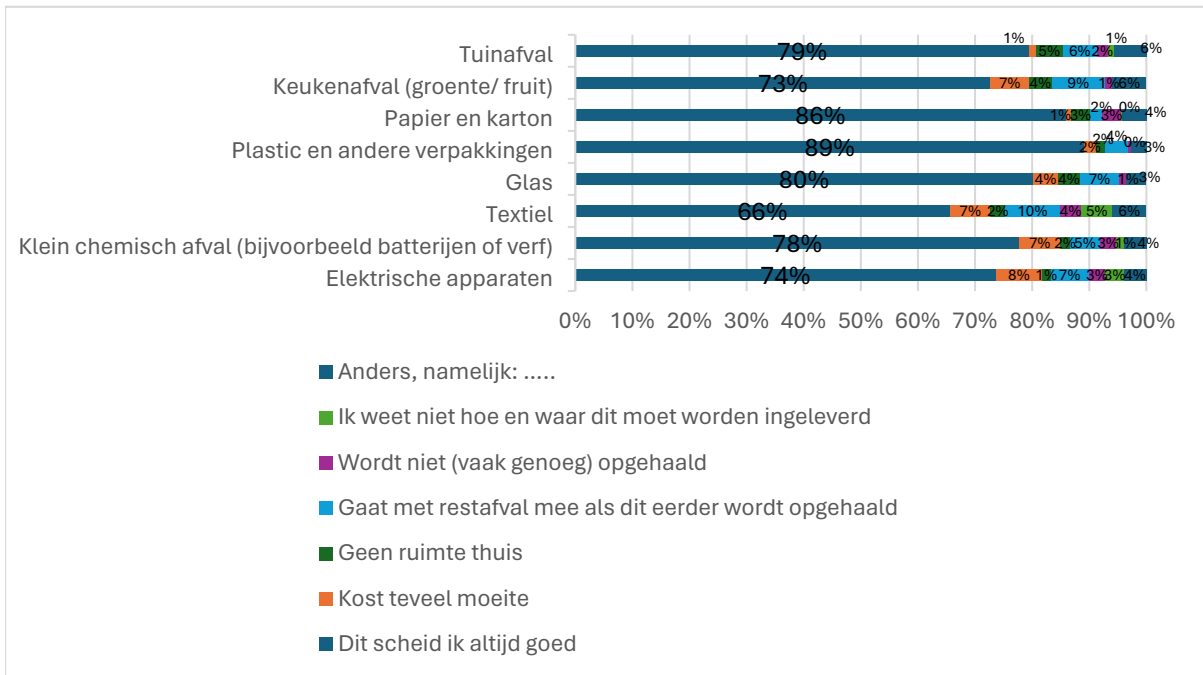
Wat vindt u van het aantal keren dat de onderstaande afvalsoorten worden opgehaald?

Geef hieronder per soort afval aan hoe vaak u dit scheidt van het restafval.

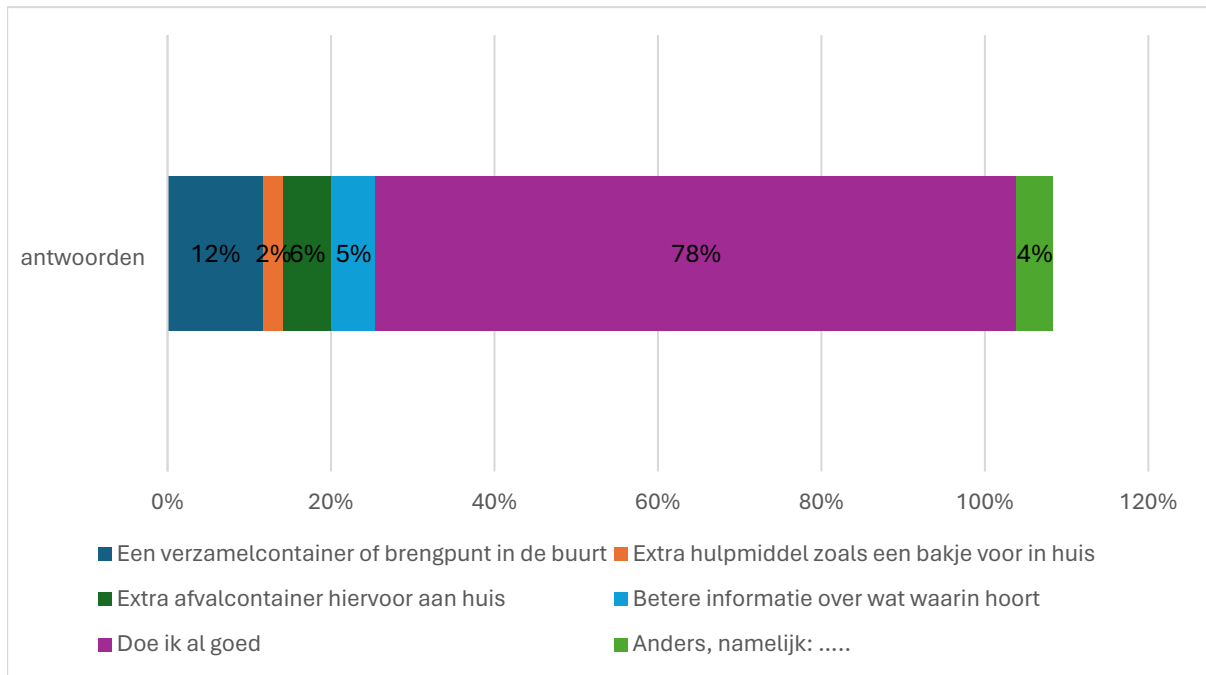

Wat is de belangrijkste reden om het afval niet (altijd) te scheiden of apart in te leveren?

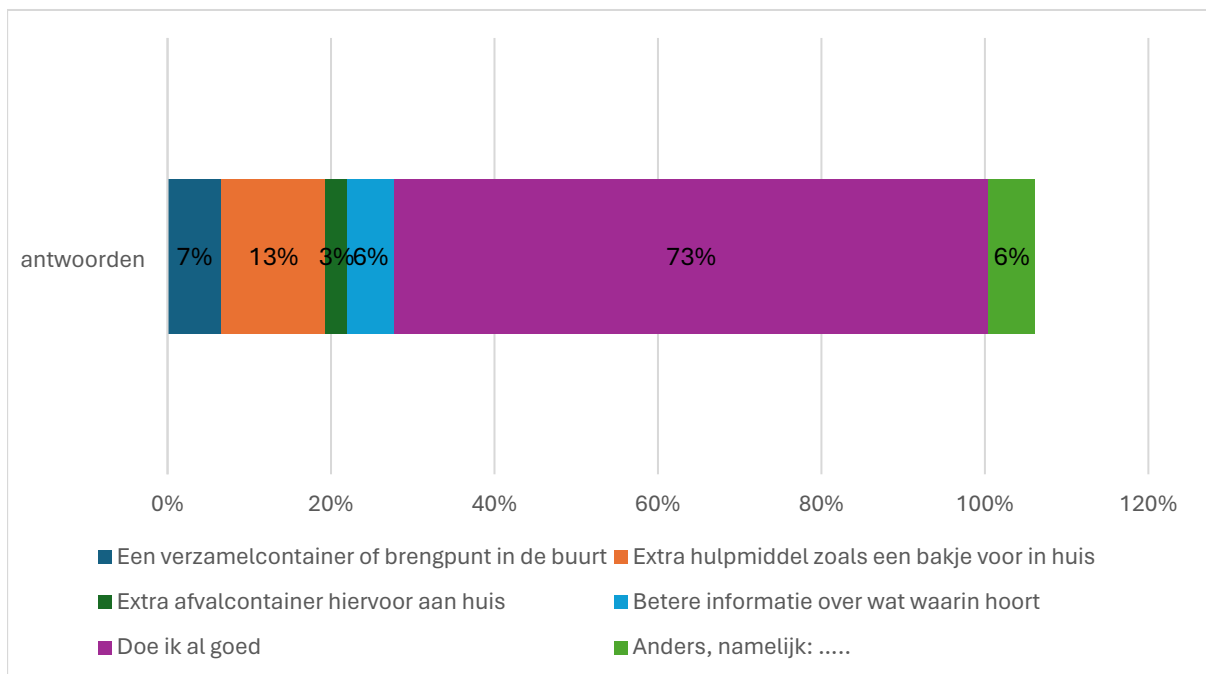

Hoe kunt u uw afval beter scheiden?

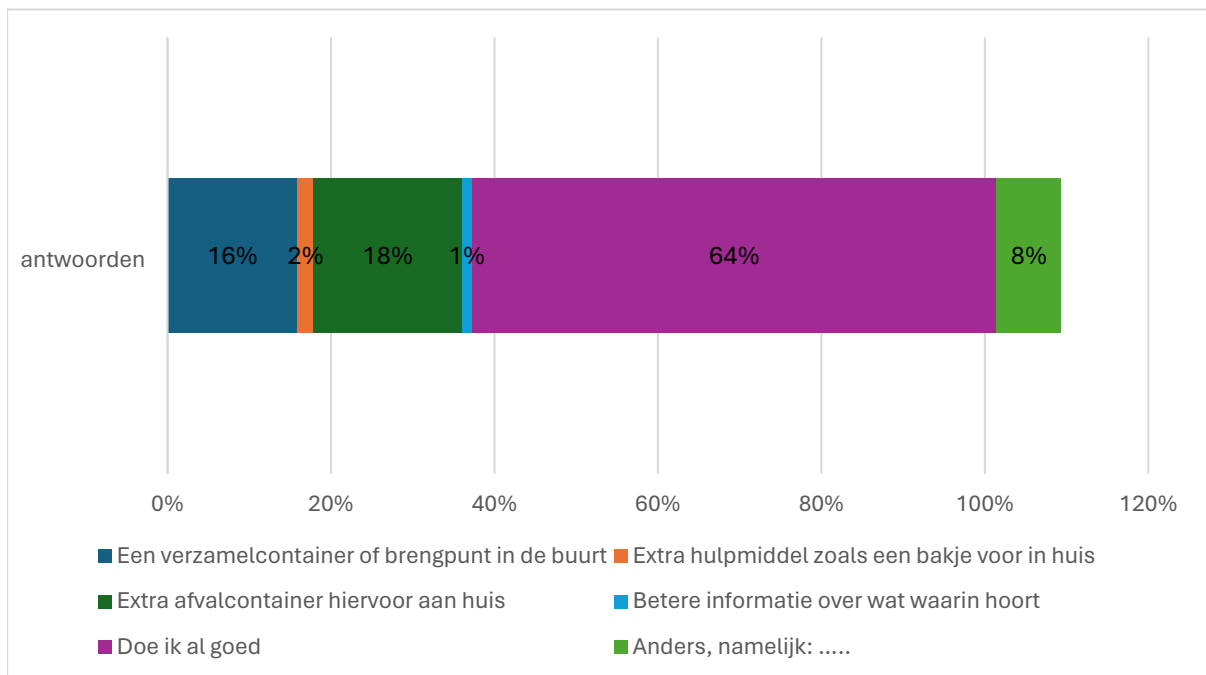
Tuinafval

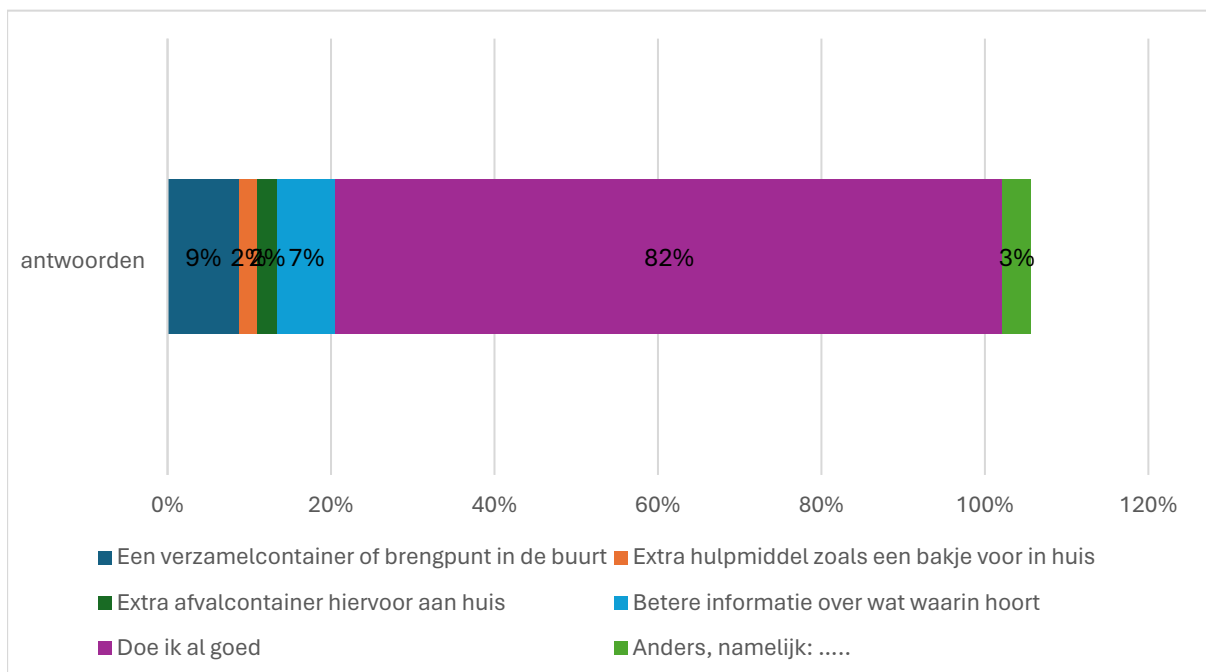
Keukenafval (groente/ fruit)

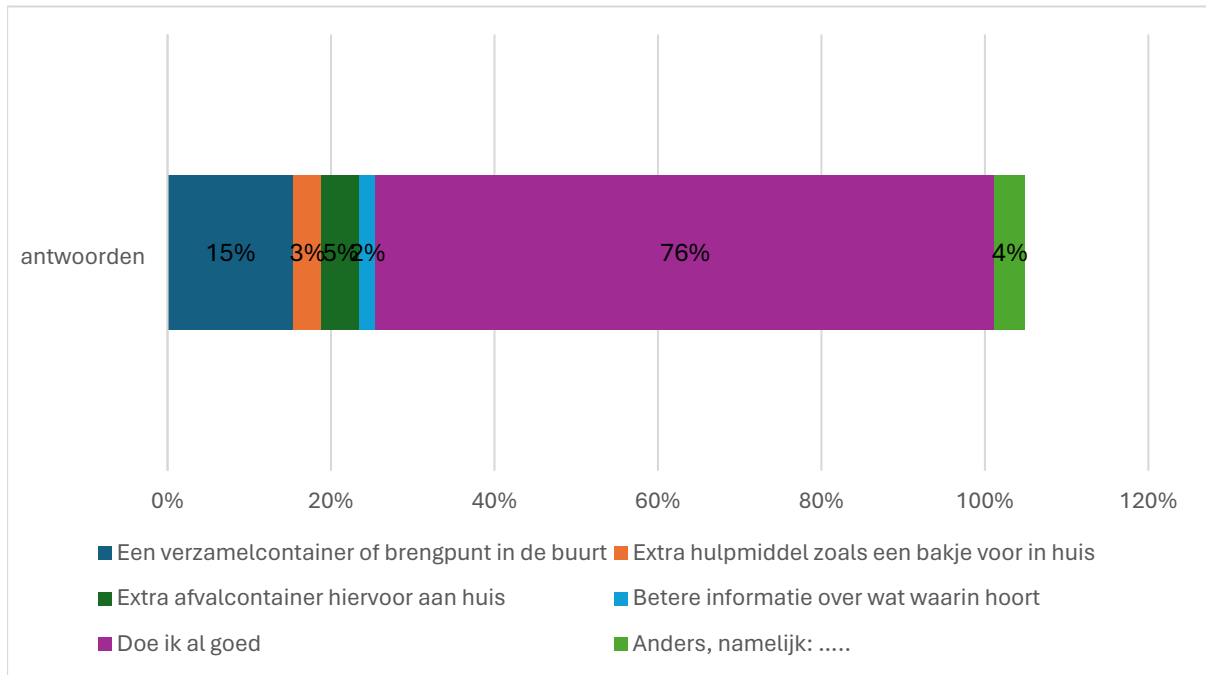
Papier en karton

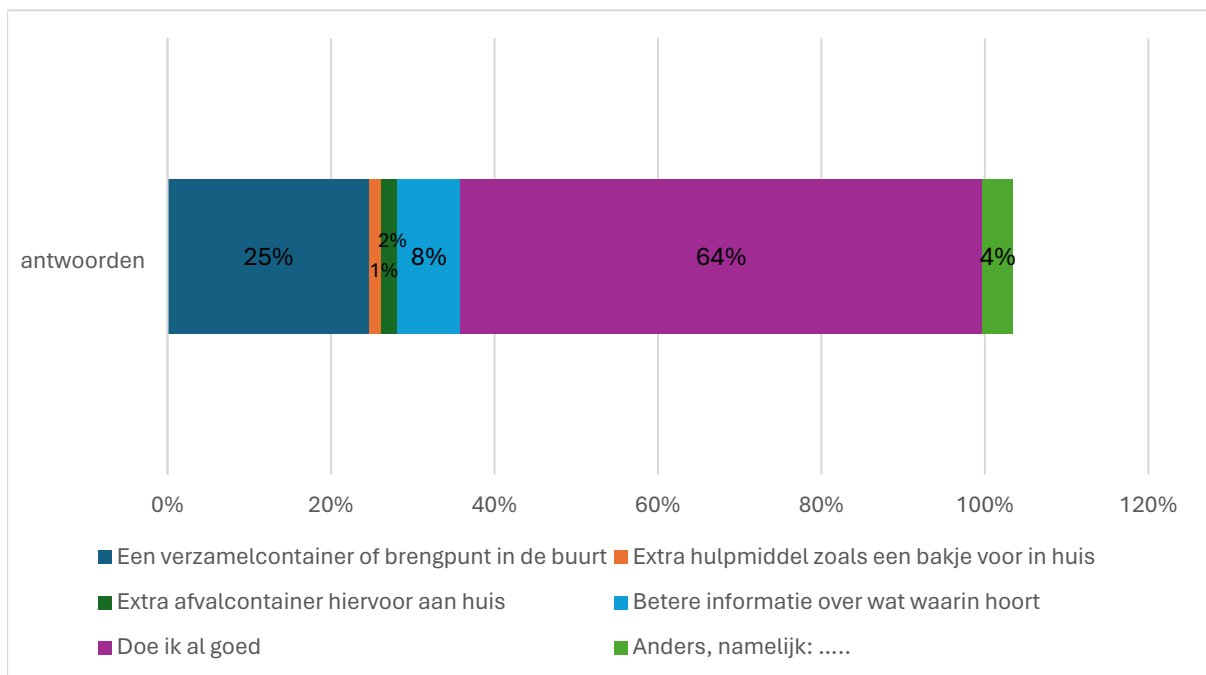
Plastic en andere verpakkingen

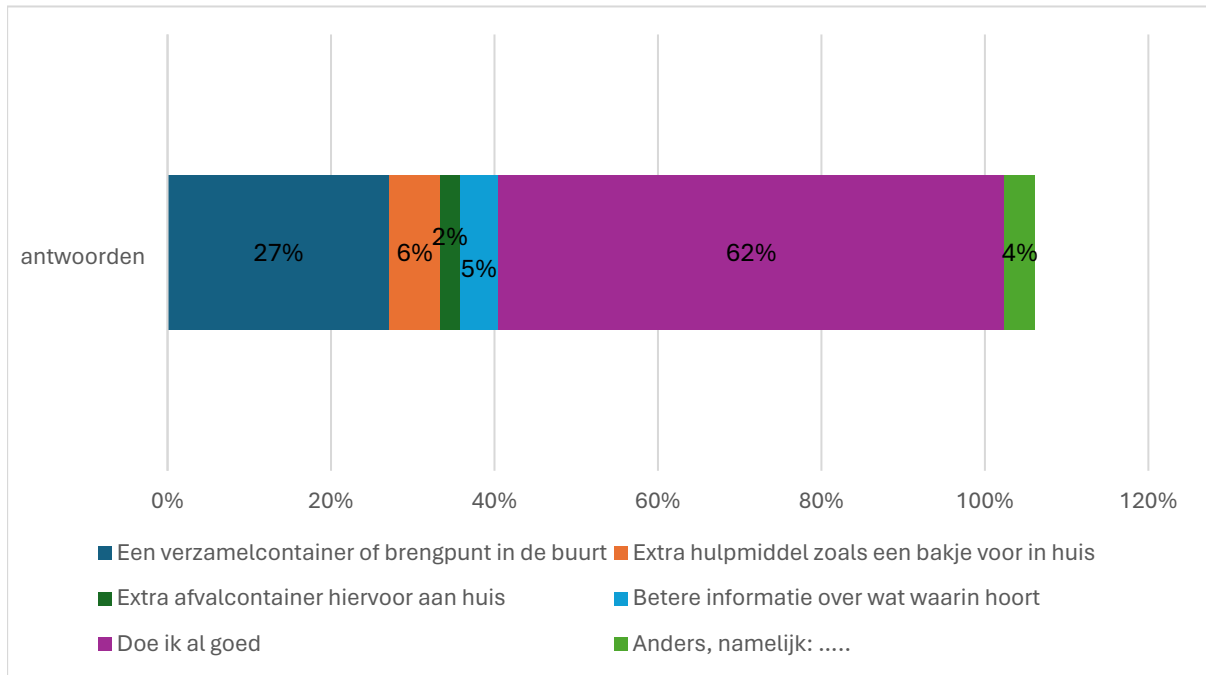
Glas

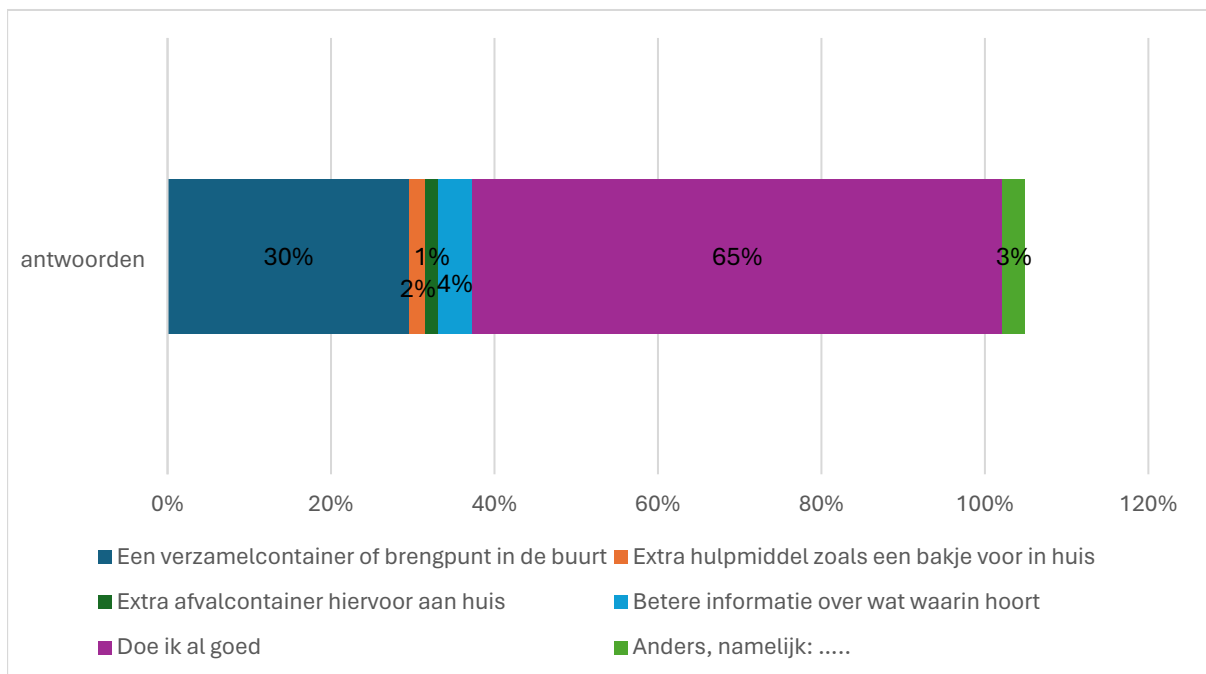
Textiel

Klein chemisch afval (bijvoorbeeld batterijen of verf)

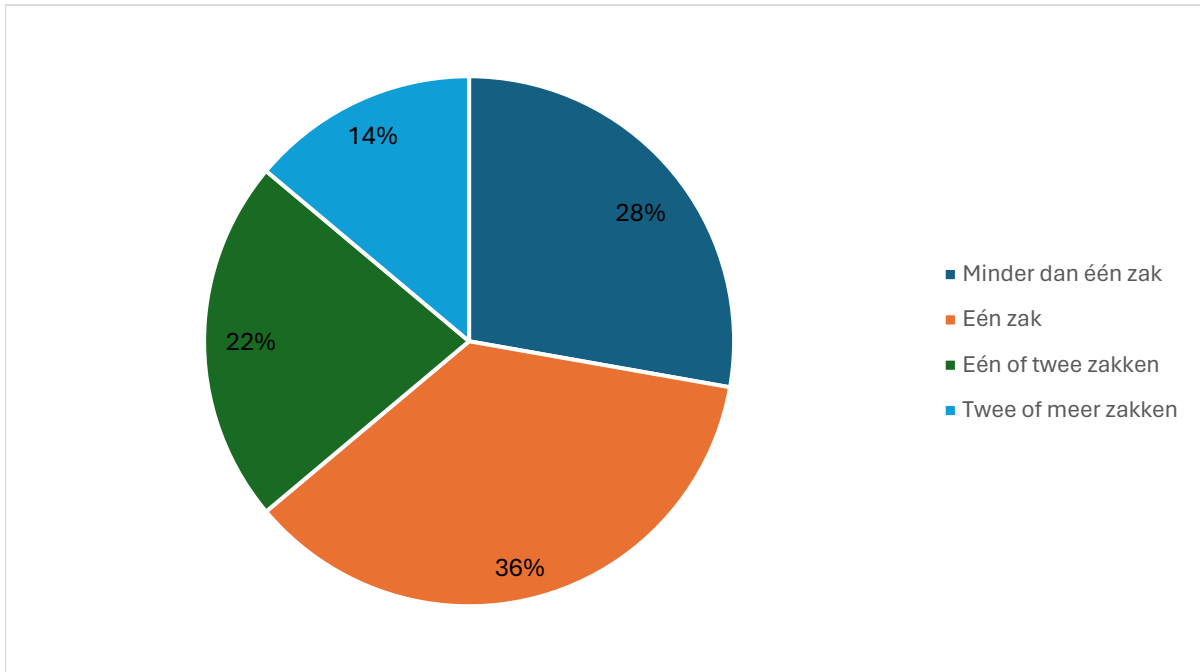

Elektrische apparaten

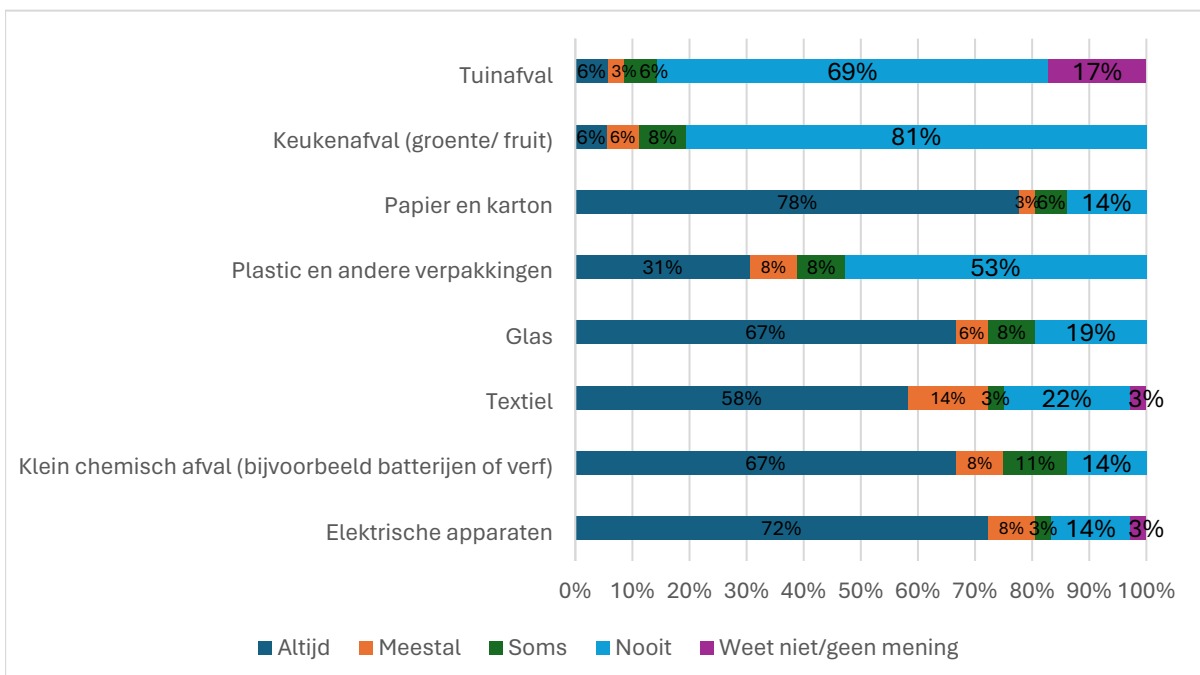

Onderstaande vragen zijn beantwoord door inwoners met die gebruik maken van verzamelcontainers (hoogbouw):

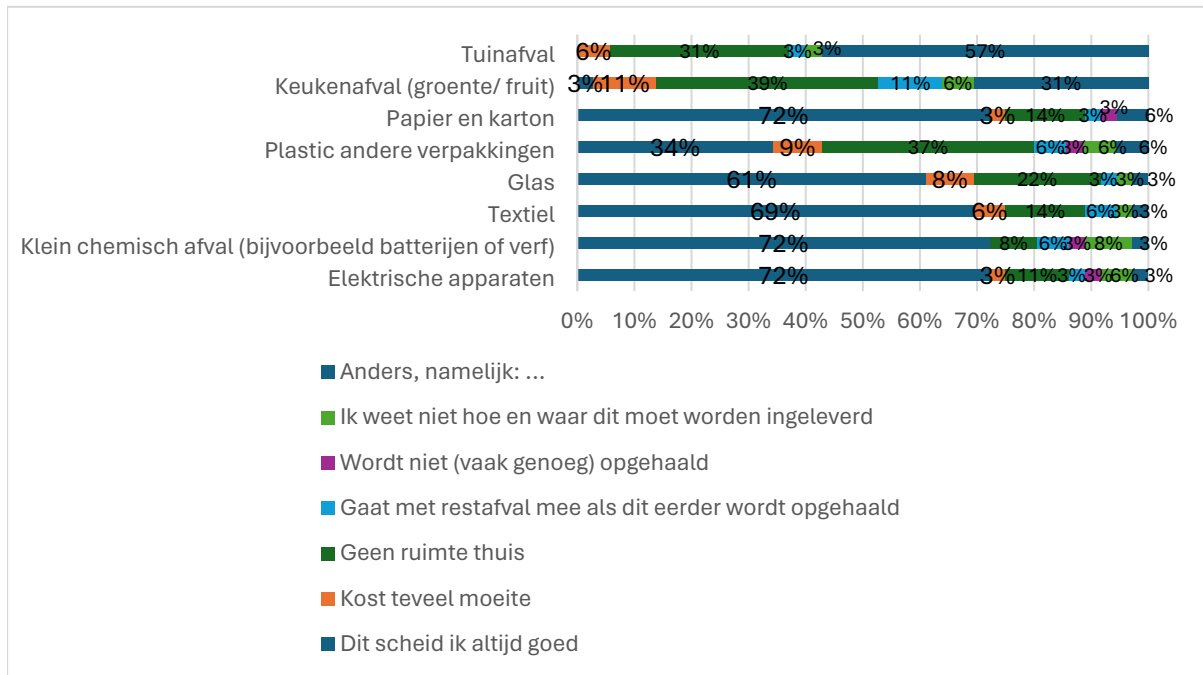
Hoeveel vuilniszakken met restafval heeft u gemiddeld per week?

Geef hieronder per soort afval aan hoe vaak u dit scheidt van het restafval.

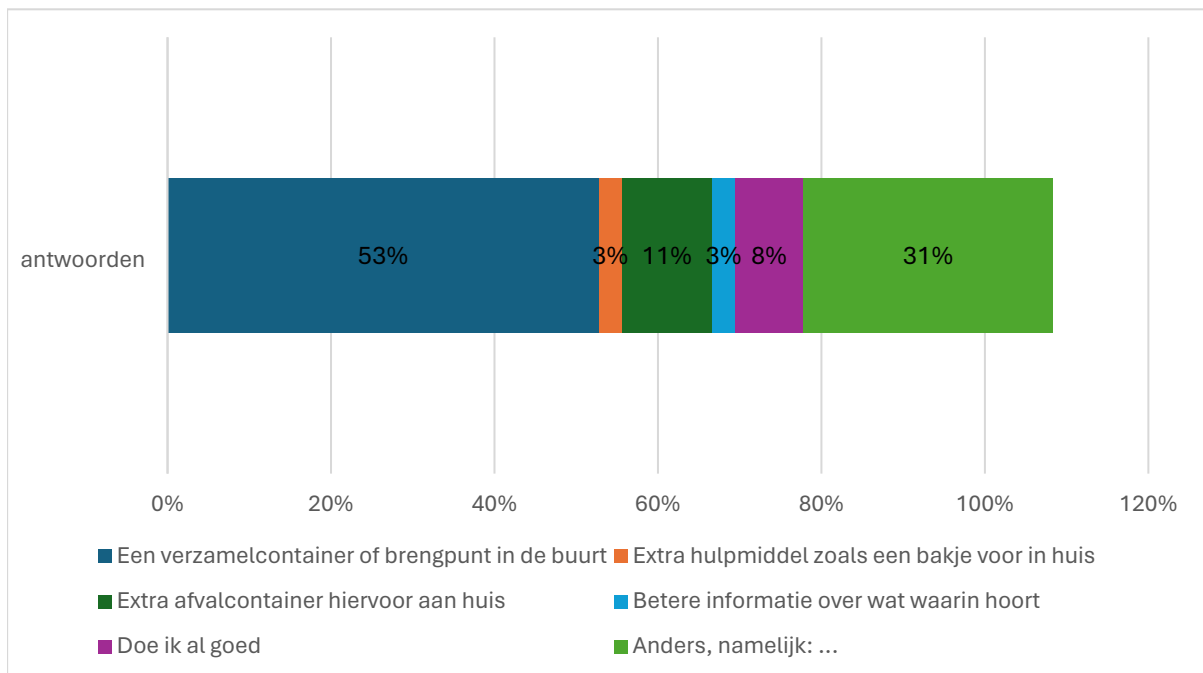

Wat is de belangrijkste reden om het afval niet (altijd) te scheiden of apart in te leveren?

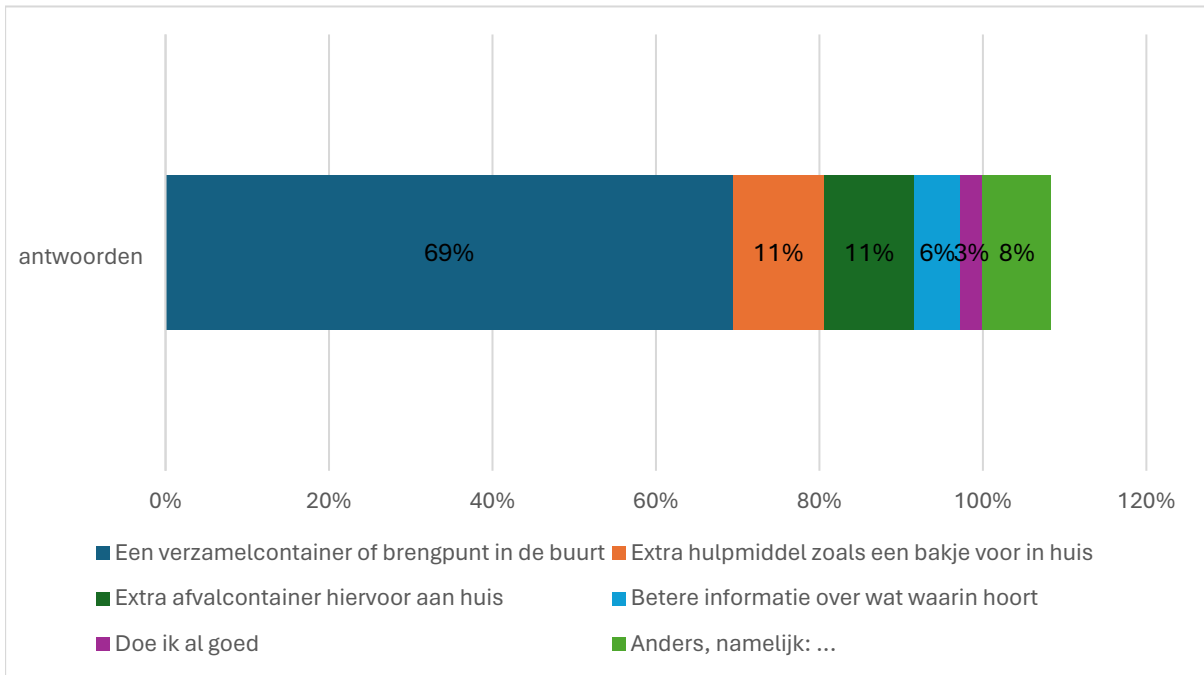

Hoe kunt u uw afval beter scheiden?

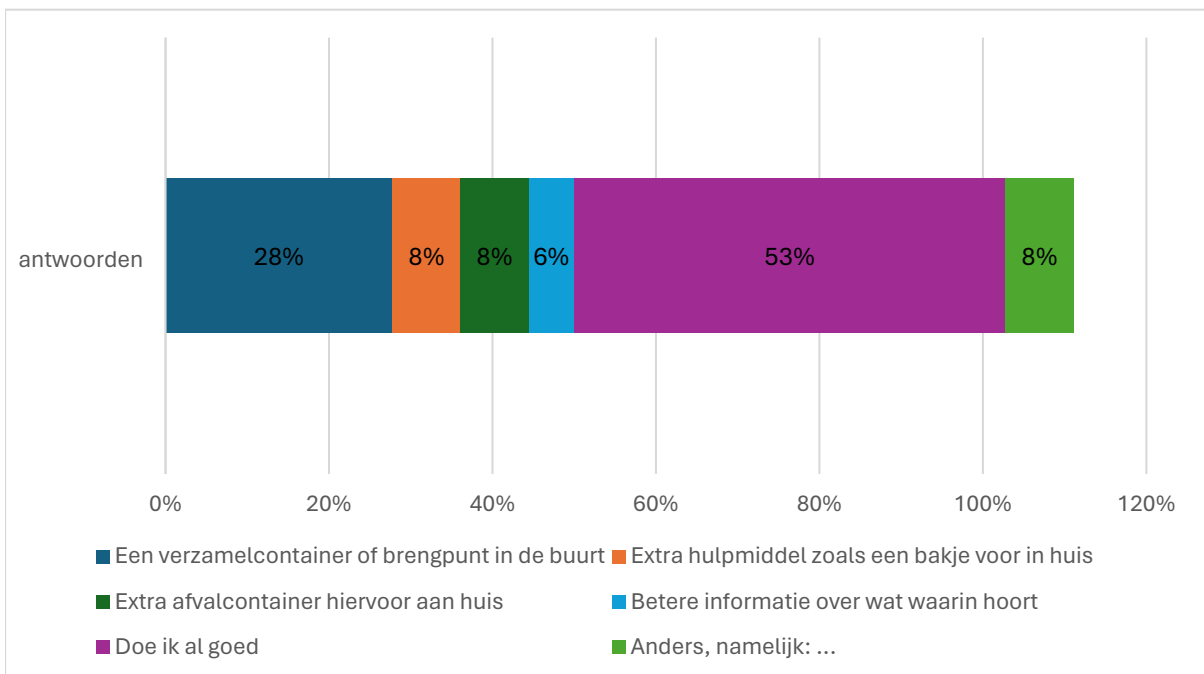
Tuinafval

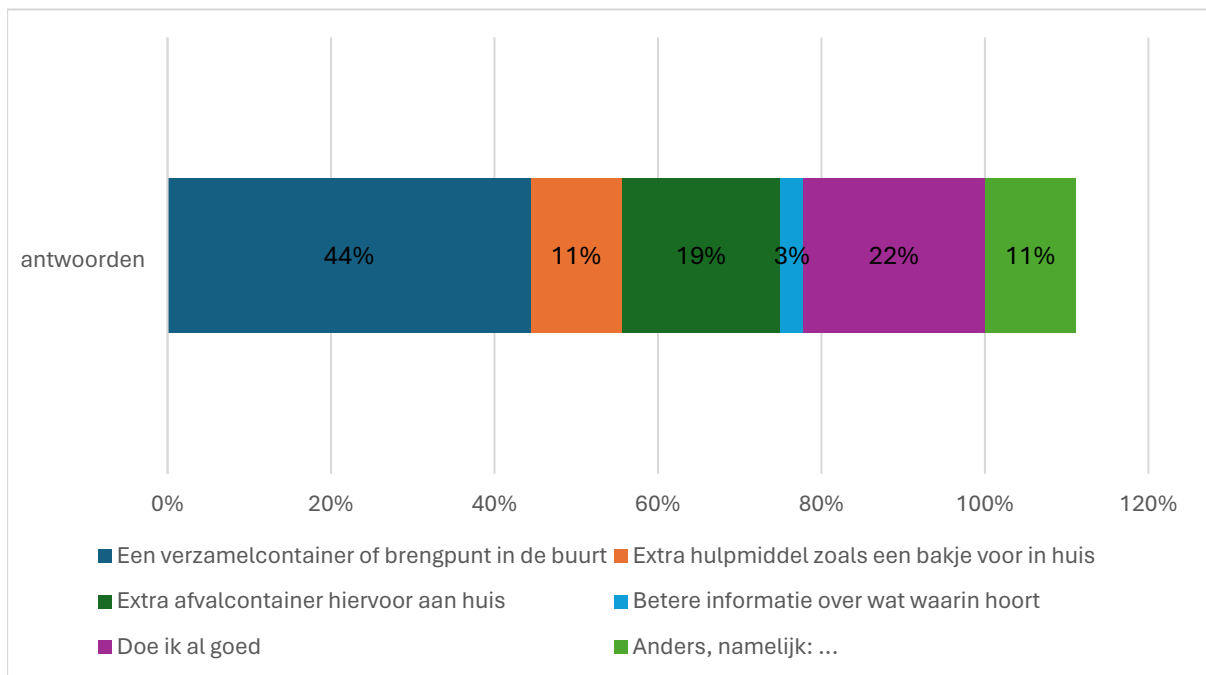
Keukenafval (groente/ fruit)

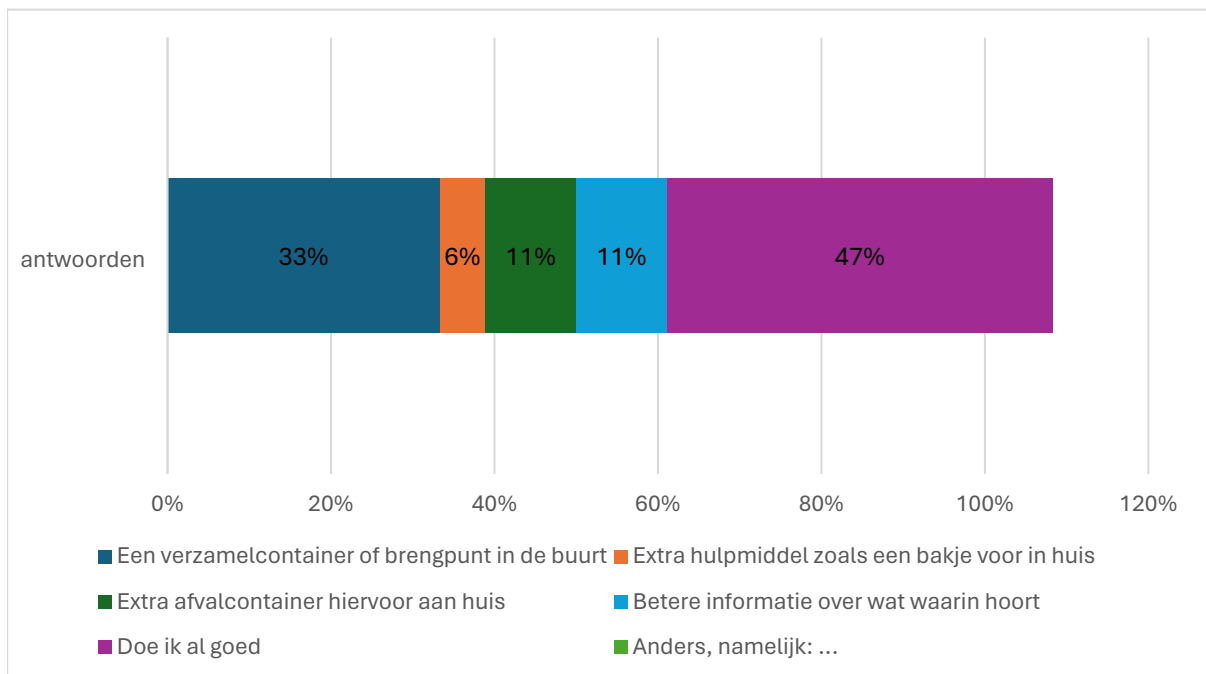
Papier en karton

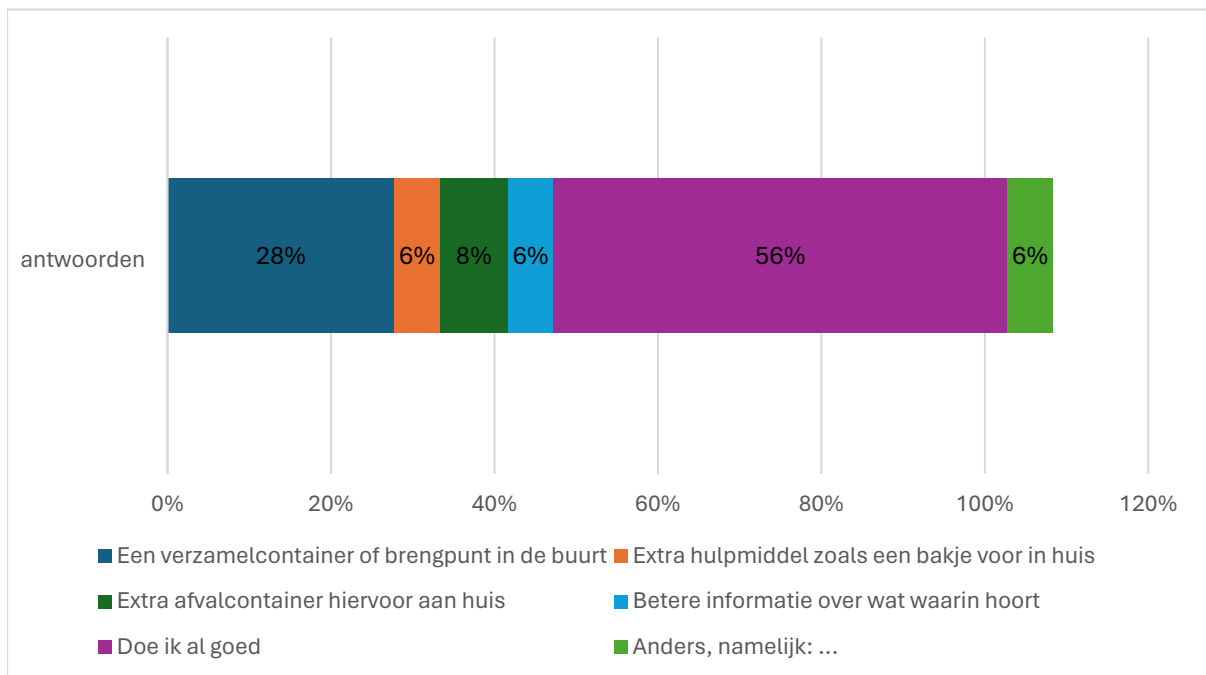
Plastic andere verpakkingen

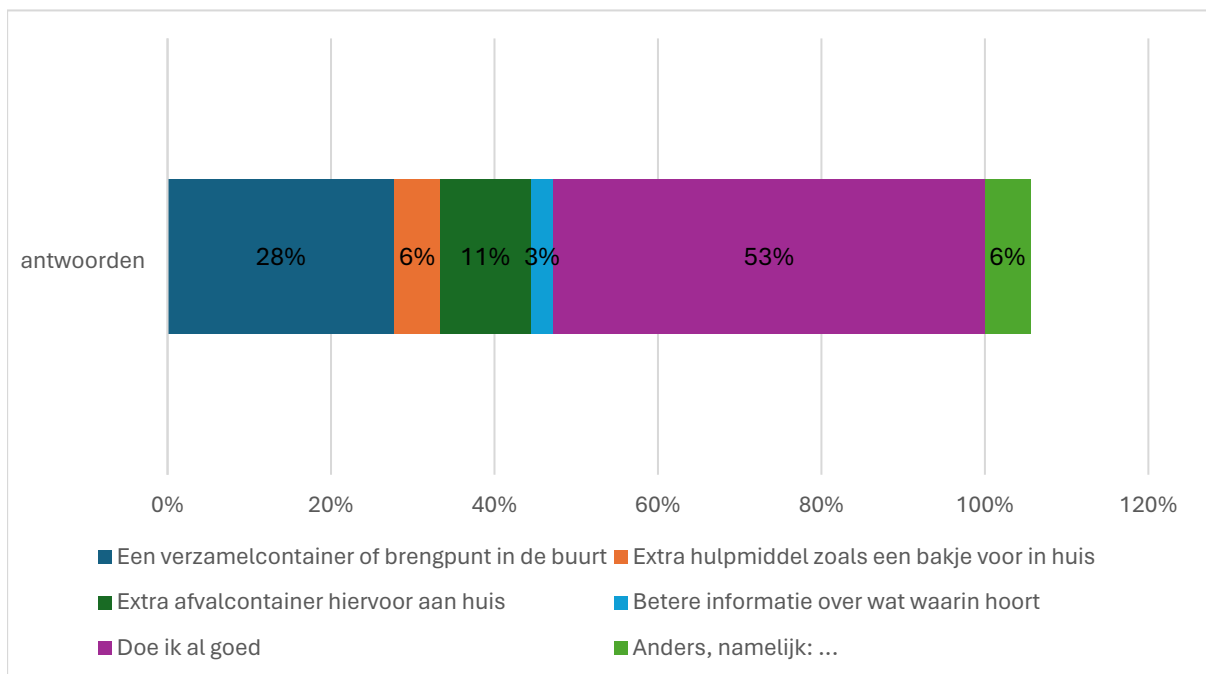
Glas

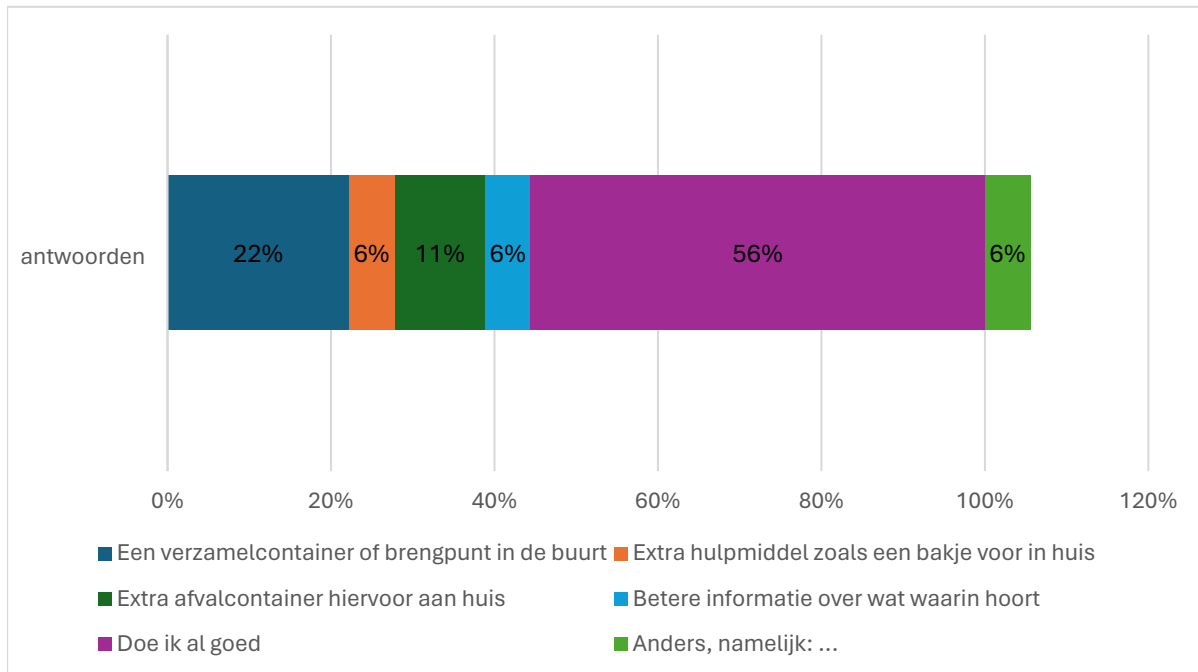
Textiel

Klein chemisch afval (bijvoorbeeld batterijen of verf)

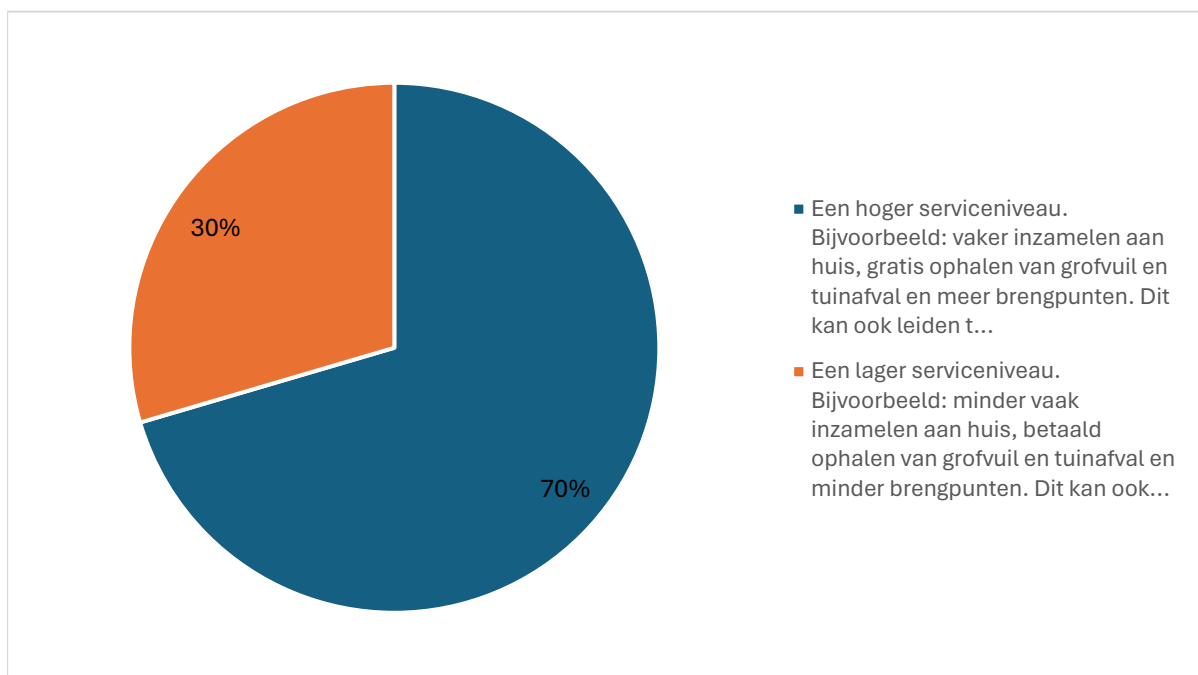

Elektrische apparaten

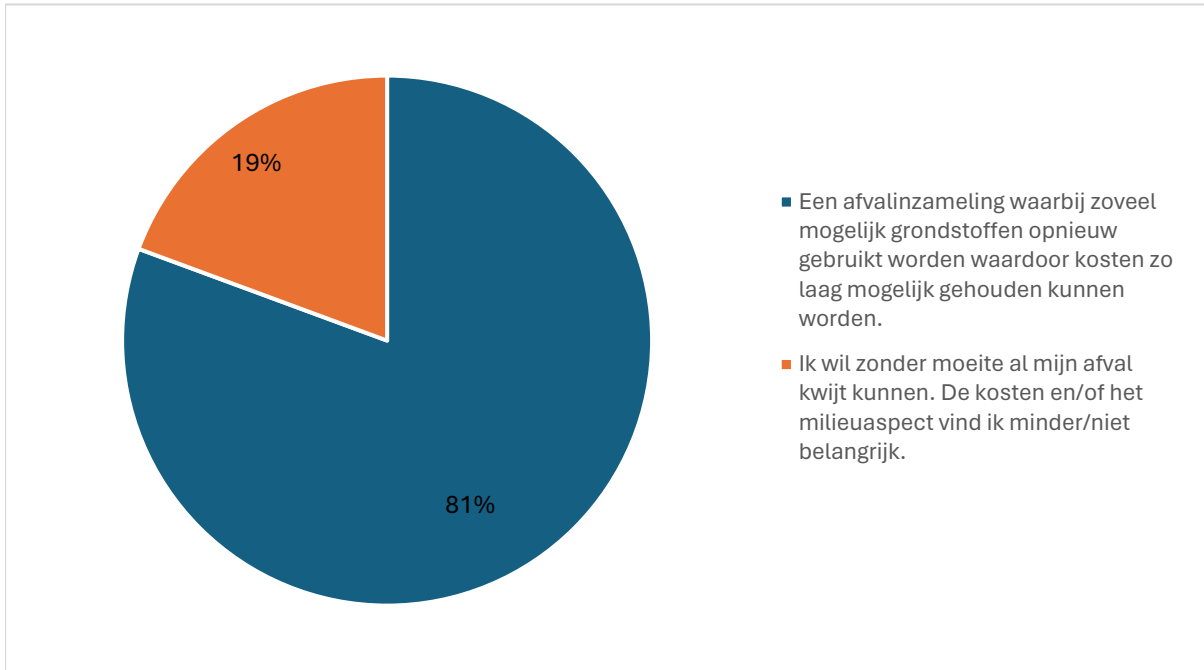

Onderstaande vragen zijn beantwoord door inwoners die gebruik maken van minicontainers en verzamelcontainers (laagbouw en hoogbouw):

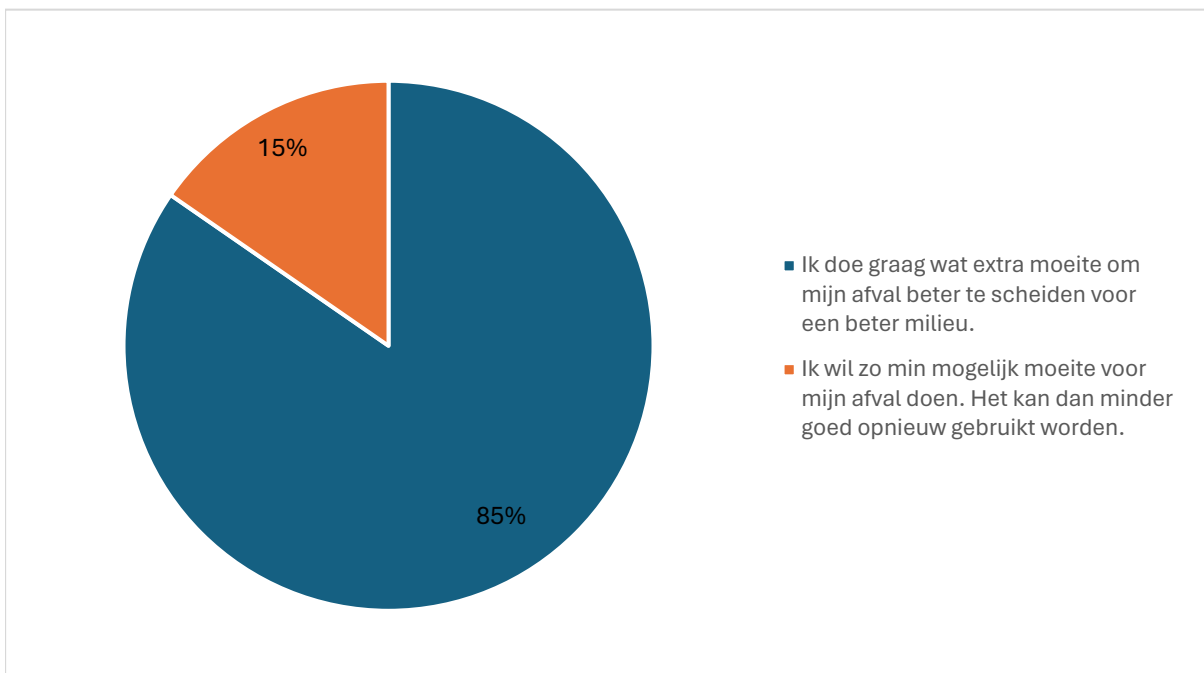
Wat vindt u het belangrijkste?

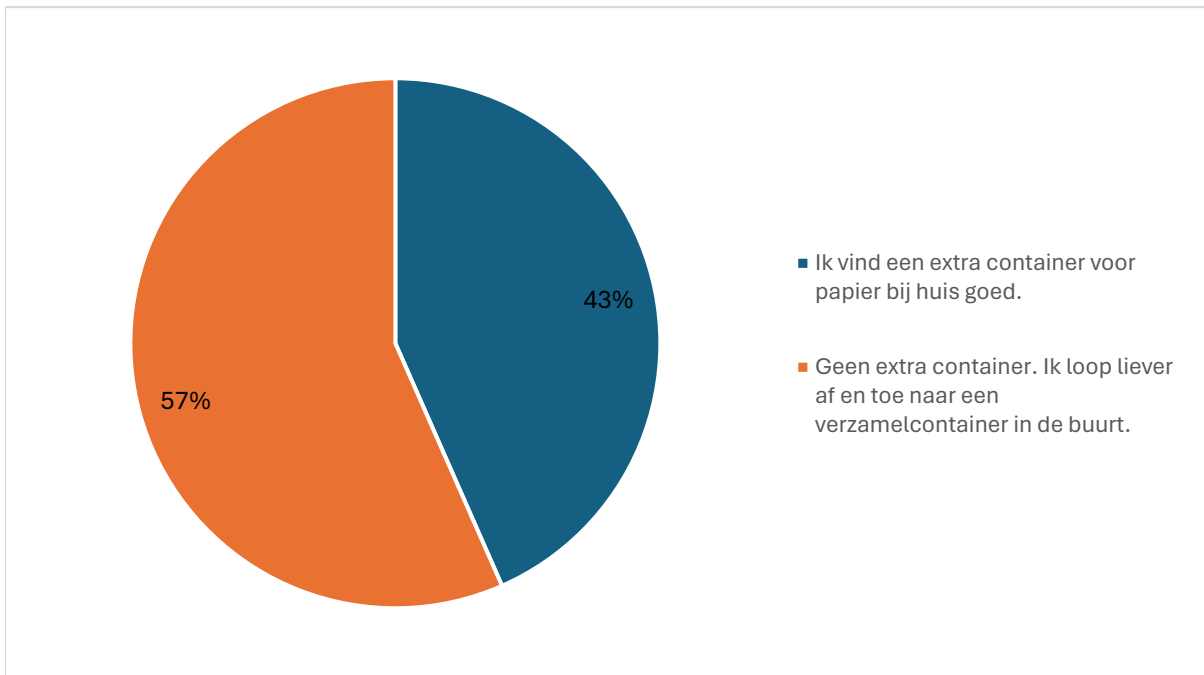
Welke stelling past het beste bij u?

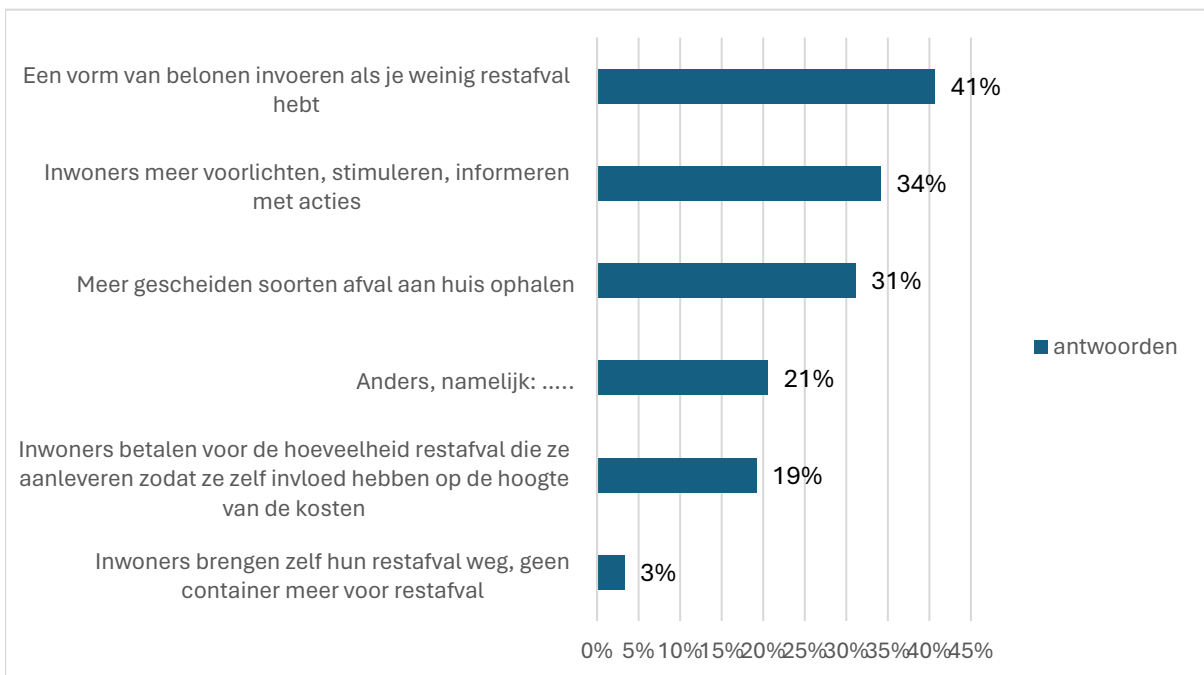
Welke stelling past het beste bij u?

Welke stelling past het beste bij u?

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat we veel minder restafval overhouden?

Bijlage 3: Grondstoffenmonitor MarkeRein 2023

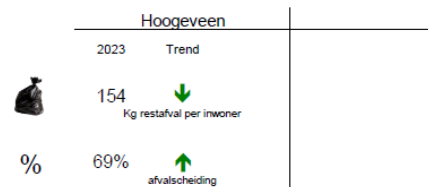
Verste mei 2024

Grondstoffenmonitor Hoogeveen 2023 - Eerste versie '23 -

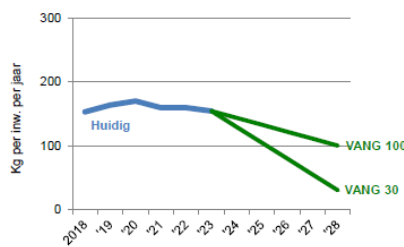
WERK GROEP **MARKEREIN**
REDUCIE HUISHOUDELIJK RESTAFVAL DRENTSE GEMEENTEN

Mondiaal en regionaal worden grondstoffen schaarser en daarmee vaak ook kostbaarder. Daarom is een omslag in het denken Van Afval naar Grondstoffen (VANG) gemaakt. Het Rijk, gemeenten (VNG) en de organisaties voor afvalbeheer (NVRD) streven gezamenlijk naar een afvalloze samenleving. De ambitie op langere termijn is een afvalloze samenleving met als tussenstap 90% afvalscheiding en maximaal 30 kilogram restafval per inwoner per jaar in 2025. Het landelijk gemiddelde bedraagt 60% afvalscheiding en circa 182 kilogram restafval (CBS, Jaar 2022).

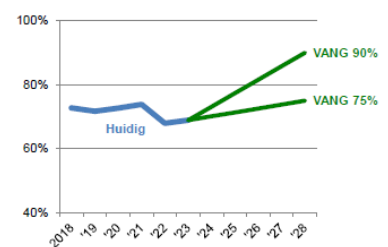
Prestatie en ambitie

Restafval trend en doorkijk naar VANG doelen

Grondstofscheiding trend en doorkijk naar VANG Doelen

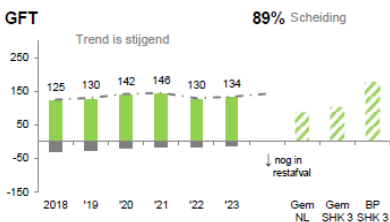

Gemeenten hebben een zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en een maatschappelijke opdracht om bij te dragen aan de genoemde VANG-ambities en de totstandkoming van een circulaire economie. Het scheidingspercentage in Hoogeveen bedraagt met stijgende trend 69% en er wordt nu nog 154 kg restafval ingezameld.

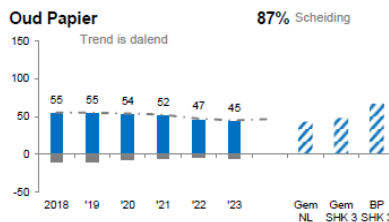
Gescheiden grondstoffen

Database CBS (Jaar 2022); Gem. NL = Gemiddelde prestatie in Nederland; Gem. SHK = De de gemiddelde prestatie binnen uw stedelijkheidsklasse (3); BP SHK = De best practice binnen de stedelijkheidsklasse

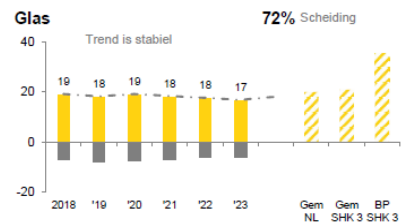
De volgende grafieken presenteren de hoeveelheden grondstoffen (kg per inwoner per jaar). De grijs gekleurde delen betreffen de hoeveelheid grondstof dat zich nog in het restafval bevindt. Ter vergelijking zijn per grondstof referentiecijfers opgenomen. Let op: het genoemde scheidingspercentage is een goed onderling vergelijkbare prestatie-indicator. De genoemde hoeveelheid gescheiden grondstof in kilogrammen is tevens afhankelijk van de, soms onderling verschillende, samenstelling van het huishoudelijk afval.

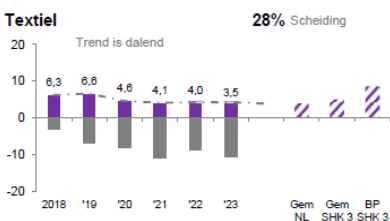
Er wordt 134 kg GFT per inwoner gescheiden. De trend is stijgend. Er zit er nog zo'n 16 kg GFT in het huishoudelijk restafval en dus wordt 89% apart gehouden.

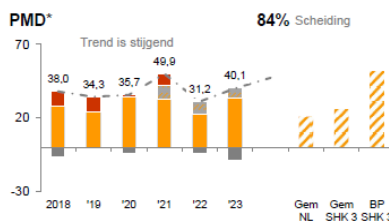
Momenteel wordt er 45 kg Oud Papier en Karton (OPK) per inwoner gescheiden. De trend bij het inzamelen is dalend. Bij het verwerken wordt een onbekende hoeveelheid afgekeurd. In het huishoudelijk restafval zit nog zo'n 6 kg herbruikbaar OPK. 87% van het OPK wordt apart gehouden.

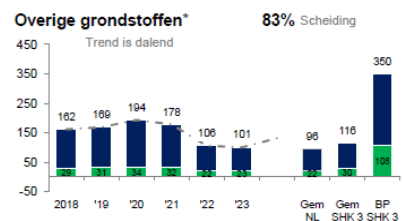
In de huidige situatie wordt 16,9 kg glas per inwoner gescheiden en de trend is stabiel. Volgens de sorteeraanlyse zit er nog 6,6 kg glas in het restafval. Het glas wordt nu voor 72% gescheiden.

Nu wordt 4,3 kg textiel per inwoner gescheiden. In dit apart ingezameld textiel zit 0,74 kg aan stoffen (zoals vochtig/matte kleding, restafval etc.) waardoor (netto) 3,5 kg textiel kan worden hergebruikt. In het restafval zit circa 10,9 kg textiel. 28% van het textiel wordt nu dus ingezameld en de trend is dalend.

In 2023 is per inwoner 40,1 kg Plastic-, Metalenverpakkingen en/of Drankenkartons (PMD) gescheiden. De trend is stijgend. Van het PMD wordt 40,1 brongescheiden ingezameld maar wordt, na inzameling, 6,6 kg afgekeurd. Naast de brongescheiden wordt er geen PMD vanuit restafval nagescheiden bij de afvalverwerker. In het restafval zit, na eventueel nascheiden, nog circa 8,9 kg PMD. 82% van het aanwezige PMD wordt na en/of brongescheiden.

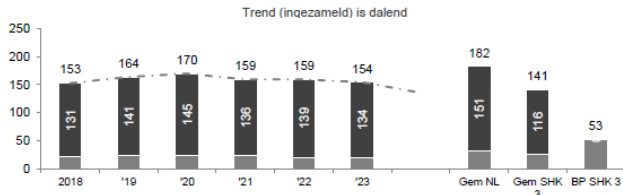
Ongeveer 83% van het grof afval wordt (voornamelijk op de milieustraat) gescheiden. Deze 101 kg gesorteerd grove grondstoffen per inwoner kunnen worden gerecyceld. 23 kg van deze stroom is grof tuinafval. De trend is dalend. In het restafval zit nog circa 29,6 kg overige grondstoffen.

Bronnen: Areal over CBS '23. Hoeveelheden over AREA afvalhoeveelheden CEH. Sorteeraanlyses restafval op basis van driejaarlijks rollende gemiddelden per gemeente over Sorteeraanlyse Hoogeveen (14 monsters) in 2023 door PreZero/FID.

Huishoudelijk restafval

Huishoudelijk restafval (kg/inw.)

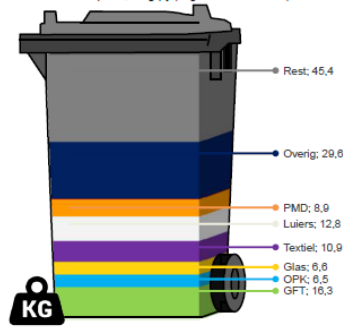
*Donker = fijn restafval en Licht grijs = grof huishoudelijk restafval

Reductie van restafval is het doel. Er wordt 20 kg grof- en 137 kg fijn restafval per inwoner ingezameld bij huishoudens, totaal 158 kg per inwoner. De hoeveelheid restafval die in deze monitor vermeld wordt (154 kg, 134 kg fijn en 20 kg grof) is al verminderd met het nagescheiden plastic, drankenkartons en de nagescheiden of herwonnen metalen (2,5%). De vijftientrend is dalend. Ten opzichte van de best practice in de stedelijkheidsklasse (53 kg per inwoner) staat Hoogeveen voor een uitdaging.

Bronnen: Aarsaal obv CBS '23. Hoeveelheden obv AREA of/hoeveelheden CEH. Sorteersanalyses restafval op basis van driejaarlijkse rollende gemiddelden per gemeente obv Sorteersanalyse Hoogeveen (14 monsters) in 2023 door PräZero/FID.

Samenstelling huishoudelijk restafval

Gebaseerd op 137,17 kg (fijn) ingezameld restafval (zonder nascheiding).

Nu bestaat het fijn restafval per inwoner uit 45,37 kg 'echt' restafval en nog 91,80 kg herbruikbare grondstoffen. Deze grondstoffen kunnen verder gescheiden worden. Dit is ook financieel aantrekkelijker.

Samenstelling restafval

	Aandeel	kg/inw.
Restafval	33%	45,4
GFT	12%	16,3
OPK	5%	6,5
Glas	5%	6,6
Textiel	8%	10,9
Luiers	9%	12,8
PMD	7%	8,9
KCA	0%	0,3
Overig	22%	29,6

© IPR Normag

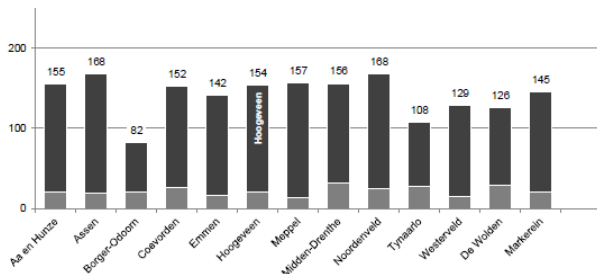
Modelversie 2023: 01

Vergelijking Drentse gemeenten 2023 - Eerste versie '23 -

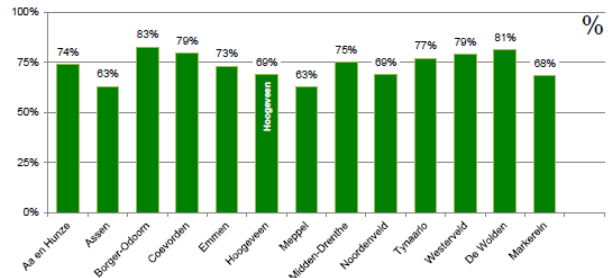
WERK GROEP MARKE REIN
REDUCTIE HUISHOUDELIJK RESTAFVAL DRENTSE GEMEENTEN

Versie mei 2024

De volgende grafieken presenteren de huidige hoeveelheden restafval per inwoner en het scheidingspercentage in de Drentse gemeenten.

*Donker = fijn restafval en Licht grijs = grof huishoudelijk restafval

In de gemeente Hoogeveen wordt per inwoner 154 kg restafval ingezameld en het huidige scheidingspercentage is rond de 69%.

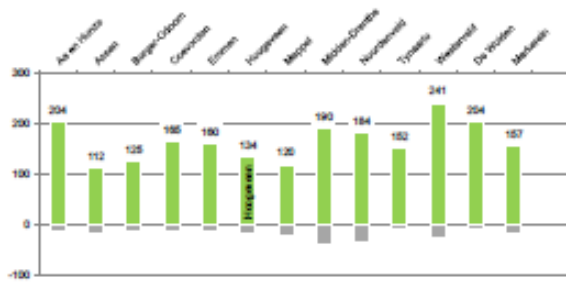
Bronnen: Aarsaal CBS '23. Hoeveelheden en sorteersanalyses: aangeleverde gegevens van gemeenten. Sorteersanalyses restafval op basis van driejaarlijkse rollende gemiddelden per gemeente

Gescheiden grondstoffen

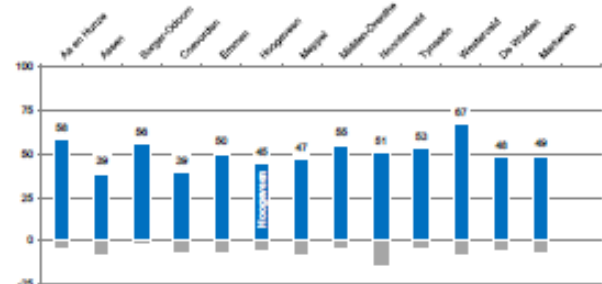
Voor vergelijking presenteren deze grafieken de hoeveelheid gescheiden grondstoffen (kg per inwoner per jaar) in de Drentse gemeenten. De grijs gekleurde delen betreft de hoeveelheid grondstoffen dat zich in de betreffende gemeente nog in het restafval bevindt.

GFT

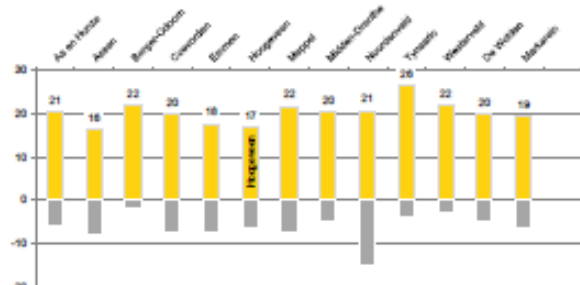
In Hoogeveen wordt 134 kg GFT per inwoner gescheiden. De bandbreedte in Meerlanden bedraagt 112 tot 241 kg per inwoner.

Oud Papier

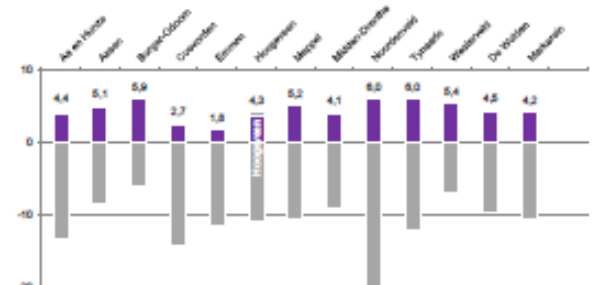
Per inwoner per jaar wordt 45 kg Oud Papier en Karton (OPK) gescheiden in Hoogeveen. De bandbreedte bedraagt 38 tot 67 kg OPK per inwoner.

Glas

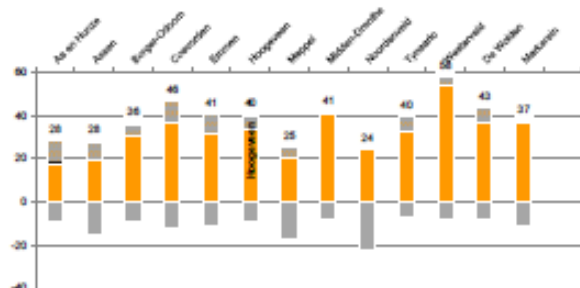
In Hoogeveen wordt 17 kg verpakkingsglas per inwoner gescheiden. In Meerlanden wordt tussen de 16 en 26 kg verpakkingsglas per inwoner ingezameld.

Textiel

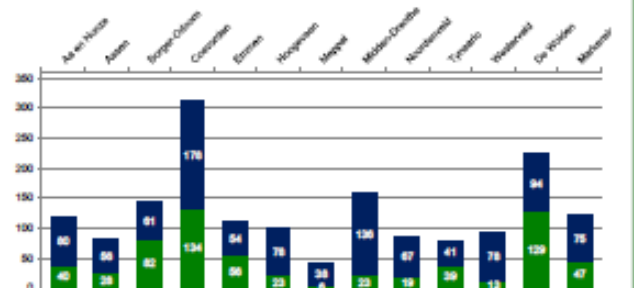
Hoogeveen scheidt 4,3 kg Textiel (kleding en schoeisel) per inwoner per jaar. In de regio wordt minimaal 1,8 en maximaal 6,0 kg textiel per inwoner gescheiden ingezameld.

PMD*

De totale hoeveelheid brongescheiden PMD is in Hoogeveen 40,1 kg Plasto-, Metalenverpakkingen en/of Drinkkartons (PMD) per inwoner per jaar. De bandbreedte voor het PMD is per inwoner 24,2 tot 50 kg.

Overige grondstoffen*

In Hoogeveen wordt al 78 kg overige grondstoffen (veelal op de milieustraat) gescheiden. Ook de herwonnen metalen na verbranding worden meegeëld. De hoeveelheid grof tuafval is 23 kg. Dit is samen 101 kg. De bandbreedte van overige grondstoffen is 38 tot 178 kg per jaar per inwoner. De bandbreedte van grof tuafval is 6 tot 134 kg.

Bronnen: Aresat CBS '20: Hoeveelheid en samenstelling van gescheiden gegevens van gemeenten. Samenstelling naderop op basis van departieus lokale persoonslijst per gemeente